

VESKI, JOHANNES VOLDEMAR
VALDES, ALBERT

Kogu eestikeelseid arstiteaduslisi oskussõnu

Tartu
1924

Tartu Ülikooli Raamatukogu: A-6687

Trükise digitaalkoopia ehk e-raamatu tellimine (eBooks on Demand (EOD)) –miljonid raamatud vaid hiireklõpsu kaugusel rohkem kui kümnes Euroopa riigis!

Täname Teid, et valisite EOD!

Euroopa raamatukogudes säilitatakse miljoneid 15.–20. sajandi raamatuid. Kõik need raamatud on nüüd kättesaadavad e-raamatuna — vaid hiireklõpsu kaugusel 24 tundi ööpäevas, 7 päeva nädalas. Tehke otsing mõne EOD võrgustikuga liitunud raamatukogu elektronkataloogis ja tellige raamatust digitaalkoopia ehk e-raamat kogu maailmast. Soovitud raamat digiteeritakse ja tehakse Teile kättesaadavaks digitaalkoopiana ehk e-raamatuna.

Miks e-raamat?

- ⇒ Saate kasutada standardtarkvara digitaalkoopia lugemiseks arvutiekraanil, suurendada pilti või navigeerida läbi terve raamatu.
- ⇒ Saate välja trükkida üksikuid lehekülgi või kogu raamatu.
- ⇒ Saate kasutada üksikterminite täistekstotsingut nii ühe faili kui failikomplekti (isikliku e-raamatukogu) piires.
- ⇒ Saate kopeerida pilte ja tekstiosi teistesse rakendustesse, näiteks tekstitötlusprogrammidesse.

Tingimused

EOD teenust kasutades nõustute Te tingimustega, mille on kehtestanud raamatut omav raamatukogu. EOD võimaldab juurdepääsu digiteeritud dokumentidele rangelt isiklikel, mittekommertseesmärkidel. Kui soovite digitaalkoopiat muuks otstarbeks, palun võtke ühendust raamatukoguga.

- ⇒ Tingimused inglise keeles: <http://books2ebooks.eu/odm/html/utl/en/agb.html>
- ⇒ Tingimused saksa keeles: <http://books2ebooks.eu/odm/html/utl/et/agb.html>

Rohkem e-raamatuid

Seda teenust pakub juba tosin raamatukogu enam kui kümnes Euroopa riigis.

Lisainfo aadressil: <http://books2ebooks.eu>

A. Valdes — J. Veski

**Kogu
eestikeelseid arstiteaduslisi
oskussõnu**

Tartu 1924

Eraldine äratõmme
„Eesti Arstist“ 1923 nr. nr. 2/3, 5/6, 10 ja 1924 nr. nr. 2—12.

Sisukava.

	lhk.
Eessõna	1
Sõnastiku kava	1
Mõned üldised märkused Eesti keelde võetavate rahvusvaheliste oskussõnade kohta	1
Märkide ja lühenduste seletus	1
Üldpatoloogiliste ja üldise iseloomuga sõnade sõnastik	2
Parandusi ja trükivigu	39
Eestikeelseid sõnu alfabeedilises järjekorras	41
Venekeelseid sõnu alfabeedilises järjekorras	59

Lisa:

Mõnede eestikeelsete arstiteadusliste oskussõnade selgituseks.

A-6687

Eestikeelsed arstiteaduselised oskussõnad.

Eessõna.

„Eesti Arstid“ hakkavad eestikeelsed arstiteaduselised oskussõnad üksikute arstiteaduse harude järele ilmuma, seda mööda kuidas Tartu Eesti Arstide Seltsi poolt valitud oskussõnade-komisjon (Dr. Dr. Valdes, Vadi ja Lepp; hiljem viimase asemel Dr. Tamm) ühes keeleteadlase hr. J. V. Veski'ga ja ülikooli õpejõudude-eriteadlastega neid läbi vaadata jõuavad.

Oskussõnade-komisjon on senini 32 koosolekut pidanud. Neist on osa võtnud: A. Valdes 32 korral, J. V. Veski 21 korral, V. Vadi 13 korral, F. Lepp 8 korral, R. Tamm ja A. Lüüs 4 korral, S. Talvik ja A. Audova 1 korral.

Kui kõik tarvisminevad oskussõnad on kogutud ja veel mitmekordselt läbi sõelatud, siis avaldatakse neid üheskoos eriraamatuna.

Oskussõnade-komisjon on väga tänulik igasuguste märkuste, paranduste ja täienduste eest ja palub neid saata Dr. med. A. Valdes'e nime pääle (Tartu, Patoloogia-instituut, Savi t. 5).

A. Valdes.

Tartus, 21. veebruaril 1923.

Sõnastiku kava.

Sõnastikus seisavad ladina- või saksakeelsed sõnad tähestiku järjekorras esimesel, eestikeelsed — teisel ja venekeelsed — kolmandal kohal. Ladina- ja saksakeelsed sõnad on üksteisest erineva trüükikirja abil eraldatud. Venekeelsetest oskussõnadest on pääasjalikult omapärased sõnastikku mahutatud.

Mõned üldised märkused Eesti keelde võetavate rahvusvaheliste oskussõnade kohta.

1. Üldisi rahvusvahelisi oskussõnu, mis täpselt mõisteid väljendavad, ka Eesti keeles tarvitusele võtta, kõige vähemalt teaduslikkudes töödes.

2. Võõrakeelseid oskussõnu hääldada Eesti keeles nii, et päärõhk esimesel silbil oleks. Näit.: *anatomia*, *malaria*, *pätologia*.

3. Lõppu *-ia* (= *-ie* Saksa keeles) mitte *-ii*: na hääldada ja kirjutada. *-ia* eelne silp on lühike, välja arvatud *-graafia*, *-loogia*, *-soofia*, *-toomia* abil tekkinud liitsõnad, kus seda silpi on juba ammu harjutud pikana tarvitama. Näit.: *tèrapia*, *ànemia*, *àgonia*, *düsenteria*, mitte: *teraapia*, *aneemia*, *agoonia*, *düsenteeria* ja ka mitte: *terapii*, *anemiï*, *agoniï*, *düsenterii*.

Märkide ja lühenduste seletus.

| eraldab ühe ja sellesama rühma sõnades üldise muutumata osa muutuvast.

- ühes algustähega asendab rühma eesotsas seisvat sõna või seda osa sellest, mis märgi | ees seisab, näit.: *Amyloid*, *A-entartung* = *Amyloidentartung*; *abmager'n*, *A-ung* = *Abmagerung*.

õ näitab, et sõna tarvitatakse ainult ühenduses teiste sõnadega, näit. *agonaal* — *agonaalanähtus*; *põletiku* — *põletikuprotsess*.

` sõna päärõhk.

[ ] nurgelistes sulgudes on mõnede deklioneeritavate sõnade genetiivi ja partitiivi vormid ära tähendatud, näit. *tõrje* [-, -t], *põige* [põike, -t].

Järgmistel lõppudega rahvusvaheliste oskussõnade genetiivi ja partitiivi vormid on: -aas [-i, -i], -aat [-aadi, -i], -asm, -esm, -ism jne. [-i, -i], -iin [-i, -i], -iit [-iidi, -i], -oid [-i, -i], -oom [-i, -i], -oon [-i, -i].

( ) ümargustes sulgudes sõnade järel leiduvad selgitavad märkused.
v. võrdle.

I. Üldpatoloogilised ja üldise iseloomuga sõnad.

A.

- 1 **Abkapselung** — kapseld|umine, k-us.
Abkühlung — jahut|amine, j-us; jahend|amine, j-us — охладнение.
ablager'n, sich — ladestuma — отлагаться. **A-ung** — ladest|us, l-is — отложение.
- 5 **abmager'n** — kõhnuma — отощать. **A-ung** — kõhnus — отощание.
abnorm — abnormne; kõrvalekaldv;
10 **loomuvastane** — ненормальный. **A-Ität** — abnormsus; kõrvalekaldu-mus; loomuvastatus — ненормаль-ность.
- Abnutzung** — kulumine — изнашивание.
15 **A-|spigment** — kulumispigment.
abscessus — абстсес; mädanik — гнойник.
absonder'n — nõristama; eraldama — отделять. **A-ung** — nõrist|amine, n-us; erald|amine, e-us — отделение.
- 20 **absorbieren** — absorbeerima; imama — поглощать.
Absorption — absorptsioon; imamine, imamus — поглощение.
absteigend — alanev — нисходящий.
25 **absze|dieren** — mädanema; mädale mi-nema — гноиться. **A-ss** — abstess; mädanik — гнойник.
abtrennen — eraldama — отделять.
abwechseln — vahelduma — чередо-ваться.
- 30 **Abwehr|bewegung** — tõrjeliigutus. **a-en** — tõrjuma — отражать. **A-|mittel** — tõrjevahend. **A-ung** — tõrjumine. tõrje [-, -t].
- 35 **abweich|en** — põikuma; erinema — уклоняться. **A-ung** — põikumine, põige [põike, -t]; erinemine — укло-нение.
accessorius — lisa; liig — добавоч-ный.
- 40 **Acholl|e** — akolia; sapitus. **a-seh** — sapitu.
acquisitus — saadud; hangitud — при-обретенный.
acutus — akuutne; äge — острый.
- 45 **adenitis** — adenit; näärmpõletik.
adenoid — adenoidne. **a-es** Gewebe adenoidne kude — аденоидная ткань.
a-e Wucherung — adenoidne liigvõr-sumine — аденоидное разрастание.
adeno|carcinoma — adenokartsinoom; 50
näärevähk — железистый рак. **a-ky-stoma** — adenoküstoom. **a-ma** — adenoom; näärekasvaja.
adhär|ent — äherentne; kokkuliitunud.
A-enz — äherents; kokkuliitumus — 55
слипчивость. **a-leren** — ähereeruma; kokkuliituma — слипаться.
Adhäsi|on — adhesioon; kokkuliitumine, kokkuliide [liite, -t] — слипание. **a-ve**
Entzündung — adhesiivne põletik; 60
kokkuliite-p. — слипчивое воспаление.
adipositas — rasvumine — ожирение.
Adnex — lisand — придаток.
agenesia — ägenesia; tekkimatus; mitte-tekkimus; suguvõimetus. 65
agon|al — ägonaal, a-ne; surmaheitluse.
A-|e — ägonia; surmaheitlus.
Akme — kõrgusetipp — вершина.
aktiv — aktiiv, aktiivne; tegev. **A-Itäts-hypertrophie** — aktiveedihüper-trofia; tegevusehüпертрофия. 70
albinismus — albinism. [kusesus.
albuminuria — albuminuria; munavalge-alcoholismus — äkoholism; joomatõbi.
algor mortis — surnakülmus — трупное 75
охладнение.
allgemein — üld, üldine — общий.
A-behandlung — üldravitsemine — о. лечение. **A-infekt|ion** — üldin-fektsioon; üldnakkus — о. заражение. 80
a-e Pathologie — üldpatoloogia — о. патология. **A-reaktion** — üld-reaktsioon — о. реакция.
a-tonisierend — üldtoniseeriv — общетонизирующий. 85
Alter — 1. iga [ea, —] (*Lebensalter*) — возраст; 2. van(ad)us (*Greisenalter*) — старость. **A-sschwäche** — van(ad)use-põrkus; raukusen. — старческая сла-бость. 90

- 1 **Amyloid** — *àmüloid* — амилонд. **A-entartung** — *àmüloidmoondumine* (v. *degeneratio*) — амилондно перерождение.
- 5 **anaemia** — *ànemia*; *kehv-veresus* — малокровие. *a- perniciosa* — *pèrnitsioosne ànemia*; *hävitav kehv-veresus* — злокачественное мялокровие. *a-cus* — *aneemiline*; *kehv-verene* — малокровный.
- 10 **anasarca** — *ànasarka*; *naha tursumine*; *naha vesitõbi* — отек кожи. **aneurysma** — *ànöürism*; *tuiksoone laiend*. *a- arteriovenosum* — *ärteerivoenoosne ànöürism*. *a- spurium* — *eba-ànöürism*. *a- verum* — *tõeline ànöürism*.
- 15 **Anfall** — *vahk [vahu, -u]*; *hoog*; *sööst [-i, -i]* (= *äkiline hoog*) — припадок. **angeboren** — *kaasasündinud* — врожденный.
- 20 **angiectasia** — *àngiektasia*; *soonelaiend* — расширение сосудов. **angiitis** — *àngiit*; *soonerõletik* — воспаление сосудов.
- 25 **angina** — *àngiin*; *kurgupõletik* — жаба. *a- catarrhalis* — *kátarraalne a.*; *kurgukatarr*. *a- diphtherica* — *ditteeriline a.* *a- follicularis* — *follikulaarne a.* *a- lacunaris* — *lakunaarne a.* *a- necrotica* — *nèkrootiline a.* *a- pectoris* — *rinna-àngiin*; *südame voolmed* — грудная жаба. *a- phlegmonosa* — *flegмоноосне a.*; *mäda-kurgupõletik*. *a- scarlatinosa* — *skarlatinoosne a.* *a- tonsillaris* — *tonsillaarne a.*; *kurgumandlite-põletik*.
- 30 **angiolithon** — *àngioliit*; *soonekivi*. *a-ma* — *àngioom*; *soonkasvaja*. *a-rhexis* — *àngioreks*; *soonerebend*. *a-neurosis* — *àngio-neuroos*. *a-sclerosis* — *àngioskleroos*; *soonekõvastus*. *a-spasmus* — *àngiospasm*; *soonekramp*. *a-stenosis* — *àngiostenoos*; *soonekitsus*.
- 35 **Angriffsbewegung** — *ründamisliikumine* (tormamisliikumine) — наступательное движение. **A-punkt** — *ründamispunkt* (tormamispunkt).
- 40 **anhellen** — *külgekavama* — прирастать. **anhydraemia** — *ànhydremia*; *tiheveresus* — сгущение крови.
- 45 **anhydritsch** — *veetu*. **ankylosis** — *ànküloos*; *liigesejäikus*. *a-ticus* — *ànkülootiline*; *liigesejäikuse*.
- 50 **Anlage** — *alge* (*embrüoloogias*, *näit.*: *neerualge*, *sugunäärme-alge*) — закладка. **Krankheitsa-** — *haiguseelolu* — предрасположение к болезни. **anomal** — *ànomaal*, *a-ne*. **A-le** — *ànomalia*. [kalduv.]
- 55 **anormal** — *anormaal*, *a-ne*; *kõrvale-*
- Anpassung** — *kohast|umine*, *k-us*; *mugand|umine*, *m-us* — приспособление. **anschwellen** — *punduma* — *набухать*; *tursuma* (*vesitõbi*) — *отекает*; *paistetama* (*põletik*) — *опухать*.
- 65 **anstecken** — *nakatama* — *заражать*. **a-end** — *nakatav* — *заразительный*. **A-ung** — *nakatus* — *заражение*.
- anthracosis pulmonum** — *kopsude antakoos*; *kopsude sõestumine*.
- 70 **anthrax** — *siberikatk* — *сибирская язва*. **anuria** — *ànuria*; *kusetus*.
- Aortenaneurysma** — *aordi ànöürism*; *peatuiksoone laiend*. **A-insuffizienz** — *aordi insuffitsients*; *peatuiksoone puudulikkus* — *недостаточность аорты*. **A-stenose** — *aordi stenoos*; *peatuiksoone kitsus* — *сужение аорты*.
- 75 **aortitis** — *àortiit*; *peatuiksoone põletik*. **aphthae** — *aftid*; *suu-vistikud*.
- 80 **aplasia** — *àplasia*; *arenematus*. **apoplecticus** — *àpoplektiline*; *rabanduse*. *a-xia* — *àpopleksia*; *rabandus* — *удар*. **apostema** — *mädanik* — *гнойник*. *a-tosis* — *mäda*, — *гнойное*.
- 85 **apvrexia** — *àpvreksia*; *palavikutus*. **Arbeitshypertrophie** — *tõõhüpertrofia*. **argyria, argyrosis** — *argyria*, *argüroos*; *hõbestumine* — *посеребрение*.
- 90 **argyrimus** — *àrgürism*; *hõbemürgistus*. **arhythmia** — *àrütmita*; *rütmitus*.
- Artefakt** — *artefakt*; *kunst-tehis [-e, -t]*. **a-fizell** — *artefitsiaal*, *a-ne*; *kunst-tehislik* — *искусственный*.
- 95 **arterialis** — *àrteriaal*, *a-ne*; *tuiksoonine*. **Arterienverkalkung** — *artereide lubjastus*; *tuiksoonte l.* — *обызвествление артерий*.
- arteriitis** — *arteriit*; *tuiksoonepõletik*. **a-osclerosis** — *aterioskleroos*; *tuiksoonekõvastus*.
- 100 **arthritis** — *àrtriit*; *liigese-põletik* — *воспаление суставов*. *a-deformans* — *deformeeriv a.*; *moonutav liigese* — *обезображивающее в. с.* *a-gonorrhoeica* — *gonorrolline a.*; *tripperiline liigese* — *перелойное в. с.* *a-rheumatica* — *rõmaatiline a.*, *liigese*. *a-urica* — *kusihapu a.*, *liigese*; *luuvalu* — *мочекислое в. с.*
- 110 **articulatio** — *liiges [-e, -t]* — *сустав*. **ascendens** — *ülenev* — *восходящий*. **ascites** — *àstsiit*; *kõhu vesitõbi*; *vesikõht* — *водянка*.
- 115 **asphyktisch** — *àsfüktiline*; *lambuse*. **A-xle** — *àsfüksia*; *lambus*.
- Aspiration** — *àspiratsioon*; *sissetõmbamine*; *käkastamine*, *k-us*. **A-spneumonia** — *àspiratsioonipnöмония*; *käkastus-kopsupõletik*.
- 120

- 1 *atelectasis* — ätelektaas; kordit|umine (= kokkulangemine), k-us.
athero|ma — äteroom; puderkasvaja. *a-matosis* — äteromatoos; putumine. *a-sclerosis* — äteroskleroos; sooneputrumine.
- 5 *Atiolo|gi*e — etioloogia; haigusepõhjuse-õpetus. *ä-sch* — etioloogiline; põhjuse-päraline.
atresia — ätresia; avausetus.
- 10 *atrophia* — ätrofia; kõhetus (v. Krän-keln = kidumine, Verwesung = kõdu-mine) — атрофия. *a- ex compressione* — rõhu-atrofia — а. от давления. *a-fusca* — pruun atrofia — бурая а. *a- ex inactivitate* — tegevusetuseatrofia — а. от бездеятельности. *a- ex inanitione* — nälguseatrofia — а. от голодания. *a- neurotica* — nõirootiline atrofia — нейротическая а. *a- senilis* — raukuseatrofia — старческая а. *a- simplex* — liht atrofia.
- atrophieren* — atrofeeruma; kõhe-tuma — атрофироваться. *a-sch* — atroofiline; kõhetu — атрофический. *atypisch* — ätüübiline; tüübitu. 60
aufleb|en — elust|ama, e-uma — жи-влять, ожить. *A-ung* — elust|amine, e-umine, e-us — оживление.
auflös|en — lahustama — растворять. *A-ung* — lahus — раствор; lahust|a-mine, l-us — растворение. 65
aufsteigend — ülenev — восходящий.
ausdehnen — venitama — растягивать.
sich a-en — venima — растягиваться. *A-ung* — venitamine; venimine — 70
растяжение.
Auswanderung — väljarändamine, välja-ränne [rände, -t] — выселение.
Auswurf — rõga — мокрота.
Autopsie — autopsia; lahast|us, l-amine 75
(v. Sektion) — вскрытие трупа.

B.

- bacteri|aemia* — bakteemia; bakter-iveresus. *b-um* — bakter. *b-uria* — bakteeria; bakterikusus.
- 25 *Bakken* — põrk [põrga, -a] — пере-кладина. *B-blase* — põrgaspõis.
Basalmen|ingittis — bäsaalmeningiit; aju|põhja-kelme põletik.
Bauch|bruch — kõhusong [-a, -a] — 30
брюшная грыжа. *B-fellentzündung* — kõhukelme põletik — воспаление брюшины. *B-wassersucht* — kõhu vesitõbi — брюшная водянка.
behandeln — ravitsema (haiget) — ле-35
чить; käsitama (teaduslikku ainet) — трактовать.
Behandlung — ravits|emine, r-us — лечение; käsit|amine, k-us — тракто-вание. *B-sart* — ravitsemisviis — 40
способ лечения. *B-smethode* — ravitsemismeetod — метод лечения.
B-smittel — ravitsemisvahend — средство лечения.
Belebung — elust|amine, e-us — жи-45
вление.
benignus — healoomuline — доброка-чественный.
beobachten — vaat|ema — наблюдать.
B-ung — vaat|emine, v-us — на-50
блюдение.
beschäd|igen — kahjustama — по-вреждать. *B-ung* — kahjust|amine, k-us — повреждение.
besicht|igen — vaatama — осматривать.
55 *B-ung* — vaatus — осмотр. *äußere*
B-ung — välisvaatus — наружный о.
- Innere B-ung* — sisevaatus — вну-тренний о.
Bestandteil — osis [-e, -t] — составная 80
часть.
Beule — muhk [muhu, -u] — шишка.
B-npest — muhukatk — бубонная чума.
Bierherz — õllesüda — пивное сердце.
Bildung — moodust|umine, m-us, m-is — 85
образование. *B-sfehler* — moodus-tuseviga.
Bindegewebe — sidekude — соеди-нительная ткань.
Bindegewebs|geschwulst — sidekude-90
kasvaja — соединительно-тканная опухоль. *B-strang* — sidekude-vaat — соединительно-тканный тяж.
Blasen|katarrh — põiekatarr; põie-põletik — катарр мочевого пузыря. 95
B-krankheit — põiehaigus — болезнь мочевого пузыря. *B-stein* — põie-kivi — мочепузырный камень.
bleich — kahvatu [-, -t] — бледный.
B-heit — kahvatus — бледность. 100
B-sucht — kahvatusetõbi — бледная немочь.
Blinddarm|entzündung — umbsoole-põletik — воспаление слепой кишки.
Blut — veri — кровь. *B-andrang* — 105
vererakitsus — прилив крови. *b-arm* — kehv-verene; väheverene — малокровный. *B-armut* — kehv-veresus (*anaemia*); väheveresus (*oligaemia*) — малокровие. *B-auswurf* — veri rõga — 110
красная мокрота. *B-bestandteil* —

- 1 vereosis [-e, -t] — составная часть
крови. **V-beule** — verimuhk — крово-
подтек. **V-druck** — vereröhk —
кровяное давление. **V-elter** — veri-
mäda. **b-en** — verd jooksma; verit-
5 sema (*haemophilia*) — кровоточить.
V-er — veritseja, veritsev isik —
страдающий кровоточивостью. **V-er-
brechen** — verioksendus; veriokse —
10 кровавая рвота. **V-erguss** — vere-
valamine; verevalgumine — излияние
крови. **V-erkrankheit** — veritus-
töbi — кровоточивость. **V-extra-
vasat** — veri-ekstravasat; verevalum
15 [-i, -it]. **V-flecken** — veritapp; veri-
laik [laigu, -u] — кровяное пятно.
V-fluss — verejooks — кровотечение.
V-flüssigkeit — verevedelik. **V-fülle**
verekus. **V-gefäss** — veresoon —
20 кровеносный сосуд. **V-gehalt** —
veresialdus — содержание крови.
V-gerinnsel — verehüüve [hüübe, -t] —
сверток крови. **V-gerinnung** — vere-
hüübumine, verehüübus — свертыва-
25 ние крови. **V-geschwulst** — veri-
kasvaja. **b-getränkt** — verdunud;
verega imunud — пропитанный
кровью. **b-haltig** — verdsisaldav —
содержащий кровь. **V-husten** — vere-
30 köhimine — кровохарканье. **b-ig** —
verine — окровавленный. **b-imbil-
biert** — verega imbibeerunud; verega
imunud. **b-injiziert** — verega in-
jitseeritud; verega täidetud. **V-klum-
pen** — verekämp [kämpu, -u] — сгу-
35 сток крови. **V-koagulation** — vere-
koagulation; verehüübumine, vere-
hüübus — свертывание крови. **V-koa-
gulum** — verekoagulum; verehüüve
40 [hüübe, -t] — сверток крови. **V-kon-
gestion** — verekongestion; liigveres.
(rotes, weisses) **V-körperchen** —
(punane, valge) verelible [-, lipel] —
(красное, белое) кровяное тельце.
45 **V-krankheit** — verehaigus — болезнь
крови. **V-kuchen** — verekämp. **V-
lassen** — verelaskmine — кровопу-
сание. **b-leer** — veretu — безкров-
50 ный. **V-leere** — veretus — без-
кровие. **V-plasma** — vereplasma;
vereleem [-e, leent] — кровяная плазма.
V-plättchen — vereliistak [-u, -ut] —
кровяная пластинка. **b-reich** — vere-
kas; vererikas — полнокровный. **b-
reinigend** — verd puhastav — крово-
55 чистительный. **b-saugend** — verd
imev — кровососный. **V-serum** —
vereserum; verevadak [-u, -ut] —
кровяная сыворотка. **V-sucken** —
60 verirögastus — кровохарканье. **V-**
- spur** — verijälj — кровяной след.
b-stillend — verd tõkestav — крово-
становливающий. **V-stillung** — vere-
tõkestus. **V-stockung** — vereseisak
65 (*stasis*) — остановка крови; verepais
(*hyperaemia*) — застой крови. **V-
streifen** — verme [-, -]. **V-strom** —
verevool — ток крови. **V-über-
füllung** — liigveresus — полнокровие.
V-ung — verejooks — кровотечение;
verevalum [-i, -it] — кровоизлияние.
V-vergiftung — veremürgistus —
заражение крови. **V-verlust** — vere-
kaotus — потеря крови. **b-ver-
wandt** — veresugulane. **b-voll** —
75 täisverene — полнокровный. **V-was-
ser** — verevadak [-u, -ut] (*serum*) —
кровяная сыворотка; lepp [lepa, -a]
(*blutige Jauche, blutiger Schleim*) —
сукровица. **V-zirkulation** — vere-
tsirkulation; vereringvool — крово-
80 обращение.
- bösartig** — pahaloomuline — злокаче-
ственный.
bradycardia — bradükardia; südame-
aeglus. 85
- Brand** — põle (*gangraena*) — антонов
огонь.
- brechen** — murdma — преломлять;
oksendama — рвать (рвота). **V-mit-
tel** — oksendusevahend — рвотное
(средство). **V-salz** — oksendusesool —
рвотная соль. **V-ung** — murdmine,
murdmine — преломление; oksenda-
90 mine, o-us — рвота. **V-weinstein** —
oksenduseviinakivi — рвотный камень.
V-wurzel — oksendusejuur — рвот-
ный корень.
- bronchus** — bronh; kopsutoru — бронх.
b-iectasia — bronhiektasia; kopsu-
100 torulaiend — расширение бронхов.
b-ialis — bronhiaalne; kopsutoru —
бронхиальный. **b-itis** — bronhiit;
kopsutoru-põletik. **b-opneumonia** —
bronhopnöмония. 105
- Bronzekrankheit** — pronkshaigus —
бронзовая болезнь.
- Bruch (fractura)** — murd — перелом.
Bruch (hernia) — song [-a, -a] — грыжа.
eingekehlter B. — pitsunud song —
ущемленная грыжа. **freier B.** —
110 vaba song. **irreponibler B.** — kohal-
damata song — невриваемая грыжа.
Bauchb. — kõhusong — брюшная
грыжа. **Leistenb.** — kubemesong —
паховая грыжа. **Nabelb.** — naba-
song — пупочная грыжа. **reponibler
B.** — kohaldatav song — вправляемая
115 грыжа. **Schenkelb.** — reiesong —
бедренная грыжа. **B-hand** — songa- 120

- 1 vöö — грыжевой бандаж. **B-ein-klemmung** — songaripitsus — ущемление грыжи. **B-inhalt** — songasisu — содержимое грыжи. **B-kanal** — songakanal — грыжевой канал. **B-pforte** — songavärat — грыжевые ворота. **B-sack** — songakott — грыжевой мешок. **B-wasser** — songavesi — грыжевая вода.
- 10 **Brust** — rind ((*thorax*) — грудь. **B-fell** — rinnakelme [-, -t]. **B-fellentzündung** — rinnakelme-pöletik. **B-höhle** — rinnaõõs [õõne, õõnt] — грудная полость. **B-wassersucht** — rinna vesitõbi. 60
- bubo** — buboon; muhk (katku) — бубон. **b-inguinalis** — kubemebuboon; kubemenäarmede pöletik. [чума].
- Bubonenpest** — muhukatk — бубонная 65
- Bündel** — kimp — пучок.

C.

- cachexia** — kaheksia; kurtumus — худосочие.
- calculus** — kivi — камень. **c-dentalis** — hambakivi — зубной камень. **c-felleus** — sapikivi — желчный камень. **c-renal** — neerukivi — почечный камень. **c-salivalis** — süljekivi — слюнный камень. **c-vesicalis** — põiekivi — пузырьный камень.
- 20 **callus** — pahk [paha, -a] — мозоль. **calor** — kuumus — жар. **calycosis pulmonum** — kopsude kälukoos; kopsude kivitolmustumine.
- cancer** — vähk [vähi, -i] — рак. **carbunculus** — karbunkel; veri-koeranael — огневик.
- carcinoma** — kartsinoom; vähk [vähi, -i] — рак. **c-alveolare** — alveolaarne vähk — альвеолярный рак. **c-colloides** — kolloidne vähk — коллоидный рак. 30
- c-cylindrocellulare** — silinderrakuline vähk — цилиндрический рак. **c-medullare** — medullaarne vähk; ajujas v. — мозговой рак. **c-planocellulare** — lamerakuline vähk — плоскоклеточный рак. **c-scirrhosum** — kõva vähk. **c-simplex** — liht vähk. **c-solidum** — umbvähk.
- caries** — kaaries [-e, -t], (луу) sööbija — костоеда. **c-dentis** — hambakaaries; hambasööbija. 40
- caro luxurians** — liigliha — дикое мясо. **cartilago** — kõhre [-, -t] (eestilisema ja parema kõlaga kui „krõmpsлуу“) — хрящ. **c-ineus** — kõhre — хрящевой. 45
- castratio** — kastratsioon; kohitsemine — осклопление.
- catarrhus** — katarr, limanaha-pöletik. **c-aestivus** — heinapalavik. **c-bronchialis** — bronhiaalne katarr; kopsutorukatarr. **c-gastricus** — maokatarr. **c-intestinalis** — soolekatarr. **c-vesicalis** — põiekatarr.
- caverna** — kavern [-i, -i]; tühiik [-u, -ut]. 55
- cavum** — õõs [õõne, õõnt] (*antrum* = koobas) — полость.
- cephalhaematoma** — tsefalhematoom; pea-verikasvaja. **c-ocule** — ajusong — мозговая грыжа.
- cheilo-gnatho-palatoschisis** — huule-lõua-suulae-lõhe; hundikurk. 70
- cheiloschisis** — huulelõhe; jänesemokk. **chemotaxis** — keemotaks; keemiline tõmbavus (positiivne keemotaks); keemiline tõmbamatus (negatiivne keemotaks). 75
- chloasma** — kloasm; pigmentlaik — пигментное пятно. **c-cachecticum** — kahektiliste kloasm; kurtumus-pigmentlaik. **c-caloricum** — tedretähed; 80
- präevatuselaik** — веснушки; пятно загара. **c-uterinum** — raskejalgsuse-pigmentlaik.
- chlorosis** — kloroos; kahvatustõbi — бледная немочь. 85
- cholæmia** — kõlemia; sappveresus. **c-angitis** — kõlangiit; sapitee-pöletik — воспаление желчных протоков. **c-ecystitis** — kõletsüstiit; sapipõie-pöletik — воспаление желчного пузыря. **c-elithiasis** — sapikivi-tõbi. **c-esteatoma** — kolesteatom; pärkasvaja. **c-esterinum** — kolesteriin; sapprasv. 90
- cholera** — kooler(a) [kooleri, -it]. **c-asiatica** — aasia-kooler(a) — азиатская холера. **c-infantum** — laste kooler(a) — детская холера. **c-nostri** — kodumaa-kooler(a).
- Cholera** — koleriin; laste kooler(a); kodumaa-kooler(a). 100
- chondrinum** — kondriin; kõhreaaine. **c-itis** — kondriit; kõhrepöletik. **c-odystrophia** — kondrodüstroofia. **c-oma** — kondroom; kõhrekasvaja. 105
- chronicus** — krooniline; pikaldane — хронический.
- cicatrix** — arm — рубец.
- circumscriptus** — piirdunud — ограниченный.
- cirrhosis** — tsirroos. 110
- coagulum** — (ve.e) hüüve [hüübe, -t] — сверток (крови).

- 1 *colica* — koolik; voolmed. *c-renal*is — neeruvoolmed. *c-hepatica* — maksa-voolmed.
colitis — koliit; jämesoole-põletik.
 5 *collapsus* — kollaps; raugus [-e, -t] (sü-dame); korditumine (kopsu, v. *atelec-tasis*).
coma — kooma; oimetus (v. *Somnolenz* = *combustio* — põletus — ожога.
 10 *commotio* — vapustus (v. *contusio* = põrutus). *c-cerebri* —aju vapustus.
compressio — rõhk; rõhutus — давление.
concretio — konkretsioon; kokkukasve [-, -t] (*Adhärens*) — сращение; 'ki-
 15 *vist*umine, k-us (*Konkrementbildung*).
congelatio — külmumine — отморожение.
contagium — nakatis (= nakatusaine) — зараза.
*contiguital*s — puutumus — соприкосно-
 20 вение. *per c-tem* — puutumisi (haiguse levimine) — по соприкосновению.
continua (febris) — pidev (palavik) — постоянная (лихорадка).
continuitas — pidevus. *per c-tem* — pidevalt (= katkematult, haiguse levi-mine) — по продолжению.

D.

- Darm** — sool [-e, -t] — кишка. **D-aus-leerung** — soolepurgumine (= tühjen-dumine), soolepurgus. **D-blutung** —
 30 soole-verejooks — кишечное крово-
 течение. **D-bruch** — soolesong [-a, -a] —
 кишечная грыжа. **D-dilatation** —
 soolelaienemine, soolelaiend — рас-
 35 ширение кишки. **D-einklemmung** —
 soole pitsus — ущемление кишки.
D-erweiterung — soolelaienemine,
 soolelaiend — расширение кишки.
D-fistel — soolefistel; sooleuuris —
 40 кишечный свищ. **D-gas** — soole-
 gaas — кишечный газ. **D-geschwür** —
 soolepaise — кишечная язва. **D-Inva-glnation** — soole-invaginatsoon. **D-**
katarrh — soolekatarr — кишечный
 45 катарр. **D-knoten** — soolesõlm. **D-**
kollik — soolekoolik; soolevoolmed —
 кишечная колика. **D-krampt** — soole-
 kramp. **D-lähmung** — soolehalvatus.
D-ruhr — kõhutõbi — кровавый по-
 50 нос. **D-schleife**, **D-schlinge** —
 soolekäär [-u, -u] — кишечная петля.
D-steifung — soolejäikus. **D-steln** —
 soolekivi — кишечный (каловый) ка-
 мень. **D-stenose** — soolestenosis;
 soolekitsus — сужение кишки. **D-**
 55 **striktur** — soolestriktuur; sooleahen-
 dus. **D-tumör** — soolekasvaja — ки-
 шечная опухоль. **D-typhus** — soole-tüüfus. **D-verengung** — soolekitsus —
 85 сужение кишки. **D-verschlingung** —
 soolekeerdumine, soolekeerd[keeru, -u] —
 заворот кишки. **D-verschluss** — soole-
 sulg [sulu, -u] — непроходимость кишек.
D-wandbruch — sooleseina-song. **D-**
waschung — soolepesemine. **D-zotte** —
 90 soolehatt [hatu, -u] — кишечная вор-
 синка.
decompensatio — decompensatsioon.
decubitus — lamatis — пролежень.
Defekt — defekt; puue [puude, puuet] 95
 (sõnast puuduma) из'ян.
defibrinieren — defibrineerima.
deformans — deformeeriv; moonutav —
 обезображивающий. *d-atio* — defor-
 100 *matsioon*; moonut[amine, m-us] — обез-
 ображивание. *d-tert* — deformeeritud;
 moonutatud — обезображенный.
degeneratio — degeneratsioon; moondu-
 mine, moonodus — перерождение. *d-*
adiposa — rasvdegeneratsioon; rasv-
 105 *moonodus* — жировое перерождение.
d-amyloidea — amüloid-degenerat-
 sioon; amüloid-moonodus — амилоидное
 перерождение. *d-granulosa* — sõ-
 110 *merjas* degeneratsioon, moonodus —
 зернистое перерождение. *d-parenchy-*
matosa — parenhümatootsne degene-

- 1 ratsioon, moondus — паренхиматозное
перерождение.
- Degeneration (von Zellen)** — degeneratsioon; moondumine, moondus —
- 5 перерождение. **amyloide D-** — amüloid-degeneratsioon; amüloid-moondus — амилоидное перерождение. **fettige D-** — rasvdegeneratsioon; rasvmoondus — жировое перерождение. **glykogene D-** — glükogeen-degeneratsioon; glükogeen-moondus — гликогенное перерождение. **Hornd-** — sarvdegeneratsioon; sarvmoondus — роговое перерождение. **hyaline D-** — hüaliindegeneratsioon; hüaliinmoondus — гиалиновое перерождение. **kolloide D-** — kolloid-degeneratsioon; kolloidmoondus — коллоидное перерождение. **körnige D-** — sömerjas degeneratsioon, moondus — зернистое перерождение. **parenchymatöse D-** — parenhümatosne degeneratsioon, moondus — паренхиматозное перерождение. **schleimige D-** — limadegeneratsioon; limamoondus — слизистое перерождение. **wachsartige D-** — vahajas [vahaja, vahajat] degeneratsioon, moondus — восковидное перерождение.
- 10 **Degeneration (von Individuen)** — degeneratsioon; mandumine, mandus (üksikute inimeste või raassi kehaliste ja vaimliste omaduste halvenemine) — вырождение. **D-zeichen** — degeneratsioonimärgid; mandumismärgid —
- 15 знаки вырождения.
- degenerieren** — degeneereuma; moonduma (rakud) — перерождаться; manduma (kehaliselt ja vaimliselt halvenema) — вырождаться.
- 20 **dekalkulieren** — dekaltsineerima; lubjatustama (= lubjatuks tegema).
- Demarkation** — demarkatsioon; piiristumine, p-us. **D-slinie** — demarkatsioonijoon; piiristusjoon — демаркационная линия.
- 25 **demonstrieren** — demonstreerima; näitama; esitama.
- denaturieren** — denatureerima.
- 30 **Dépôt** — depoo; tallestu (koht kuhu tallele pannakse).
- derb** — kõva, paatunud (**derb werden** — paatuma = kõvenema) — плотный.
- Derivans** — tuletusevahend. **D-t** — derivaat; tuletis — производное.
- 35 **D-ktion** — derivatsioon; tuletus.
- descendens** — alanev — нисходящий. **descensus** — alanemine; laskumine — опущение. **d-ovariorum** — munasarjade laskumine — опущение яч-
- ников. **d- testicularum** — munade laskumine.
- Desinfektion** — desinfektsioon; nakatisehävitus — обеззараживание. **D-izlens** — desinfitseerimisaine; nakatisehävi [-, -]. **d-izleren** — desinfitseerima; nakatist hävitama.
- Desmoid** — desmoid; sidekude-kasvaja.
- Desodoris ation** — desodorisatsioon; haisu-ustamine, haisu-ustus (= haisu-ustuks tegemine). **d-ieren** — desodoriseerima; haisu-ustama (haisu-ustuks tegema).
- Desorganisat ion** — desorganisatsioon.
- Desquam ation** — deskvamatsioon; kestumine, kestus; kõõmumine, kõõmus — шелушение. **D-ativpneumonie** — deskvamatiivne põõmonia. **d-ieren** — deskvameeruma; kestuma; kõõmuma — шелушиться.
- 40 **Destruieren** — destrueerima; purustama — разрушать. **D-ktion** — destruktioon; purustamine, purustus — разрушение. **d-ktiv** — destruktiiiv, d-ne; purustav — разрушающий.
- Detritus** — detriit; hüib [hüiva, -a] (= peeneks muutunud aine).
- Diabetes** — diabeet; liigkusesus. **d-insipidus** — suhkruta diabeet; suhkruta liigkusesus — несахарное мочеизнурение. **d-mellitus** — suhkurdiabeet; suhkurtõbi — сахарное мочеизнурение.
- Diabetiker** — diabeetik [-u, -ut] — suhkurtõbine; liigkusesuse põdeja.
- Diagnose** — diagnoos; haiguse äratunne [tunde, -t] — распознавание болезни. **D-istik** — diagnostik; haiguse äratunde õpetus. **d-izleren** — diagnostitseerima; haigust ära tundma — распознавать болезнь.
- 45 **diameter** — diameeter; läbimõõt.
- diapedesis** — diapedees; läbipääsmine, läbipääs (vereliplede). **per d-n** — diapedeesi teel; läbipääsmisi (= läbipääsmise teel).
- diarrhoea** — kõhulahtisus; pasandus — понос.
- Diathese** — diatees; haigusevalmus. **exsudative D-** — eksudatiivne diatees.
- Dichtigkeit** — tihedus.
- different** — different, d-ne; erinev; põikuv. **D-tialdiagnose** — different-siaaldiagnos; eristav haiguse äratunne. **D-z** — differents. **d-izleren** — differentsima; eristama, e-uma.
- 50 **diffus** — diffuus, d-ne; launud — разлитой.
- Digestion** — seedimine — пищеварение. **D-sstörung** — seedimishäire — расстройство пищеварения.

- 1 **Dikrot|e** — dikrotia; kaksiklööksus.
d-lisch — dikrotiline; kaksiklööksne.
dilaceratio — käristamine, k-umine, käristus.
- 5 **dilatabel** — laienduv — расширяемый.
D-ation — laienemine, laiend — расширение.
D-ator — laiendaja — расширитель.
d-leren — laiendama — расширять.
- 10 **diphther|ia** — difteria. **d-icus** — difteeriline.
d|rekt — otsekohene.
Dislokation — nihkumine, nihe [nihke, -t]
d-zieren — nihutama, nihkuma — смещать (-ся).
Dispensaire — nõuandekoht.
- 15 **disponiert** — disponeeritud — предрасположенный.
D-sition — disposition; haiguseelolu, haiguse vastuvõtlikus, — предрасположение.
- 20 **Dissemination** — laialikülvumine. **d-tert** — laialikülvunud.
diure|sis — kusenõristus. **d-ticum** — kusenõristus-aine — мочегонное (средство).
diverticulum — divertikel; sopp. **d-ilei verum** — tõeline peensoole divertikel.
D|vertikel — divertikel; sopp. **Pulsions-d-** — pulsioonidivertikel. **Traktions-d-** — traktioonsidivertikel.
- 30 **dolor** — valu — боль.
Doppel|missbildung — kaksik-väärmoodusus. **D-monstrum** — kaksik-soerd [-i, -it] — двойное уродство.

- Drang** — pakitsus — позыв.
Druck — rõhk [rõhu, -u], rõhumine — давление. **D-anämie** — rõhuanemia — малокровие от д. **D-atrophie** — rõhuatrofia — атрофия от д. **D-brand** — lamatis — пролежень. **D-lähmung** — rõhuhalvatus — паралич от д.
- 60 **Drüse** — nääre [näärme, -t] — железа.
D-nanlage — näärmealge — закладка железы. **D-geschwulst** — näärekasvaja — железистая опухоль. **D-nschwellung** — näärmeпаистetus.
- Duplikatur** — duplikaatuur; kahekordsus.
Dupl|ität — duplitsiteet; kaksikus.
- 70 **dura mater** — kõva ajukelme — твердая мозговая оболочка
durch|bohren — mulgustama, m-uma; läbistama, l-uma — прободать. **d-brechen** — läbi murdma, -uma — прорывать. **d-brennen** — läbi põlema — прогорать. **d-dringen** — läbitungima — проникать. **D-fall** — kõhulahtisus; rasandus — понос. **d-lässig** — läbilaskev; läbiv — проницаемый. **D-lässigkeit** — läbilaskvus; läbivus — проницаемость.
- 80 **(Gerader, querer, schräger) D-messer** — (õige-, risti-, põik-) läbimõõt.
D-schnitt — läbilõige, läbilõik [lõigu, -u]; keskmine. **d-sichtig** — läbipaistev — просвечивающий. **d-stechen** — läbi pistma — прокалывать.
- Durst** — janu — жажда.
dys|enteria — kõhutõbi — кровавый понос. **d-trophia** — toitumusehäire
- 90

E

- 35 **echinococcus** — ehinokokk; põistang — эхинококк. **e- multilocularis** — mitmeraikne e. — многокамерный э.
e- unilocularis — üheraikne e. — одноккамерный э.
- 40 **ectasia** — laienemine; laiend — расширение.
e|nbetten — sisendama — заливать.
e-en in Paraffin (Celloidin) — paraffiini (tselloidiini) sisendama — заливать в параффин (целлоидин).
E-ung — sisendus, sisendamine — заливка. **Schnelle-ung** — kiirsisendus.
e|ndringen — sisse tungima — проникать.
- 50 **Einfluss** — mõju — влияние.
Einkapselung — kapseldumine.
e|inknicken — niverdama — загибать; niverduma — загибаться. **E-ung** — niverdus — загибание; niverdis — загиб.
- 55 **Einwanderung** — sisse|ränne.

- Eiter** — mäda; rähm (silma) — гной. **E-ansammlung** — mäda kogunemine. **E-beule** — mädamuhk, mädanik. **E-bildung** — mäda stamine, m-tus, mädateke [tekke, -t]. **E-fluss** — mäda jook. **E-geschwür** — mäda pais — гнойная язва. **E-herd** — mädakolle (kolde, -t) — гнойный очаг. **E-höhle** — mäda õõs [õõne, õõnt]. **e-ig** — mädanе; rähmanе (silmad).
- 100 **E-körperchen** — mäda kehake — гнойное тельце. **e-n** — mädanema; rähmuma (silmad) гноиться. **e-nd** — mädanev — гноющийся. **E-ung** — mädanemine — нагноение. **E-ungsfieber** — mädanemispalavik. **E-vergiftung** — mäda mürgistus. **E-zelle** — mädarakk.
- Elweiss** — munavalge, valk [valgu, -u] — белок. **E-bedarf** — munavalge-tarve [tarbe, -t], valgutarve. **E-gehalt** — munavalge-sisaldus, valgusisaldus. **E-**
- 110

- 1 **körper** — munavalge-keha, valgukeha. **E-probe** — munavalge-proov, valgu-proov, valgukats [-u, -u]. **E-stoff** — munavalge-aine, valguaine — белковое
- 5 **вещество**. **E-wasser** — munavalge-vesi, valguvesi. **Ektoparasit** — välisparasiit; välisnugiline. **Ektoplasma** — ektoplasma: välisplasma.
- 10 **elastisch** — elastiline; vetruv; kerkne — упругий. **elephantiasis** — elefantiaas; elevantsus — слоновость. **elektiv** — valiv.
- 15 **embolia** — embolia; topistumine, t-us. **e-icus** — embooliline; topisene. **e-us** — embol; topis [-e, -t]. **emesis** — oksendamine, o-us, okse — рвота.
- 20 **emigratio** — väljaränne — выселение. **empysema** — emfüseem; puhutus. **e-pulmonum** — kopsuemfüseem; kopsu-puhutus. **e-tosus** — emfüsematoosne; puhutuse.
- 25 **empyema** — empüeem; mädakogumus. **encephalitis** — entfesealiit; ajupõletik. **e-occele** — ajusong. **e-omalacia** — ajupõhmmumine — размягчение мозга. **endemia** — endemia; paiguline taud.
- 30 **endogen** — endogeenne; seest-tekkiv, seest-tekinud. **enteritis** — soolepõletik. **entfärben** — värvitus tama [pass.: v-uma] обезцвечивать.
- 35 **Entfettung** — rasvatustamine, rasvatustumine, rasvatustus. **entkalken** — lubjatustama [pass.: l-uma]. **entparaffinieren** — paraffiinitustama [pass.: p-uma].
- 40 **entwassern** — veetustama [pass.: v-uma] обезвоживать. **entzündlich** — põletiku — воспалительный. **E-ung** — põletik — воспаление.
- 45 **ephemera** — üürike palavik.
- Epidemie** — epidemia; taud, rändtaud. **e-isch** — taudi, taudiline. **epilepsia** — langetõbi — падухая болезнь. 60 **epistaxis** — nina verejooks — носовое кровотечение. **epulis** — igemekasvaja.
- erblich** — päritav, p-tud; pärandatav, p-tud — наследственный. **E-kelt** — päritavus — наследственность. 65 **Erbrechen** — oksendamine, o-us, okse — рвота. **erfrühen** — külmuma. **E-ung** — külmumine — отморожение. **E-ungstod** — külmumis-surm — смерть от замерзания. 70 **Erhöhung** — toibumine, kosumine. **Erkältung** — külmetus — простуда. **erkrank** — haigestuma — заболеть. 75 **E-ung** — haigestumine, haigestus — заболевание. **Ernährungszustand** — toitumus — состояние питания. **erregbar** — erutatav; erutuv — возбудимый. **e-en** — erutama — возбуждать. **e-end** — erutav — возбуждающий. **E-ung** — erutus — возбуждение. 80 **ersticken** — lämbuma. **E-ung** — lämbumine, lämbus — задушение. 85 **erysipelas** — roos — рожа. **Erweiterung** — laienemine, laiend; laiendamine, laiendumine, laiendus — расширение. 90 **exacerbatio** — ägenemine, ä-us — обострение. **excrementum** — ekskrement; väljaheide — испражнение. **excretio** — eritus — выделение. **e-um** — eritis. 95 **exogen** — eksogeen, -ne; väljast-tekkiv, väljast-tekinud. **Exsudat** — eksudaat; väljahigistus — выпот. **E-ion** — väljahigistumine, väljahigistus — выпотевание. 100 **Extremität** — lõbund, jäse — конечность; äärmus — крайность.

F

- Faden** — niit — нить. **f-ähnlich** — niitjas — нитевидный. **f-ziehend** — niitnev — тянущийся нитями.
- 50 **faeces** — roe (gen. rooja) — кал. **Fällung** — sadestamine, sadestus — осаждение. **F-sverfahren** — sadestamismenetlus.
- Faser** — kiud — волокно. **F-knorpel** — kiudkõhr [-e, -e] — волокнистый хрящ.
- 55 **fastigium** — tipp — вершина. **faul** — roiskunud — гнилой. **Fäulnis** — roiskumine — гниение. 105 **febris** — palavik — лихорадка. **f-ephemera** — üürike p. — кратковременная л. **f-continua** — pidev p. — постоянная л. **f-intermittens** — vahelduv p. — еремежающая л. **f-intermittens uartana** — neljanda päevi vahelduv p. — четырехдневная перемежающаяся л. 110 **f-intermittens quotidiana** — iga päevi vahelduv p. — ежедневная переме-

- 1 жаюющаяся л. *f. intermittens tertiana* — kolmanda päevi vahelduv p. — трехдневная перемежающаяся л. *f. recurrens* — taastuv p. — возвратная л.
- 5 *f. remittens* — rablev p. (ramblema = nõrgenema) послабляющая л.
- fein/faserig* — peenekiuline — тонковолокнистый. *f. fleckig* — peenetäri-line, peenetähniline — мелкопятнистый.
- 10 *f. körnig* — peeneteraline — мелкозернистый.
- fest* — kindel — крепкий. *F. igkeit* — kindlus — крепость.
- Fett* — rasv — жир. *F. ablagerung* — rasvaladestus, r-umine — отложение жира. *F.bruch* — rasvasong. *F. degeneration*, *F. entartung* — rasvdegeneratsioon; rasvmoondus — жировое перерождение. *F. geschwulst* — rasvkasvaja — жировик. *F. gewebe* — rasvkude — жировая ткань. *F. herz* — rasvsüda. *F. infiltration* — rasvinfiltratsioon — жировая инфильтрация. *F. leibigkeit* — rasvus — тучность
- 25 *F. sucht* — rasvtõbi.
- Fieber* — palavik — лихорадка. *F. anfall* — palaviku vahk [vahu, -u], hoog — припадок л. *F. exazerbation* — palaviku ägenemine — обострение л. *f. frel* — palavikuta. *F. grad* — palavikuraad. *F. krankheit* — palavikuhäigus — лихорадочная болезнь. *F. kurve* — palavikukõver.
- 30 *f. n* — palavilema — лихорадить. *F. remission* — palavikuramblemine, p-blus — послабление лихор. *F. schauer* — palavikujudin — лихорадочный озноб. *F. temperatur* — palavikusoojus. *F. thermometer* — palavikusoojamõõtja, palaviku-termomeeter. *F. typus* — palavikutüüp — тип л.
- 40 *F. verlauf* — palavikukulg — течение л. *F. zustand* — palavikkus — лихорадочное состояние.
- 45 *fibra* — kiud [kiu, -u] — волокно.
- fibrillär* — fibrilaar, -ne; kiukese. *f-äre Zuckung* — fibrillaarne tõmbus. *F. e* — fibrill; kiuke — волоконце.
- Fibrin* — fibriin. *f-ös* — fibrinoos, -ne.
- 50 *fibroma* — sidekude-kasvaja.
- fibros* — fibroos, -ne; sidekoe, sidekoeline — соединительнотканый.
- Fistel, fistula* — fistel; uris [-e, -t] — свищ. *F. gang* — uuriskäik.
- Fixation* — fiksatsioon; kinnistamine, kinnistus. *f. ieren* — kinnistama.
- Fleck* — tähn; täpp (= väike tähn); laik [laigu, -u] (= suur tähn) — пятно.
- 65 *F. fieber, F. typhus* — tähniline tüüfus, tähniline soetõbi — сыпной тиф. *f. ig* — tähniline, täpiline, laiguline — пятнистый.
- Fleisch* — liha. *f. artig* — lihajas, lihasarnane. *F. vergiftung* — lihamürgistus.
- fließen* — voolama — течь. *f. d* — voolav — текущий.
- Flocke* — helve [helbe, -t] — хлопок.
- 75 *f. ig* — helbeline.
- flüchtig* — lenduv — летучий.
- Fluktuation* — fluktuatsioon; võbin, võbisemine — зыбление. *f. ieren* — võbisema.
- 80 *foetidus* — haisev, pahahaisuline, lehkav — вонючий.
- fontanella* — lõge [-me, -t] — родничок.
- foramen* — mulk — дыра.
- Förderung* — edustus. *f. n* — edustama. *f. nd* — edustav.
- 85 *Fragment* — kild. *F. ation* — kildumine.
- Fremdkörper* — võõrkeha — постороннее тело.
- Fresszelle* — õgirakk.
- 90 *frieren* — külmetuma, külmuma — мерзнуть. *F. punkt* — külmumispunkt — точка замерзания.
- Frostbeule* — külmamuhk. *F. schaden* — külmumine — отморожение. *F. wunde* — külmumishaav.
- 95 *functio laesa* — häirunud funktsioon, tegevus, talitus.
- Funktion* — funktsioon; tegevus; talitus.
- f. ieren* — funktsioneeruma; tegevuses olema.
- furunculosis* — furunkuloos; koeranaelahaigus — фурункулез. *f. us* — furunkel; koeranael — чирей.
- 105 *fusiform* — käävjas, käävitaoline, käävikujuline (kääv = lõnga pool) — веретенообразный.

G

- Galle* — sapp — желчь. *G. nkolik* — sari/koolik, s-voolmed — желчная колика. *G. uvergiftung* — sapimürgistus.
- Gallert* — tartel, [tartli, tartlit] (= sült) — студень. *G. artig* — tartlisarnane, sültjas — студенистый.
- 55 *ganglion* — ganglion; tänk [tängu, -u].
- gangraena* — gangreen; roisk-kärbus; põle [-, -t]. *g. humida* — niiske gangreen; n. roisk-kärbus; n. põle — 110 влажная гангрена. *g. nosocomialis* — haigemaja-gangreen; h.-roisk-kärbus; h.-põle. *g. senilis* — raukuse-gangreen; r.-roisk-kärbus; r.-põle — старческая

- 1 гангрена. *g-sicca* — куйв gangreen; k-roisk-kärbus; k. põle — сухая гангрена. **Gangräneszieren** — gangrenestseeruma, roisk-kärbuma.
- 5 **gär/en** — käärima — бродить **G-ungsprodukt** — käärimissaadus.
- Gas** — gaas. **G-gangrän** — gaasgangreen; gaas-roisk-kärbus; gaaspõle. **G-phlegmone** — gaasflegmoon. **G-vergiftung** — gaasimürgistus — газовое отравление.
- gastroptosis** — maovaje [-,-t]; maovajumine — опущение желудка.
- Gaumen** — suulagi — небо. **G-spalte** — suulae-lõhe.
- 15 **Gefäss** — soon — сосуд. **G-bahn** — soonerada. **G-geschwulst** — soonkasvaja — сосудистая опухоль. **G-neubildung** — soon-uidismoodustus.
- 20 **Gefrierapparat** — külmutamisaparaat — замораживающий аппарат. **G-methode** — külmutamismeetod. **G-mikrotom** — külmutamismikrotoom — замораживающий микротом. **G-schnitt** — külmutamislõik [lõigu, -u].
- 25 **Gehirn** — aju — мозг. **G-blutung** — aju-verevalum — мозговое кровоизлияние. **G-bruch** — ajusong — мозговая грыжа. **G-entzündung** — ajupõletik — воспаление мозга. **G-erschütterung** — aju vapustus — сотрясение мозга. **G-erweichung** — aju pehmenemine — размягчение мозга.
- 30 **G-ödem** — aju turse — отек мозга.
- 35 **G-schlag** — ajurabandus — мозговой удар. **G-wassersucht** — aju vesitõbi — водянка мозга.
- Gelatine** — želatiin. **g-ös** — želatinoosne.
- Gelbfieber** — kollalalavik. **G-sucht** — kollatõbi — желтуха.
- 40 **Geleé** — tarre [tarde, -t]. **g-artlig** — tardjas.
- Gelenk** — liiges [-e, -t] — сустав. **G-entzündung** — liigesepõletik. **G-versteifung** — liigesejäikus. **G-wassersucht** — liigese vesitõbi.
- 45 **generalis** — üldine, üld — общий.
- genesen** — tervuma (= täiesti terveks saama); tervenema (= paranema); toibuma — выздоравливать.
- 50 **gerinn/en** — hüübima (veri) — свертываться; kalgend/ama, k-uma (piim, valk) — створаживаться. **G-sel** — (vere) hüüve [hüübe, -t]; kalgend (piim, valk) — сверток, сгусток. **G-ung** — hüübub, hüübimine (veri) — свертывание; kalgendus, kalgendamine, kalgendumine (piim, valk) — створаживание. **G-ungsfähigkeit** — hüübivus (veri) — свертываемость; kalgenduvus (piim, valk) — створаживаемость. **g-ungsfähig** — hüübiv (veri) — способный свертываться; kalgenduv (piim, valk) — способный створаживаться.
- Geschlecht** — sugu; sugupool — пол.
- Geschwulst** — kasvaja — опухоль.
- Geschwür** — paise — язва.
- gesund** — terve — здоровый. **G-brunnen** — tervislate — целебный источник.
- Gesundheit** — tervis — здоровье. **G-slehre** — tervisõpetus. **G-spflge** — tervishooldus — здравоохранение. **G-sregel** — tervisjuhis. **G-szustand** — tervisus — состояние здоровья.
- getrübt** — tuhm; sogane — мутный.
- Gewebe** — kude [coe, -t] — ткань.
- G-sneubildung** — кое-uidismoodustus — новообразование ткани.
- Gewicht** — kaal — вес. **G-sverlust** — kaalukaotus. **G-szunahme** — kaalukasv.
- Gewürz** — kõrne [kõrne, -t] — пряность. **g-ig** — kõrnis [kõrnisa, kõrn-sat, kõrn-sate] — пряный.
- Gicht** — luuvalu — ломота.
- Gift** — mürk — яд.
- gigantismus** — hiiglus. **g-ocellulare** — hiigelrakuline — гигантоклеточный.
- glatt** — sile — гладкий. **g-er Muskel** — silelihas — гладкая мышца.
- Glied** — liige; lüli — член. **G-mass** — lõpund; jäse [jäseme, -t] — конечность.
- 95 **globozellulare** — ümmar-rakuline — круглоклеточный.
- glycaemia** — glükemia; suhkurveresus.
- Glykogen** — glükogeen.
- glycosuria** — glükosuria; suhkurkusesus — 100 сахарное мочеизнурение.
- gonitis** — põlvepõletik.
- granula** — sõmer — зерно. **g-atio** — granulatsioon; sõmerkude, haavakude, armikude. **g-oma** — granuloom; sõmerkude-kasvaja. **g-osus** — sõmerjas — зернистый.
- granullert** — sõmerastunud.
- Greis** — rauk.
- gutartig** — healoomuline — добро- 110 качественный.

H

- haemangioma** — veresoon-kasvaja.
- 55 **haematemesis** — veriokse, v-ndus, v-ndamine — кровавая рвота. **h-oma** — hematoom; verimuhk. **h-uria** — verikusesus, v-mine.
- hämätogen** — verest-tekkinud, verest-tekkiv; veretekkene.
- hämophil** — veritsev — кровоточивый.
- H-phille** — veritsustõbi — кровоточивость. **H-ptõe** — verikõhimine;

- 1 verirõga, v-mus, v-mine — кровохар-
кание. **H-rrhagle** — hémorragia;
verevalum [-i, -it] — кровоизлияние.
5 **h-rrhagisch** — hemorraagiline; vere-
valumi, v-line. **h-rrhagische Dia-
these** — hemorraagiline diatees; vere-
valumi-eelvalmus. **H-rrholden** — he-
morroidid; päraku verikomud (= vere-
soonte järestused).
- 10 **Harn** — kusi — моча. **H-drang** —
kusepakitsus — позыв к мочеиспускан-
ию. **H-entleerung** — kusetühjend us,
k-amine. **H-säure** — kusehape —
мочевая кислота. **H-sperre** — kuse-
15 tõke, k-stus. **H-stauung** — kusepais —
застой мочи. **H-stein** kusekivind —
мочевой камень. **H-stoff** — kusinik —
мочевина. **H-verhaltung**. — kuse-
20 kinnisus — задержка мочи. **H-zylin-
der** — kusesilinder.
- härten** — tihkestama (pass.: t-uma) —
уплотнять. **H-ung** — tihkestus, t-
amine, t-umine — уплотнение. **H-ungs-
lösung** — tihkestuslahus.
- 25 **Heilanstalt** — tervistusasutus — лечеб-
ное заведение. **H-bad** — tervistus-
kümblus. **h-bar** — tervistuv — изле-
чимый. **h-bringend** — tervistav. **h-
en** — tervistama — лечить. **H-гым-
30 nastik** — tervistusvõimlus. **H-kraft** —
tervistusjõud — целебная сила. **H-
kunde** — tervistusõpetus, tervistus-
teadus — врачебная наука. **h-los** —
tervistumatu — неизлечимый. **H-me-
35 thode** — tervistusmeetod — метод
лечения. **H-mittel** — tervistusvahend —
целебное средство. **H-quelle** — tervis-
tusläte — целебный источник. **H-
40 ungsfähigkeit** — tervistuvus, tervis-
tusvõime. **H-wasser** — tervistusvesi —
целебная вода.
- heliosis** — päikesepiste — солнечный удар.
helminthes — kõhu-ussid; sooleussid.
h-iasis — ussitõbi.
- 45 **hepar** — maks — печень. **h. adiposum** —
rasvmaks. **h. lobatum** — sagarmaks —
дольчатая печень. **h. moschatum** —
muskaatmaks — мускатная печень.
hepat[isatio] — maksnemine — опече-
50 нение. **h-itis** — maksa põletik.
- hepatogen** — hepatogeenne; maksatek-
kene. **H-lith** — maksakivi.
- Herd** — kolle [kolde, -t] — очаг.
hereditär — päritav, päritud — наслед-
55 ственный. **H-ilt** — päritus — наслед-
ственность.
- Herkunft** — päritolu — происхождение.
hernia — song [-a, -a] — грыжа. **h.
adiposa** — rasvasong. **h. cerebri** —
60 ajusong — мозговая грыжа. **h. dia-
phragmatica** — vahelihasong. **h. femo-
ralis s. cruralis** — reiesong — бед-
ренная грыжа. **h. funiculi umbilica-
lis** — nabavarre-song. **h. incarcerata** —
pitsunud song — ущемленная грыжа. 65
h. inguinalis — kubemesong — пахов-
ая грыжа. **h. irreponibilis** — kohal-
damatu song — невправимая грыжа.
h. lumbalis — ristluu-song — пояс-
ничная грыжа. **h. reponibilis** — kohal-
70 datav song — вправимая грыжа. **h.
scrotalis** — munakoti-song — мошоноч-
ная грыжа. **h. umbilicalis** — naba-
song — пупочная грыжа. **h. ventra-
lis** — maosong — желудочная грыжа. 75
- Herz** — süda — сердце, **H-beutel** —
südamepaun — сердечная сумка. **H-
entzündung** — südamepauna-põletik.
H-verwachsung — südamepauna
kookkaskasv[e], k-amine. **H-wasser-
80 sucht** — südamepauna vesitõbi. **H-
dilatation** — südame laienemine, lai-
end — расширение сердца. **H-hyper-
trophie** — südame hüpertrofia. **H-
febler** — südamerike — порок сердца. 85
H-zelle — südamerikke-rakk.
- histioid** — histioid; koesarnane.
histogen — histogeenne; koetekkene.
H-genese — histogeenes; koetekkimine,
koeteke. **H-logie** — histoloogia; koe-
90 lugu. **h-logisch** — histoloogiline;
koelooline.
- Hitz[e]** — kuum [-a, -a], kuumus —
жар.
H-schlag — kuumapiste, kuumaraban-
95 dus.
- Höhle** — koobas (= *antrum*) — пещера;
õõs [õõne, õõnt] (= *cavum*) — полость;
õõnsus (= *cavitas*).
- homogen** — homogeenne; ühtlik. 100
Horn — sarv, sarvaine. **H-gewebe** —
sarvkude. **H-krebs** — sarv-vähk. **H-
schuppe** — sarvsoomus.
- Hufelsenförmig** — hobuseraua-taoline
— подковообразный. **H-ntere** — 105
hobuseraud-neer — подковообразная
почка.
- Hunger** — nälg — голод. **H-ödem** —
nälguseturse [turse, -t]. **H-tod** — nälja-
surm — смерть от голодания. **H-
110 typhus** — nälja-soetõbi (= tähniline
soetõbi) — голодный тиф. **H-zu-
stand** — nälgus, nälgimisseisund.
- hung[ern]** — nälgima — голодать. **h-
115 rlig** — näljane — голодный.
- Hydräm[ie]** — hüdreemia; vesiveresus.
h-isch — hüdreemiline; vesivereene.
hydro[cele] — vesisong. **h-cephalus** —
vesipea — водянка мозга. **h-ne-
120 phrosis** — hüdronefroos; vesi-neeru-

- 1 tõi. *h-pericardium* — hüdroperikard; südamepauna vesitõbi. *h-phobia* — veepelgus — водобоязнь. *h-ps* — vesitõbi — водянка. *h-thorax* — rinna vesitõbi.
- 5 **Hygien**e — hügieen; tervishoid — гигиена. **h-Isch** — hügieeniline; tervishoiuline — гигиенический.
- hyperaemia* — hüperemia; liig-veresus —
- 10 **полнокровие**. *h-aemicus* — liigverene, полнокровный. *h-plasia* — hüperplasia. *h-pyrexia* — hüperpüreksia, liigpalavikkus. *h-thermia* — hüpertermia; ülisoojus — перегревание. *h-trophia* — hüpertrofia.
- hypertrophieren** — hüpertrofeeruma.
- hypoplasia* — hüpoplasia. *h-stasis* — hüpostaas; allseiskus. *h-staticus* — hüpostaatiline; allseiskuline. *h-thermia* — alasoosus.

I

- ichthyosis* — ihtüoos; soomustõbi.
- ictericus* — kollatõve, kollatõbine — желтушный. *i-us* — kollatõbi — желтуха.
- 15 **imbibieren** — imbibeeruma; imbuma. **I-ition** — imbibitsioon; imme [imbe, -t], imbumine.
- Imprägnieren** — impregneerima; imsetitama (= imbutama + setitama).
- 20 **I-ation** — impregnatsioon; imsete. **impressio** — sisserõhut[us, -s] — вдавление.
- incarceratio* — pits[us, p-umine] — ущемление.
- 25 **Indifferent** — indifferentne; ükskõikne. **Indirekt** — kaudne — косвенный.
- induratio* — tihkenemine; kõvenemine — уплотнение. *i-tus* — tihkenenud; kõva, kõvenenud.
- 30 **Indurert** — tihkenenud; kõvenenud. *infarctus* — infarkt.
- Infektion** — infektsioon; nakkus — зараза; nakatus — заражение. **I-skrankheit** — infektsioonihagius; nakkushagius — заразная болезнь. **I-sstoff** — infektsiooniaine; nakkuseaine, nakatis.
- 35 **Infektiös** — infektsioosne; nakkuse; nakkav, nakkanud — заразный.
- Infizieren** — infitseerima; nakatama — заразить.
- 40 **Inflammation** — põletik — воспаление. **I-atorisch** — põletiku, — воспалительный. **I-iert** — põletikune — воспаленный.
- 45 **Influenza** — influentsa.
- Infundieren** — infundeerima; sisse niritama — вливать.
- Infusion** — infusioon; sisseniristus — вливание.
- 50 **Ingredienz** — osis [-e, -t], rohuosis. *inguen* — kube [kubeme, -t] — пах. *i-inalis* — kubeme, — паховой.
- Inguinalbruch** — kubemesong — паховая грыжа. **I-drüse** — kubemenäär — паховая железа.
- 55 **Injektion** — injektsioon; süstimine, süste [-, -t] — впрыскивание.
- Injizieren** — injitseerima; süstima — впрыскивать.
- Inkarzeration** — pitsus — ущемление.
- I-ieren** — pitsuma.
- Inkubation** — inkubatsioon; lõimetumine, I-us (lõimetama = looma, tekkimist võimaldama). **I-sstadium** — inkubatsioonijärk; lõimetusjärk. **I-szeit** — inkubatsiooniaeg; lõimetusaeg.
- 75 **Inkurabel** — parandumatu; tervistumatu — неизлечимый.
- Inoperabel** — inoperaabelne; opereeritamatu.
- 80 **insolatio** — päikesekiiritumine (= *Sonnenbestrahlung*); päikesepiste (= *Sonnenstich*) — солнечный удар.
- intra vitam** — elu puhul.
- invaginatio** — invaginatsioon; sissetupumine.
- 85 **intussusceptio** — sissetupumine.
- Involution** — taandareng (taanduma = tahapoole minema).
- irregularis** — korrapäratu — неправильный.
- irreparabilis** — parandumatu; tervistumatu — неизлечимый.
- 90 **irreponibilis** — kohaldamatu — невозможный.
- irritabel** — ärrituv — раздражимый.
- I-abilität** — ärrituvus — раздражительность. **I-ation** — ärritus — раздражение.
- inspissatio sanguinis** — vere sagestumine; sageveresus — сгущение крови.
- 100 **insufficiencia** — puudulikkus — недостаточность.
- insuffizient** — puudulik — недостаточный.
- intermittens** — vahelduv — перемежающийся.
- 105 **interstitialis** — interstitsiaalne; vahemiku. *i-ium* — vahemik [-u, -ku].
- intoxicatio** — mürgistus — отравление.
- Intra abdominal** — kõhusisene. **I-mural** seinasisene. **I-venös** — intravenoosne; veenisine (adjektiiv) — внутривенный; veenisisesi (adverb) — внутривенно. **I-vital** — intravitaalne; elupuhune — прижизненный.

K

- 1 **kachektisch** — kahektiline; kurtunud — худосочный.
Kachexie — kaheksia; kurtumus — худосочие.
- 5 **Kalk** — lubi — известь. **K-ablagerung** — lubjaladestus, l-umine — отложение извести. **K-konkrement** — lubikivind.
Kallus — (luu)möhn — (костная) мозоль.
- 10 **Kälte** — külm, k-us — холод.
Kapsel — kapsel; kihn [-u, -u].
Karbunkel — karbunkel; veri-koeranael — огневик.
- Karles** — kaaries [-e, -t]; (luu) sööbija — костоеда. **k-ös** — kariosne; sööbinud. **k-öser Zahn** — kariosne hammas; sööbinud h.
- 15 **Karnifikation** — karnifikatsioon; lihast-umine, l-us.
- 20 **Käs|e** — (*tuberculosis*) — vaar [-a, -a] (vaar = kohupiim) — творог. **k-ig** — vaarjas — творожистый. **k-ige Entartung** — vaarjas moonendus — творожистое перерождение.
- 25 **Katarrh** — katarr; limanaha-põletik. **k-allisch** — katarriline.
Kavern|e — kavern [-i, -i]; tühk [-u, -ut]. **k-ös** — kavernoosne; tühikuline.
Kavität — õõnsus.
- 30 **Keimdrüse** — idunäär.
- Kern** — tuum — ядро. **K-körperchen** — tuumake — ядрышко.
klaffen — irema — зиять. **k-de Wunde** — irev haav — зияющая рана.
- 35 **Klappe** — klapp — клапан — **K-nfehler** — klapirike.
kleinzellig — väikeserakuline; pisirakuline — мелкоклеточный.
Klumpen — kämp — комок. **sich k.** — kämpuma — комкаться.
- 40 **Klumpfuss** — kompjalg — козопальость.
Knäuel — kera — клубочек. **K-drüse** — keranäär.
- knistern** — rigisema — хрустеть.
- 45 **Knochen** — luu — кость. **k-artig** — luujas, luusarnane. **K-balken** — luupõrk [põrga, -a] — костная перекладина. **K-bruch** — luumurd — перелом кости. **K-frass** — (luu) sööbija — костоеда. **K-geschwulst** — luukasvaja. **K-gewebe** — luukude — костная ткань. **K-lamelle** — luulamell; luuõhik [-u, -ut] — костная пластинка. **K-mark** — luuüdi — костный мозг.
- 50 **K-substanz** — luuollus — костное вещество.
- Knorpel** — kõhr [-e, -e] — хрящ. **k-artig** — kõhrjas, kõhresarnane. **k-ig** — kõhreline. **k-ig vorgebildeter Knochen** — kõhrest tekkinud luu, kõhretekkene luu. 60
- Knoten** — sõlm — узел.
Koagel — hüüve [hüübe, -t] (veri), kalgend (piim, valk) — сверток.
Koagulation — koagulatsioon; hüüb us, h-imine (veri); kalgend us, k-amine, k-umine (piim, valk) — свертывание. 65
K-snekrose — koagulatsiooninekroos; kalgenduskärb us, k-umine.
kougullieren — koaguleeruma; hüübima (veri); kalgend ama, k-uma (piim, valk) — свертываться. 70
- Kochsalz** — keedusool — поваренная соль. **K-infusion** — keedusoola sissenirist us, s-amine — вливание поваренной соли. 75
- Kohlen dust** — ving — угар. **K-lunge** — söesops. **K-oxyd** — süsihapend — окись углерода. **k-sauer** — süsihapp — углекислый. **K-säure** — süsihapp — углекислота. **K-bad** — süsihapperekümbul — углекислая ванна. **K-Gefrierapparat** — süsihappkülmutamisaparaat. **K-schnee** — süsihappelumi — углекислый снег. **K-staub** — süsitolm. **K-stoff** — süsinik — углерод. 80
- Kolik** — koolik [-u, -ut]; voolmed. **Ble|k.** — tina-koolik; tinavoolmed. **Gallen-k.** — sapikoolik; sapivoolmed. **Nieren-k.** — neerukoolik, neeruvoolmed. **K-anfall** — voolmesööst (sööst = äkiline hoog). 90
K-schmerz — voolmevalu.
- kolla|bieren** — kollabeeruma; kordituma (= kokku langema). **K-ps** — kollaps; kordit us, k-umine (kops); raugus (süda). 95
- kollateral** — kaaskülgne, külis. **K-bahn** — kaaskülgne tee, külistee. **K-kreislauf** — kaaskülgne ringvool, külis-ringvool.
Kollege — kolleeg; ametivend.
Kolliquation — kollikvatsioon; veeldus. 100
K-snekrose — kollikvatsiooninekroos; veelduskärb us.
- Kolloid** — kolloid; liimjas aine. **k-al** — kolloidaalne; liimjas. **K-entartung** — kolloid-degeneratsioon; kolloid-moon-dus. **K-krebs** — kolloid-vähk, lima vähk. 105
- Koma** — kooma; oimetus. **k-tös** — komatoosne; oimetuslik.
Kombination — kombinatsioon; ühend-lus, ü-emeine. **k-ieren** — kombineer-ima; ühendlema. 110
- kommunizieren** — kommunitseerima — ühestama, ü-uma — сообщаться.
Komplex — kompleks; kogum.
Komplikation — komplikatsioon, tüs-tus, tüsi [-, -] — осложнение. **k-zieren** 115

- 1 — komplitseerima; tüsitama — осложнять. **k-zlert** — komplitseerunud; tüsitunud, t-atud — осложненный.
- Kompress** | e kompress. **K-ion** — rõhk [rõhu, -u] (= rõhuv asi); rõhe [rõhke, -t] (= rõhumine) — давление.
- 5 **Kondensatsioon** — kondensatsioon; pahutus, p-amine — сгущение. **K-ator** — kondensaator; pahuti [-, -t]. **k-ieren** — kondenseerima; pahutama — сгущать.
- 10 **K-or** — kondensor; valgusekoondaja. **konfluen** — lautama (= kokku valguma) — сливаться.
- kongenital** — kaasasündinud — врожденный.
- 15 **Konglomerat** — konglomeraat; kägarik [-u, -ku].
- konkav** — konkav, k-ne; nõgus [-a, -at] — вогнутый. **K-Itüt** — nõgusus — вогнутость.
- 20 **Konkrement** — konkrement; kivind [-i, -it].
- konservieren** — konserv(eer)ima. **K-ung** — konserv(eer)imine.
- 25 **konsistent** — konsistentne. **K-z** — konsistents, koostuvus (= võime koosseista).
- konstant** — konstantne; püsikestev — постоянный. **K-z** — konstants; püsikestvus — постоянство.
- 30 **konstatieren** — konstateerima; sedastama.
- Konstitution** — konstitutsioon. **k-elle Krankheit** — konstitutsionaalne haigus.
- 35 **Konsultation** — konsultatsioon; nõudus — совещание. **k-ieren** — konsulteerima; nõudama — совещаться.
- kontagiös** — kontagioosne; nakatav — заразительный. **K-um** — nakatis (= nakatusaine) — заразное начало.
- 40 **Kontakt** — kontakt; puude [puute, -t] — соприкосновение. **K-Infektion** — kontaktinfektsioon; puutenakkus.
- Kontiguität** — puutumus — соприкосновение.
- 45 **kontinuerlich** — pidev — непрерывный. **K-itüt** — pidevus.
- kontraktiil** — kokkutõmbuv. **K-ilität** — kokkutõmbuvus — сокращаемость. **K-ion** — kontraktatsioon; kokkutõmme [tõmbe, -t] — сокращение. **K-ionszustand** — kokkutõmbe-seisund. **K-ur** — kõnksus — сведение.
- 50 **Kontrast** — — kontrast; vastand. **K-färbung** — kontrastne värvimine; vastandvärvimine.
- 55 **Kontroll** | e — kontroll. **K-versuch** — kontrollkatse.
- Kontur** — kontuur; piirjoon.
- 60 **Kontusion** — põrutus.
- konvalescent** — tervistuv, paranev, toibuv — выздоравливающий. **K-z** — tervistumine, paranemine, toibumine — выздоравливание.
- Konvex** — kumer — выпуклый. **K-itüt** — kumerus — выпуклость. **K-itätsmeningiitis** — kumerusemeningiit; kumeruse-ajukelme-põletik.
- Konzentration** — kontsentratsioon; koonusus.
- Konzeption** — kontseptsioon; eostus, e-umine — зачатие. **k-ipleren** — eostuma — зачать.
- Kopremesis** — roojaoksendus. **K-olith** — roojakivind — каловый камень.
- 75 **K-oplagie** — roojasöömine. **K-ostase** — roojapais.
- körnig** — tera, teraline, terajas — зернистый.
- Körper** — keha — тело. **Fremd-k.** — võõrkeha — постороннее тело. **Eiweiss-k.** — valk-keha. **K-bau** — kehaehitus — телосложение. **K-fehler** — keharike, kehaviga. **k-fremd** — kehavõõras.
- 80 **corpulent** — lihav — тучный. **k. werden** — lihuma. **k. machen** — libutama. **K-z** — lihavus — тучность.
- korrodieren** — söövitada — протравлять. **K-sion** — söövitus.
- 90 **Kot** — roe [rooja, rooja] — кал. **K-abszess** — roojamädanik. **K-brechen** — roojaoksendus, r-amine — каловая рвота. **K-einklemmung** — roojapitusus. **K-flistel** — roojauuris [-e, -t] — каловый свищ. **K-klumpen** — roe-kämp [kämpu, -u] — каловый комок. **K-stauung** — roojapais — застой кала. **K-stein** roojakivind — каловый камень.
- krank** — haige — больной. **K-heit** — haigus — болезнь. **K-sanlage** — haiguse-ololu — предрасположение к болезни. **K-sursache** — haiguse põhjus — причина болезни.
- 100 **kränkeln** — kiduma — хворать. **k-elnd** — kiduv — хворый. **k-licher Mensch** — kidur — хворый человек. **K-Heckelt** — kiduvus, kidurus — хворость.
- Krebs** — vähk [vähi, -i] — рак.
- Kreislauf** — ringvool — кровообращение. **grosser K.** — suur ringvool — большой круг кровообращения. **kleiner K.** — väike ringvool — малый круг кровообращения. **K-störung** — ringvoolu-häire — расстройство кровообращения.
- 115 **Krise** — kriis; järskvaib [vaivu, -u] (vaibumine).
- kronisch** — krooniline; pikaldane.
- Kropf** — hõõtsik; kilpnääre-kasvaja — зоб. 120

- 1 **Krupp** — krupp; (kurgu, kõri, hingetoru jne.) pindmis-ebakilejas põletik. **k-ös** — krupoosne; pindmis-ebakilejas (kurgu-, kõri-, hingetoru-põletik). **k-öse** **Pneumonia** — krupoosne põõmonia; **k.** kopsupõletik.

Krüppel — vigane, sant — увечный, калека. **K-tum** — vigus — увечие. **kumulativ** — kuhjuv. **Kurve** — kõver — кривая. **Kystom** — tsüstoom; põiskasvaja.

60

L

- labium** — huul — губа. **l. leporinum** — jänese-mokk — заячья губа. **labyrinthus** — labürint. **laceratio** — käristus — разрыв. **lacuna** — laugas [lauka, -t]. **l-ris** — lakunaarne; laukaline. **lädieren** — vigastama — повреждать. **Lähmung** — halvatus — паралич. **Lamelle** — lamell; õhik. **lamina** — õhik — пластинка. **laparotomia** — läparotomia; kõhuavamine. **Läppchen** — saгарик — долька. **Lappen** — saгар — доля. **laryngitis** — larüngiit; kõripõletik. **larynx** — kõri — гортань. **Läsion** — vigastus — повреждение. **latent** — latentne; peite, peituv — скрытый. **L-z** — latents; peitus. **L-zstadum** — peitejärk, peitusejärk — скрытый период. **lateralis** — külmine — боковой. **Lauge** — leelisvesi — щелок. **l-nartig** — leelissetaoline. **l-nhaltig** — leelis-sisuline, leelist sisaldav. **Laus** — täi — вошь. **Flz-l.** — satikas — площадь. **Kleider-l.** — rõivatäi — платяная вошь. **Kopf-l.** — peatäi — головная вошь. **Laxans** — kõhulahtistaja, kõhulahtisti — слабительное. **Lazeration** — käristus — разрыв. **l-tert** — käristunud, käristatud — разорванный, рваный. **Lebensalter** — eluiga — возраст. **L-äusserung** — eluavaldu — проявление жизни. **L-baum** — elupu — жизненное дерево. **L-bedingung** — elutingimus — условие жизни. **L-bedürfnis** — elutarvidus — потребность жизни. **L-dauer** — eluväitus — продолжительность жизни. **l-fähig** — eluvõimeline — жизнеспособный. **L-funktion** — elutoimus, elutoiming — отправление жизни. **L-gefahr** — elu(häda)oht — опасность жизни. **L-kraft** — elujõud — жизненная сила. **l-kräftig** — elujõuline — жизнеспособный. **L-länge** — elupikkus — продолжительность жизни. **L-probe** — elukats [-u, -u], eluproov — проба жизни. **l-unfähig** — eluvõimetu —

неспособный к жизни. **L-verhältnis** — elamisolu — житейское обстоятельство. **L-wärme** — elusoojus — жизненная теплота. **L-weise** — eluviis — образ жизни. **L-zeichen** — elumärk, elutunnus — признак жизни. **L-zelt** — eluaeg; elamisaeg — время жизни. **Lober** — maks — печень. **L-abszess** — maksa mädanik. **L-atrophie** — maksa atroofia; maksa kõhetus. **L-krebs** — maksa vähk. **L-läppchen** — maksa-saгарик — печеночная долька. **L-pforte** — maksa värat. **L-schrumpfung** — maksa kortsumine — сморщивание печени. **L-zirrrose** — maksatsirroos. **lebhaft** — elav; vilgas [vilka, -t] — живой. **L-igkelt** — elavus; vilkus — живость. **leiblos** — elutu — безжизненный. **lehmfarbig** — savivärv — глинистого цвета. **Leiche** — koolnu — труп. **leichenbläss** — koolnukahvatu. **L-farbe** — koolnurvärв. **L-fleck** — koolnulaik — трупное пятно. **L-geruch** — koolnulehk [leha, -a] — трупный запах. **L-gift** — koolnumürk — трупный яд. **L-haus** — koolnumaja — покойница. **L-öffnung** — koolnuavamine; koolnulahkamine, koolnulahang — вскрытие трупа. **L-protokoll** — (koolnu) lahkamisprotokoll. **L-schau** — koolnuvaatlus — осмотр трупа. **L-starre** — koolnukangestus — трупное окоченение. **L-verbrennung** — koolnupõletus, k-amine — сжигание трупов. **L-vergiftung** — koolnumürgistus — отравление трупным ядом. **L-wachs** — koolnuvaha — трупный воск. **leiden** — kannatama — страдать. **an einer Krankheit l.** — põdema (haigust). **leiomyoma** — leiomiroom; silelihas-kasvaja. **Leisten** — kube [-me, -t] — пах. **L-bruch** — kubemesong — паховая грыжа. **Leitung** — juhe [juhte, -t] (juhtimine) — проведение; juhe [juhtme, -t] (vahend elektril jne. juhtimiseks) — провод. **L-svermögen** — juhitavus, juhtevõime — проводимость.

110

- 1 *lepra* — leepra; *pidalitõbi* — проказа. *l. anaesthetica* — anesteetiline leepra; tundvusetu *pidalitõbi*. *l. tuberosa* — tuberoosne leepra; kõbruline *pidalitõbi*.
- 5 *Leptrosorum* — leprosoor(ium); *pidali-maja*. *leptomenin|x* — pehme ajukelme — мягкая мозговая оболочка. *l-gitis* — leptomeningiit; pehme ajukelme põletik.
- 10 *lethargia* — letargia; *unitõbi*; varjusurm. *leucaemia* — löikemia; valgeveresus — белокровие. *leuco'derma* — valgenahksus. *l. syphiliticum* — süfiliitiline valgenahksus. *l-penia* — löikopenia; vere valgelibleda vähesus.
- Leukozyt** — löikotsüüt; vere valgelible — белый кровяной шарик. **azidophil** *L.* — happelembene v. (lemme [lembe] = armastus, kalduvus). **basophil** *L.* — aluselembene v. **gelappt-kerniger L.** — hõlmtu mane v. **eosinophil** *L.* — eosinilembene v. **mononukleärer L.** — ainutu mane v. **polymorpher L.** — mitmekujuline v. **polynukleärer L.** — mitmetu mane v. **oxyphiler L.** — happelembene v. **L-ose** — löikotsütoos; vere valgelibleda ohtus.
- 30 *lien* — põrn — селезенка. *l. accessorius* — liigpõrn. *l. mobilis* — liikuv põrn. *ligamentum* — side [sideme, -t] — связка. *lip|aemia* — lipemia; rasv-veresus. *l-ocelle* — rasvsong. *l-oma* — lipoom; rasv-kasvaja — жировик. *l-omatosis* — rasvtõbi; rasvumine — ожирение.
- Lippe** — huul; moka — губа. **l-nförmig** — huuljas, huuletaoline. **L-nspalte** — huulelõhe; jänesemoka.
- 40 **Liquifikation** — vedeldus, v-amine. *liquor* — vedelik — жидкость. *lithiasis* — kivindtõbi. *l. renalis* — neerukivindtõbi. *l. vesicalis* — põie-kivindtõbi.
- 45 **Lithopädion** — kivistisloode — каменный плод. *livor mortis* — koolnulaik — трупное пятно.
- 50 *lobaris* — lobaarne; sagaraline — доле-вой. *lobularis* — lobulaarne; sagarikuline — дольчатый. *lobulus* — sagarik — долька.
- 55 *lobus* — sagar — доля. **locker** — kobe — рыхлый. *locus* — koht; paik — место. *lokal* — kohalik; paikne — местный. **L-lsation** — lokalisatsioon; paiknemine
- 60 *paigust|us*, p-amine. **l-lsieren** — loka-
- liseerima; paiknema, paigustama. **l-ls-iert** — lokaliseerunud; paiknenud, paigustunud.
- longitudinalis* — piki, pikine — продольный. 65
- lös|bar** — lahustuv, lahustatav — растворимый. **l-en** — lahustama — растворять. **L-ung** — lahus [-e, -t] — раствор.
- löten** — jootma. 70
- lues* — lues; süüfilis; kuritõbi. *l. recens* — värske süüfilis. *l. secundaria* — teisejärgune süüfilis.
- Luetiker** — luetik; süfiliitik; kuritõbur — сифилитик. 75
- Luft** — õhk — воздух. **L-blase** — õhumull — пузырек воздуха. **l-dicht** — õhutihe — непроницаемый для воздуха. **L-embolle** — õhkembolia — воздушная эмболия. **L-embolus** — õhkembol; õhktooris — воздушный эмбол. **l-haltig** — õhkusisaldav — содержащий воздух. **l-leer** — õhutu — безвоздушный.
- Lumen** — valendik — просвет. 85
- Lunge** — kops — легкое.
- Lungen|alveole** — kopsualveol; kopsu-somp [sombu, -u], kopsumull — легочная ячейка. **L-basis** — kopsupõhi — основание легкого. **L-blähung** — kopsupuhutus. **L-bläschen** — v. **Lungenalveole**. **L-blutung** — kopsu verevalum; kopsu verejooks — легочное кровотечение. **L-brand** — kopsuroisk-kärbus, kopsupõle. **L-emphysem** — kopsuemfüseem; kopsupuhutus. **L-entzündung** — kopsupõletik — воспаление легких. **L-fell** — kopsukelme; rinnakelme. **L-infarkt** — kopsuinfarkt. **L-kapazität** — kopsu maht. **L-katarh** — kopsukatarr. **L-kollaps** — kopsukollaps; kopsukorditus. **L-lappen** — kopsusagar — легочная доля. **L-läppchen** — kopsusagarik — легочная долька. **L-kongestlon** — kopsu liig-veresus. **L-probe** — kopsukats [-u, -u]. **L-schwimmprobe** — kopsu ujumiskats [-u, -u]. **L-schwindsucht** — kopsutiisikus — легочная чахотка. **galoppierende L-schw.** — galopeeruv, õitsev tiisikus. **L-spitze** — kopsutipp — верхушка легкого. **L-tuberkulose** — kopsutuberkuloos. **L-wurzel** — kopsujuur. 100
- lupus* — söötraig — волчанка. 115
- Lymph|adenitis** — lümfadeniit; mahlanäärme põletik. **L-adenom** — lümfadenoom; mahlanäärme-kasvaja. **L-angiom** — lümfangiroom; mahlasoon-kasvaja. **L-angitis** — lümfangiit; mahla- 120

- 1 soone-põletik. **L-atsch** — lümfatiline; mahl. **L-e** — lümf [-i, -i]; mahl. **L-gefässe** — lümfisooned; mahlasooned. **L-knötchen** — lümfisõlm; mahlasõlm — лимфатический узел.
- 5 **maceratio** — matseratsioon; leostus, l-amine, l-umine (*pharm*); leosroiskus, l-umine (ligunemisest roiskuma); kostumine (pehmenemine soojuste või niiskuse mõjul).
- 10 **macula** — tähn; täpp; laik — пятно. **m. lactea** — piimjas laik. **m-osus** — tähniline; täpiline; laiguline — пятнистый.
- 15 **Magen** — magu — желудок. **M-blutung** — mao-verejooks — желудочное кровотечение. **M-fistel** — maofistul; maouuris [-e, -t] — желудочный свищ. **M-geschwür** — maoraise — язва желудка. **M-katarrh** — maokatarr. **M-krebs** — mao vähk — рак желудка. **M-senkung** — maovaj[e [-, -t], m-umine — опущение желудка.
- 20 **mager** — lahja, kõhn — тощий. **M-kett** — lahjus, kõhnus.
- 25 **macrobiosis** — makrobiosis; pikaeeasus. **m-cephalia** — suurpeasus. **m-cheilia** — makroheilia; pakshuulsus. **m-glossia** — makroglossia; suurkeelsus.
- 30 **Makro-phagen** — makrofaagid; suurõgijad. **m-skoplsch** — makroskoopiline; palja silmaga nähtav. **malacia** — pehmenemine — размягчение. **malaria** — mälaria; halltõbi — болотная лихорадка.
- 35 **malign** — rahaloomune — злокачественный. **M-ität** — rahaloomus — злокачественность.
- 40 **malleus (infectio)** — nõlg [nõle, -e] — сап. **männlech** — mees, isas — мужской. **m-es Geschlecht** — meessugu — мужской пол. **m-es Glied** — suguti (= suguliige).
- 45 **manus vara** — kompkäsi.
- marantisch, marastisch** — marantiline; närtsuse.
- marasmus** — marasm; närtsus. **m. senilis** — raukusmarasm; raukusanärtsus.
- 50 **Mark** — aju (närvikoest); üdi (= *medulla ossium*) — мозг. **m-artig** — ajujas; üdijas — мозговидный. **m-haltig** — üdisisaldav. **M-höhle** — üdiõõs. **m-los** — üditu. **M-substanz** — üdiollus; tuumkiht (neerul, neerupealise jt.). **M-zelle** — üdirakk. **Rücken-m.** — seljaaju — спинной мозг.
- lymphoglandula** — lümfinaäre; mahlanääre — лимфатическая железа.
- Lymphozyt** — lümfotsüüt; mahlarakk. 60
- lysis** — lüüs; laugvaib [vaivu, -u].
- lyssa** — marutõbi — бешенство.
- Marle** — marl [-i, -i].
- Masern** — leetrid — корь.
- Mastdarm** — pärasool — прямая кишка. 65
- M-fistel** — pärasoole-uuris [-e, -t] — свищ пр. к. **M-senkung** — pärasoolevaj[e [-, -t], p-umine — опущение пр. к. **M-vorfall** — pärasoole-väljalang[e [-e, -t], p-emine — выпадение пр. к. 70
- mastitis** — mastiit; piimanäärme-põletik, nisapõletik.
- Mastzelle** — nuumrakk — тучная клетка.
- mazerier|en** — matsereerima; leostama; kostuma (pehmenema soojustest või niiskusest). **m-ter Foetus** — matsereerunud loode; kostunud loode. 75
- media** — meedia; sooneseina keskkest. **m-lis** — keskmine. **m-nus** — keskpidine (keskseeisev). 80
- Medium** — keskkond — среда. **Nähr-m.** — toite-keskkond — питательная среда.
- Medizin** — meditsiin; arstiteadus — врачевная наука; arstim [-i, -it] — лекарство. **m-al** — meditsinaalne; arstiteaduse. **m-er** — meedik [-u, ut], arstiteadlane — медик. **m-isch** — meditsiiniline; meditsiini; arstiteaduslik. 85
- medulla** — aju (närvikoest); üdi (verdloovast koest) — мозг. **m. oblongata** — piklik aju — продолговатый мозг. **m. ossium** — luu-üdi — костный мозг. **m. spinalis** — seljaaju — спинной мозг. 90
- Medullar-krebs** — ajujas vähk — мозговик. **M-substanz** — üdiollus; tuumkiht (neerul, neerupealise jt.) — мозговое вещество.
- membrana** — membraan; kile — перепонка. 100
- membran|osus** — kile, kileline. **m-aceus** — kilejas.
- meningitis** — meningiit; ajukelme-põletik. **meningo|cele** — ajukelme-song — мозговая грыжа. **m-encephalitis** — meningoenfaliit; ajukelme- ja ajupõletik. 105
- m-myelitis** — meningomüeliit; seljaajukelme ja seljaaju põletik. **m-myelocele** — seljaaju-song — спинномозговая грыжа. 110
- mercurialis** — merkuraalne; elavhõbeda — ртутный. **m-mus** — merkuralism; elavhõbe-mürgistus.

- 1 *mesenterialis* — mesenteriaalne; keskme — брыжечный. *m-ium* — keskmed [keskmete, keskmeid] — брыжейка. *metamorphosis* — metamorfoos; moone
- 5 [moonde, -t], moondumine. *metaplasia* — metaplasia; koeteisumine. **Metastase** — metastaas; siire [siirde, -t] — занос. *m-sieren* — metastaseerima; siirutama. *m-tisch* — metastaatiline; siirde, siirdeline — заносный.
- 10 *meteorismus* — meteorism; (köhu)tuulsus. *microcephalia* — pisipeasus. **Mikroibe** — mikroob; pisik [-u, -ut], pisilane. **M-n** — mikron. **M-organismus** — mikroorganism; pisik; pisilane. **M-phagen** — mikrofaagid; pisiõgijad. **M-skop** — mikroskoop. *m-skopteren* — mikroskoopima. *m-skopisch* — mikroskoobiline.
- 20 **Milch** — piim — молоко. *m-artig* — piimjas. *miliaris* — miliaarne; hirsjas — просoвидный. *Tuberculosis m.* — miliaarne tuberkuloos, hirsjas t.
- 25 *milium* — hirsitera — просo. **Milz** — põrn — селезенка. **M-balken** — põrnarõrk [rõrga, -a] — селезеночная перекладина. **M-brand** — siberikatk — сибирская язва. **M-pulpe** — põrnapulv [pulvi, -i]; põrnasäsi. **M-tumor** — põrna paisumine.
- 30 **Mischgeschwulst** — segakasvaja — смешанная опухоль. **M-infektion** — segainfektsioon; seganakkus. **M-ung** — segu — смесь.
- 35 **Missbildung** — väärareng (= vääraremine); väärarend (= väärarenend asi) — уродство, порок развития.
- 40 **Modifikation** — modifikatsioon; moendumine — видоизменение. *m-zieren* — modifitseerima; moendama. *mola* — mool [-i, -i]; heidik — занос. *m. carnosa* — lihane mool; l. heidik — мясистый занос. *m. hydatidosa* — mulliline mool; m. heidik — пузырный занос. *m. sanguinolenda* — verine mool; v. heidik — кровяной занос.
- 45 **Molekül** — môlekul [-i; -i, môlekulide]. *monarthrit* — üksikliigese-põletik.
- 50 **monstrum** — väärarend [-i, -it]; soerd — урод. **Morbiddät** — morbidideet; haigustuvus — заболеваемость. *morbili* — leetrid — корь.
- 55 **morbus** — tõbi; haigus — болезнь. *m. Addisonii* — Addisoni tõbi; pronks-tõbi. *m. anglicus* — inglistöbi; rahiit. *m. coeruleus* — sinitõbi — синюха. *decursus m.* — haigusekulg [kulu, -u] (= käik) — течение болезни.
- Mord** — tape [tappe, -t], tapmine — убийство.
- Mortalität** — mortaliteet; surevus — смертность.
- Motilität** — liigutuvus (võime ennast liigutada) — подвижность.
- motorisch** — motooriline; liigutaja, liigutamis — двигательный. *m-er Nerv* — motooriline närv; liigutajaerk — двигательный нерв. *m-es Zentrum* — motooriline senter; liigutajakese [keske, -t] — двигательный центр. *mucosa* — limanahk; limakest — слизистая оболочка.
- 75 *mucus* — lima — слизь. **multi|lateral** — mitmekülgne — многосторонний. *m-lobar* — mitmesagarane. *m-lobulär* — mitmesagarikune. *m-lokular* — mitmepaikne. *m-nuklear* — mitmetuumane — многоядерный. *m-pel* — mitmene — множественный. **M-plizität** — mitmesus — множественность. *m-polar* — mitmenabane, mitmeharuline. *m-zellular* — mitmerakune — многоклеточный.
- 85 **Mumifikation** — mumifikatsioon; muumiastus. *m-ziert* — muumiastunud. **Mumps** — mumps; kõrva-süljenäärme põletik — свинка. *mus articularis* — liigesehiir — суставная мышца.
- 90 **Muschel** — karp — раковина. **M-knorpel** — karpkõhr. *muscularis* — lihaskest — мышечная оболочка. *m. mucosae* — limanaha lihaskest.
- 95 *musculus* — muskel; lihas [-e, -st] — мышца. **Muskat(nuss)leber** — muskaatmaks — мускатная печень.
- 100 **Muskel** — muskel; lihas — мышца. **glatter M.** — silelihas — гладкая м. **quergestreifter M.** — vöötilihas — поперечно-полосатая м. **M-atrophie** — lihase atroofia; lihase kõhetus. **M-faser** — lihasekiud — мышечное волокно. **M-fibrille** — lihasefibrill; lihasekiuke — мышечное волоконец.
- 105 **M-geschwulst** — lihaskasvaja. **M-rheumatismus** — lihaserõimatism; lihasejooksja. **M-schwiele** — lihase mõhn [-a, -a] — мышечная мозоль.
- 110 **Muskulatur** — lihastik. *m-ös* — muskuloosne, lihaseline. **mutilatio** — mutilatsioon; kõntus, kõntumine.
- 115 **Muzn** — mutsiin; limaollus. **myelitis** — seljaaju-põletik. **myelogen** — müelogeenne; üditekkene, üdist tekkiv.
- 120

- 1 *myelomalacia* — seljaaju pehmenemine.
Myelozyt — müelotsüüt; üdirakk.
myocarditis — müokardiit; südamelihase-põletik. *m-degeneratio* — müodegeneratsioon; lihase degeneratsioon. *m-*

ma — müoom; lihaskasvaja. *m-sitis* — müosiit; lihasepõletik.
myxoedema — müksödeem; limaturse — слизистый отек. *m-oma* — müksroom; limakude-kasvaja.

60

N

- Nabel** — naba — пупок. **N-bruch** — nabasong — пупочная грыжа.
N-strang — nabaväät [väädi, -i]; — пуповина. **N-bruch** — nabaväädising.
10 **Nachahmung** — järelaim[e, j-amine. **N-krankheit** — järelhaigus. **n-prüfen** — järelekatsuma.
Nacken — kukal — затылок. **N-starre** — kuklakangestus. **n-steif** — kuklajäik [jäiga, -a]. **N-igkelt** — kuklajäikus.
naevus — sünnimärk, emamärk — родимое пятно. *n. pigmentosus* — pigment-sünnimärk — пигментное родимое пятно.
20 **Nährboden** — toitepinna [e, -t] (pinna = *Boden*, почва; pind = *Oberfläche*, поверхность). *n-en* — toitma — питать. **N-flüssigkeit** — toitevedelik. **N-medium** — toite-keskkond — питательная среда. **N-mittel** — toitevahend. **N-präparat** — toitepreparaat.
30 **nahrhaft** — toitus [toitsa, toitsat] — питательный. **N-igkelt** — toitus — питательность.
Nahrung — toit — пища. **N-smittel** — toiduvahend. **N-sstoff** — toiduaine — пищевое вещество. **N-sverwelgerung** — toidukeeldumus — отказ от пищи.
35 **Narbe** — arm [-i, -i] — рубец. **N-nbldung** — armistus, a-umine, armimoodustumine. **N-ngewebe** — armkude — рубцовая ткань. **N-ngeschwulst** — armkasvaja. **N-nschrumpfung** — armikortsumine — сморщивание рубца. **N-nstriktur** — armis-ahendus.
45 **narbig** — armiline — рубцовый.
Narkose — narkoos; uimastus.
narcotieum — uimasti (= uimastamisvahend).
narkotisch — narkootiline; uimastuse.
50 **n-steren** — narkotiseerima; uimastama.
Nasenbluten — nina-verejooks — носовое кровотечение. **N-katarrh** — nina-katarr. **N-polyp** — ninapolüüp.
55 **nearthrosis** — neartroos; uusliigestus.

Nebenhoden (*epididymis*) — munandimanus — придаток яичка.
Nebenniere — neerupealis — надпочечник.
neobiosis — nekrobioos; aeglane kärbumine.
necrosis — nekroos; kärbus, k-mine — омертвление.
nekrotisch — nekrootiline; kärbuseline.
70 **neonatus** — vastündinu — новорожденный.
neoplasma — uudismoodustis; kasvaja — новообразование.
nephritis — nefriit; neerupõletik.
nephrolithiasis — neerukivind-tõbi. *n-sis* — nefroos; neerutõbi.
Neubildung — uudismoodustus — новообразование.
Nerv — närv; erk.
80 **Nervengeschwulst** — närvkasvaja; erkkasvaja. **N-krankheit** — närvihaigus; erguhaigus. **N-lähmung** — närvihalvatus; erguhalvatus. **N-leiden** — närvihaigus. **N-lepra** — närvileepre; ergupidalitõbi.
Nessel ausschlag — nõgeslööve [lööbe, -t] (lööbima — ausschlagen — высыпать) — крапивница. **N-fieber** — nõgesepalavik — крапивная лихорадка.
90 **Netz** — rasvik — сальник.
Neugeboren — vastündinu — новорожденный.
neuritis — nõiriit; ergupõletik.
neurosis — nõiroos; ergutõbi.
neutral — nõitraalne.
Niederschlag — sade [-me, -t] — осадок. *n-en* — sadestama — осадить.
100 **Niere** — neer — почка.
Nieren[entzündung] — neerupõletik. **N-gries** — neeruliiv; neerukruus [-a, -a].
N-kolik — neerukoolik; neeruvoolmed.
N-sand — neeruliiv — почечный песок. **N-stein** — neerukivind — почечный камень.
105 **noma** — nooma; vesivähk — водяной рак.
normal — normaalne, normis [normsa, nõrmsat].

110

O

- 1 **Obduktion** — obduksioon; lahkamine, lahag — вскрытие. **O-sbefund** — lahaguleidus. **O-sprotokoll** — lahanguprotokol.
- 5 **Obduzent** — obduksent; lahkaja. **o-ieren** — lahkama — вскрывать. **Oberfläch[e]** — pind — поверхность. **o-lich** — pindmine — поверхностный. **obesitas** — rasvastus — ожирение. **o. cordis** — rasvassüda.
- 10 **Objekt** — ese [eseme, -t]. **Objektglas, Objektträger** — esemeklaas — предметное стекло.
- Obliteration** — obliteratsioon; ummistus — закупорка. **o-ieren** — oblitereerima; ummistama, u-uma — закупоривать.
- 15 **obstipatio, obstructio** — kõhukinnisus; kõhu-ummistus — запор.
- 20 **Obturation** — sulgumine, s-us. **o-ieren** — sulguma.
- Ödem** — ödeem; turs[e [-, -t], t-umine otsek. **Glottis-ö.** — kõriturse. **Hunger-ö-krankheit** — nälja-tursetõbi.
- 25 **malignes Ö.** — pahaloomune turse. **ö-atös** — tursene — отечный. **oesophagitis** — ösofagiit; söögitoru-põletik. **oligaemia** — oligemia; väheveresus — малокровие.
- 30 **oligocythaemia** — oligotsütemia; punalible-vähesus.
- omentum** — rasvik — сальник.
- ophthalmia** — oftalmia; silmatõbi; silmapõletik. **o. gonorrhoeica** — gonorroiline oftalmia; g. silmapõletik; silmatripper.
- Organ** — organ [-i, -it], elund. **O-isation** — organisatsioon. **o-isch** — orgaaniline. **o-Isiert** — organiseeritud, organiseerunud. **o-old** — organoid; elundisarnane.
- ossificatio** — luust[us, l-umine — окостенение.
- Ossifikationsgrenze** — luustumispiir. **O-kern** — luustumistuum. **O-punkt** — luustumistapp. **O-zeit** — luustumisaeg.
- 70 **ossifizieren** — luustuma. **osteitis** — osteiit; luupõletik. **Osteogenese** — osteogenees; luuteke. **osteol[us]** — osteoom; luukasvaja. **o-malacia** — luupehmenemine. **o-myelitis** — osteomüeliit; luuüdi-põletik.
- 75 **Osteophyt** — osteofüüt; luukasvis. **osteoporosis** — osteoporoos; luu-urbnemine, luu-urbsus. **o-sclerosis** — osteoskleroos; luukõvastus.
- 80 **ostitis** — ostiit; luupõletik. **otitis** — otiit; kõrvapõletik. **ovalecellularis** — ovaarakune.
- Oxydation** — hapendus — окисление. **ozaena** — vinanõhu, vinasulg (vinama = väga halvasti haisema).
- 85

P

- pachydermia** — pahüdermia; paksnahkus. **p-meninx** — kõva ajukelme. **p-meningitis** — pahümeningiit; kõva ajukelme põletik.
- 35 **palatoschisis** — suulae-lõhe. **palliativ** — kergendav, hõlbutav. **Γ-mittel** — kergendav vahend; kergendav arstim; hõlbutav arstim (= arstirohi).
- 40 **Palpat[us]** — palpatsioon; kompl[us, k-emine. **p-orisch** — palpatooriline; komplekse.
- palpieren** — palpeerima; komplema.
- 45 **panaritium** — panariitsium; sõrmesõõbija — ногтеода. **panarthrit[is]** — panartriit; üldine liigeste põletik.
- pancreas** — pankreas; kõhunääre — поджелудочная железа.
- 50 **pandemia** — pandemia; laustaud. **panostitis** — panostiit; luu üldpõletik. **papilla** — näsa — сосок. **papilloma** — papillloom; näsakasvaja.
- 55 **papula** — paapul [-i, -it]; pommike. **p. mucosa** — limapaapul; limapommike.
- Paraffineinbettung** — paraffiinisendus — заливка в парафин.
- 90 **paralysis** — halvatus — паралич. **paralytisch** — paralüütiline; halvatud, halvatus.
- Parasit** — parasiit; nugineline. **p-är** — parasitaarne; nugine, nugi. **p-ieren** — parasiteerima; nugima. **P-ismus** — parasitism; nugisus.
- 95 **Parasyphills** — parasüüfilis; süüfilise järeltõbi. **p-tisch** — parasüfilitiline; süüfilise järeltõve.
- 100 **Parenchym** — parenhüüm. **p-atös** — parenhümatosne. **parot[is]** — kõrva-süljenääre. **p-itis** — parotiit; kõrva-süljenäärme põletik. **p-itis epidemica** — epideemiline parotiit; 105 mumps; taudiline kõrva-süljenäärme põletik.
- parulis** — igeme mädanik.
- Paroxysmus** — paroksüsm; sööst [-i, -i] (= kõrgem tipp hoost) — при-
- 110

- 1 сун. **p-tisch** — paroksüstili|ne; p-selt; sööstili|ne; s-selt.
pastös — pastoosne; tainjas.
pathogen — patogenee; tõvetekkene, tõvetekitaja, tõbestav. **P-ese** — patogenees; tõveteke.
- 5 **pathognomonisch, pathognostisch** — patognoomiline, patognostiline, tõvetunnuseline.
- 10 **Pathologie** — patoloogia; haiguseõpetus. **p-isch** — patoloogiline; haigusline, haiguslik. **P-ischer Anatom** — patoloog-anatoom — патолого-анатом. **p-ische Anatomie** — patoloogiline anatoomia. **p-isch-anatomisch** — patoloogilis-anatoomiline — патолого-анатомический.
pediculosis — täitamine; täitõbi — вшивость.
- 20 **pediculus** — täi — вошь. *p. capitis* — peatäi — головная вошь. *p. pubis* — satikas — площадь. *p. vestimenti* — rõivatäi — платяная вошь.
pellagra — pellagra.
- 25 **pelveoperitonitis** — vaagna kõhukelmepõletik.
pelvis — vaagen — таз. *p. renalis* — neeruvaagen — почечная лоханка.
penetrant — läbitungiv.
- 30 **penis** — suguti (= suguliige).
perakut — üliäge.
per contiguitatem — v. *contiguitas*. *p. continuitatem* — v. *continuitas*.
- 35 **Perforation** — perforatsioon; mulgustus; läbist|us, l-tumine — пробождение. **p-leren** — perforeerima, mulgustama — прободать.
periadeniitis — periadeniit; näärme ümburse põletik.
- 40 **periarteriitis** — periarteriit; tuiksoone väliskesta põletik.
pericardium — perikard; südamepaunakelme. *p-itis* — perikardiit; südamepauna-kelme põletik.
- 45 **perichondrium** — perikonder [perikondri, -t]; kõhreümbris [-e, -t] — надхрящница. *p-itis* — perikondriit; kõhreümbrise-põletik.
- 50 **pericolitis** — perikoliit; jämesoole-kelme põletik.
pericystitis — peritsüstiit; põieümbruse-põletik.
perihepatitis — perihepatiit; maksakelme-põletik.
- 55 **perineum** — lahkliha — промежность.
perineurium — perinöör; närvümbriis, erguümbris. *p-itis* — perinöiriit; erguümbrise-põletik.
- 60 **perinukleär** — perinukleaar-, -ne; tuumaümbrusene.
- Periode** — periood; ajajärk. **p-isch** — perioodiline; järkaegne; ajajärkne.
periostrum — periost; luuümbris. *p-itis* — periostiit; luuümbrise-põletik.
- Peripherie** — periferia; piire [piirde, -t]. **p-isch** — perifeerne; piirde-, **periproctitis** — periproktiit; pärasoolekelme põletik.
- Peritonealhöhle** — kõhukelme-õõs.
peritoneum — peritoneum; kõhukelme.
peritonitis — peritoniit; kõhukelme-põletik. *p. circumscripta* — piirdunud *p. p. diffusa* — diffusne *p.*; laiunud kõhukelme-põletik. *p. universalis* — üldine *p. perityphlitis* — peritüfüüt; umbsoolekelme põletik.
- perizellular** — peritsellulaar-, -ne; rakuümbrusene.
- Perlgeschwulst** — pärkasvaja (koles-teatoom). **P-sucht** — karilooma-tuberkuloos; pärlitõbi — жемчужная болезнь.
- permanent** — jääv. **P-z** — jäävus.
permeabel — läbilaskev. **P-illität** — läbilaskvus.
- perniciosus** — pernitsioosne; hävitav. *anaemia p.* — v. *anaemia*.
- peroral, per os** — suu kaudu.
per primam intentionem — esmasping-salt — первичным натяжением. 90
per rectum — päraku kaudu.
per secundam intentionem — teisesping-salt — вторичным натяжением.
- persisten t** — persistentne; säiliv. **P-z** persistents, säilivus. 95
persistieren — persisteruma; säilima.
- Perturbation** — perturbatsioon; hämmeldus. **p-tert** — perturbeerunud; hämmeldunud.
- pertussis** — läkakõha. 100
pervers — perversne; loomuvastane. **P-iltät** — perversiteet; loomavastatus.
- pes** — põisjalg. *p. anserinus* — anijalg. *p. calcaneus* — kandpõis. *p. equinus* — püstpõis. *p. excavatus* — nõgus põis. *p. planus* — lamppõis — плоская стопа. *p. valgus* — lamppõis. *p-varus* — komppõis — косялость.
- Pest, pestilentia** — katk — чума. **P-herd** — katkupesa. 110
- petechia** — petehia; täpp-verevalumid.
Petrefakt — kivistis — окаменелость.
petrificatio — kivist|us, k-umine — окаменение.
- Pferdefuss** — püstjalg. 115
Pfortader — värativeen — воротная вена. **P-süsteem** — värativeeni-süsteem.
Pförtner — (mao)lukuti — привратник.
Phagozyt — fagotsüüt; õgirakk. **P-ose** fagotsütoos. 120

- 1 **Phänomen** — fänomen; nähtus.
pharyngitis — farüngiit; neelupõletik.
p-x — neel — глотка.
phimosi — fimoo; eesnaha-kitsus.
- 5 **phlebectasia** — flebektasia; tõmbsoone-
 laiend. *p-itis* — flebiit; tõmbsoone-
 põletik.
Phlebolith — fleboliit; veenikivind.
phlegmone — flegmoon; nahaaluse koe
 10 põletik.
phlogosis — põletik — воспаление.
phthisis — tiisikus. *ph. florida* — õit-
 setv tiisikus.
pia mater — pehme ajukelme — мягкая
 15 мозговая оболочка.
- Pigment** — pigment. **P-ation** — pig-
 mentatsioon. **P-ierung** — pigmentee-
 rumine. **P-körchen** — pigment-terake.
P-mal = *naevus pigmentosus*. **P-
 20 mangel** — pigmendipuudus. **P-ophag**
 — pigmentofaag; pigmendioõgija. **P-
 zelle** — pigmendirakk.
pilzförmig — seenjas (= see netaoline)
 — грибовидный.
- 25 **placenta** — platsenta; emakook; pära-
 mised — послед.
Plage — vaev, häda.
Plaque — naast [-u, -u] — бляшка. **P.
 30 muqueuse** — limanaast. **P. orallne**
 — oraalne naast. **Peyersche P-s** —
 Peyer'i naastud — Пейерovy бляшки.
plasma — plasma. *p. sanguinis* — vere-
 plasma; vereleem.
- Plasmazelle** — plasmarakk — плазма-
 35 тическая клетка.
- platt** — lame — плоский. **p-konkav** —
 lamenoõgus — плосковогнутый. **p-kon-
 vex** — lamekumer — плосковыпуклый.
P-spiegel — lamepeegel — плоское
 40 зеркало.
- platt** — lamp. **P-fuss** — lamppõis —
 плоская стопа.
planocellularis — lamerakune — плоско-
 клеточный.
- 45 **planum** — lamendik.
platzen — lõhkema.
plethora — plectora; täisveresus, palju-
 veresus — полнокровие.
pleura — plöira; rinnakelme.
- 50 **Pleurahöhle** — plöiraõõs; rinnakelme-
 õõs. **P-zotten** — plöirahatud; rinna-
 kelme-hatud.
pleuritis — plöiriit; rinnakelme-põletik.
p. adhaesiva — adhesiivne p.; kokku-
 liiteline rinnakelme-põletik. *p. exsuda-
 55 tiva* — eksudatiivne p. *p. purulenta*
 — mädaplööriit; mädaline rinnakelme-
 põletik. *p. seroso-purulenta* — seroos-
 mädaline p. *p-serosa* — seroosne p.
 60 *p. sicca* — kuiv p.
- pleuropneumonia* — plöiropnöömia;
 rinnakelme- ja kopsupõletik.
plexiformis — põimikuline.
plexus — põimik — сплетение.
plica — kurd [kurru]; volt — складка. 65
pneumonia — nöömia; kupsupõletik
 — воспаление легких. *p. caseosa* —
 kaseosne p.; vaarjas k. — творожис-
 тое воспаление легких. *p. catarrhalis*
 — katarraalne p. *p. crouposa* — kru-
 70 poosne p. *p. lobaris* — lobaarne p.;
 sagaraline k. *p. lobularis* — lobulaar-
 ne p.; sagarikuline k.
pneumonocoinosis — nöimonokoinoos;
 kopsu -tolmustumine. *p-thorax* — nöi-
 75 mõtooraks; õhusind.
- Pocken** — rõuged — оспа. **echte P.** —
 tõelised rõuged. **Impf-p.** — rook-
 rõuged; pandud rõuged — привив-
 80 ная оспа. **Kuh-p.** — lehmarõuged —
 коровья оспа. **Schutz-p.** — kaitse-
 rõuged — предохранительная оспа.
schwarze P. — mustad rõuged. **un-
 echte P.** — ebarõuged. **P-impfung** —
 rõugepooge [pooke, -t]; rõugepooki-
 mine, rõugeranemine — прививка оспы.
P-narbe — rõugearm. **P-narbig** —
 rõugearmiline.
- podagra* — pödagra; luuvalu — ломота.
poikilocytosis — poikilotsütoos; vere
 90 punaliblede mitmekujusus.
poliencephalitis — polientsefaliit;aju
 hallolluse põletik.
poliomyelitis — poliomieliit; seljaaju
 hallolluse põletik. *p. anterior acuta* —
 95 äge eesmine poliomieliit; äge eesmine
 seljaaju hallolluse põletik.
polyaemia — paljuveresus.
polyarthritis — poliäriit; mitmeliigese-
 100 põletik.
Polyblast — polüblast.
polycythæmia — polütsütëmia; vere puna-
 libledede õhtrus.
polydactylia — polüdaktilia; liigsõrme-
 105 sus, liigvarbasus.
polydipsia — polüdüpsia; alaline janu.
Polyinfektion — polüinfektsioon; mit-
 mene nakkus.
polymastia — polümastia; liignisasisus.
polymorph — polümorfne; mitmekujune. 110
P-ismus — polümorfism; mitmekujusus.
p-kernig — polümorfтуmane; mitme-
 kujus-tumane.
polymorphocellularis — polümorfrakune;
 mitmekujus-rakune. 115
polyneuritis — polünöiriit; mitmene ergu-
 põletik.
polynuclearis — mitmetuamane — много-
 ядерный.
polyphagia — polüfagia; liigõgimus. 120

- 1 **Polyp** — polüüp.
polysarcia — rasastus; rasv-tõbi — ожирение.
polyuria — polüüria; liigkusesus.
- 5 **polyzystisch** — polütsüstiline; mitme-pöeline; mitmevilliline.
Pore — urve [urbe, -t].
porös — poroosne; urbeline.
Portion — ose [-me -t], annus.
- 10 **posthitis** — postii; eesnaha-põletik.
posterior — tagumine.
postmortal — postmortaalne; pärast-surmane.
- 15 **postoperativ** — postoperatiivne; pärast-loikusene.
potator — joodik. *p-ium* — joomatõbi.
potent — potentne; võimeline, suguvõimeline — способный. **P-z** — potents; võime, suguvõime — способность.
- 20 **potentia** — võime. *p. coëundi* — sugu-ühte-võime. *p. concipiendi* — eostus-võime. *p. generandi* — sigitamisevõime.
Prädilektionsstelle — lembekoht (lemme [lembe, -t] = armastus, kalduvus) — избранное место.
- 25 **Präformatlon** — preformatsioon; ennak-moodustus. **p-iert** — preformeeritud; ennakult moodustatud.
- 30 **praeputium** — eesnakh — крайняя плоть.
Praktik — praktik; tegelus. **P-ikant** — praktikant. **P-iker** — praktik.
p-isch — praktiline. **p-izieren** — praktiseerima; tegelema. **p-izierender**
- 35 **Arzt** — praktiseeriv arst; tegelev arst.
primortal — surmaelne — предсмерт-ный.
- Präparat** — preparaat. **p-ieren** — prepareerima.
- 40 **Praxis** — tegelus.
Präzipitat — sade.
präzils — täpne — точный. **p-ieren** — täpsustama. **P-ion** — pretsisioon; täpsustus.
- 45 **primär** — primaar, -ne; esmane — первичный. **P-affect** — primaaraffekt; esmane pahvak.
Probe — kats [-u, -u] — проба.
- 50 **processus** — jätke — отросток. *p. vermiformis* — ussjätke — червеvidный отросток.
proctitis — proktiit; pärasoole-põletik.
Prodrom — prodroom; eele [eelme, eelet] (eelima = eelkäima) — предвестник. **p-al** — prodromaal, -ne; eelimis-, **P-alerschelnung** — eelimisnäht [nähu, -u], eelimisnähtus. **P-als-tadium** — prodromaalne staadium; eelimisjärk.
- 60 **Produkt** — produkt; toode; saadus. **P-**
- ion** — produktsioon; tootmine; toodang. **p-iv** — produktiivne; tootus [tootsa, tootsat]. **P-ivität** — produktiivsus; tootsus.
- profus** — hoogav. 65
profundus — süva [-, -] — глубоко лежащий.
prognosis — prognoos; ennustus — предсказание.
prognostisch — prognostiline; ennustuslik. 70
progressiv — progressiivne; eduline.
prolapsus — väljalange — выпадение.
Proliferatlon — proliferatsioon; võrumine; vohamine (= kiiresti kasvamine). 75
p-iv — proliferatiivne; võrumis; vohamis.
Prominenz — välje.
prophylaktisch — profülaktiline; haigust ärahoidev. **p-axe** — profülaks; ärahoie [hoide, -t]. 80
prostata — prostata; eesnääre — предстательная железа.
Prostata hypertrophie — eesnäärme hüpertrofia. **P-körperchen** — eesnäärme-kehake. **P-stein** — eesnäärme-kivind. 85
Prothese — protees; kunstliige.
protoplasma — protoplasma.
protrahiert — viitunud. 90
provisorisch — provisoorne; esialgne — предварительный.
proximalis — proksimaal, -ne; lähimine.
Prozedur — protseduur.
Prozess — protsess. 95
prurigo — sügatõbi — почесуха.
pruritus — kihelemine, kihelus — зуд.
pseudarthrosis — ebalüiges — ложный сустав.
Pseudo — eba — ложный. **P-fluktuation** 100
— psöidofluktuatsioon; ebavõbin.
P-hermaphroditismus — psöidohermaphroditism; eba-sugukaksikus — ложная двуполость. **P-krise** — ebakriis.
P-krupp — ebakrupp. **P-membran** — 105
psöidomembraan; ebamembraan, ebakile. **P-paralyse** — ebahalvatus. **P-parenchym** — psöidoparenhüüm; eba-parenhüüm. **P-podie** — ebajalg. **P-tumor** — ebakasvaja. **P-zitze** — ebanisa. 110
Ptomaln — ptomaain; roisumürk.
Ptose — vaje [-, -t], vajumine — опущение.
Puerperalfieber — sünnituspuhune palavik; lapsevoodi palavik — родильная горячка. 115
puerperalis — sünnituspuhune; lapsevoodi.
puerperium — sünnituspuhk [puhu, -u], lapsevoodi. 120

- 1 *pulex* — kirp — блоха.
pulmo — kops — легкое. *p-nalis* — kopsu — легочный.
Pulpa — pulp [pulbi, -i]; säsi — мякоть.
 5 *P-höhle* — pulbiõõs; säsiõõs. *P-itis* — pulpiit; säsipõetlik. *p-ös* — pulpoosne; säsi, säsine.
pulsus — puls; verelõök.
Punkt[at] — punktaat. *p-ieren* — pukteerima. *P-ion* — punktsioon.
 10 *purpura* — purpur; veritähnus. *p. rheumatica* — rõõmaatiline purpur; r. veritähnus.
purulentus — mäda, mädaline — гнойный.
 15 *pūs* — mäda — гной.
pustul[a] — pustul [-i, -i] — mädavill.
p. maligna — siberikatku-pustul; siberikatku-vill. *p-ösus* — pustuloosne; mädavilliline.
 20 *putrescens* — roiskuv — гниющий. *putia* — roiskumine — гниение.
putrid — putriidne; roisu, roisuline — 55
 гнилостный.
putor — roisk [roisu, -u] — гниль.
pyaemia — püemia; mädaveresus — гноекровие.
püämisch — püemiline; mädaverene — 60
 гноекровный.
pyarthrosis — püartroos; mädaliges.
pylorus — (mao)lukuti — привратник желудка.
Pylorusstenose — (mao)lukuti kitsus — сужение привратника. 65
pyo[genes] — püogeenne; mädatekitaja, m-v — гноеродный. *p-nephrosis* — püonefroos; mäda-neerutõbi. *p-pneumothorax* — püopnöмотооракс; mädasõhusrind. *p-rrhoea* — püorrõa; mädavooll.
p-thorax — püotooraks; mädasrind.
pyrexia — palavikkus.
pyrogen — palavikutekitaja, palavikutekitav. 75
pyuria — püuria; mädakusesus.

Q

- Quaddel* — kubel [kubla] — волдырь.
quartan — neljapäevane — четырехдневный. *Q-fieber* — neljandapäevane 25
 palavik, neljanda päevi vahelduv palavik — четырехдневная лихорадка.
Quecksilbervergiftung — elavhõbemürgistus.
 30 *quellen* — punduma — разбухать. *Q-ung* — punne [punde, -t], pundumine — разбухание.
quergestreift — vööt, vöödiline — поперечно-полосатый. *q-gestreifter*
- Muskel* — vöotlihas — поперечно-полосатая мышца. *Q-streifung* — vöötsus — поперечная-полосатость.
Quetschbruch — muljumismurd. *q-en* 80
 — muljuma. *Q-ung* — muljumine — ущемление, ушиб. *Q-wunde* — muljumishaav — ушибленная рана.
quotidian — igapäevane; iga päevi — ежедневный. *Q-fieber* — igapäevane 85
 palavik, iga päevi vahelduv p. — ежедневная лихорадка.

R

- 35 *rabies* — marutõbi — бешенство. *r. falsa s. spuria* — eba-marutõbi.
Rachen — kurk — зев.
Rachit[is] — rahiit; inglistõbi. *r-isch* — rahiitiline, inglistõbine, inglistõve.
 40 *radikal* — radikaalne; põhjalik.
Radkern — ratastuum.
Rahm — rõskkoor — сливки.
Randstellung — servasseis — краевое стояние.
 45 *Ranken[angiom]* — väänelangioom; väänel-veresoon-kasvaja [väändla, väänel].
R-neurom — põimikuline nõiroom; väänelnõiroom, väänel-erkkasvaja.
ranula — konnkasvaja.
 50 *Rarefikation* — urbnemine, hõrenemine.
Ration — ose [oseme, oset].
reagieren — reageerima; kostma (mil-le?).
Reaktion — reaktioon; kostang.
recrudescencia — (haiguse) pahenemine, taaspuhkemine.
rectum — pärasool. 90
recurrens, febris — v. *febris recurrens*.
reel — reaalne, tõeline — действительный.
Reflex — refleks.
Regel — reegel; juhü — правило. *r-mässig* — korrapärane — правильный. 95
Regeneration — regeneratsioon; uudumus, uudumine — возрождение. *R-svermögen* — regeneratsioonivõime; uudumisvõime.
regenerieren — regenereeruma; uuduma — возражаться. 100
regio, Region — piirkond — область.
regressiv — regressiivne; tagurlane.
Reihenschnitte — reasloigud.
Reinfektion — reinfektsioon; taasnakkus. 105
Reiskörper — riisjas keha — рисовое тельце.

- 1 **Reiz** — ärritus — раздражение. **unterschwelliger R.** — künnisealune ärritus. **R-aufnahme** — ärrituse-vastuvõte [võtte, võtet]. **r-bar** — ärrituv, ärritatav. **R-barkheit** — ärritatavus, ärrituvus. **r-en** — ärritama — раздражать. **R-leitung** — ärritusjuhtimine, ärritusjuhe [juhte, juhett]. **R-leitungssystem** — ärritusjuhte-süsteem. **r-los** — ärritusetu. **R-losigkeit** — ärritusetu. **R-schwelle** — ärrituskünnis. **R-ung** — ärritus, ä-amine — раздражение.
- 15 **Rekurrens (fleber)** — taastuv palavik — возвратная лихорадка.
- Relation** — relatsioon; seos, vahukord — соотношение; suhe, suhtumine — отношение. **r-iv** — relatiiv, -ne; suhteline — относительный.
- 20 **remedium** — (arstimis)vahend — средство; arstim (= arstirohi) — лекарство.
- remissio** — remissioon; ramblus, r-emine (nõrgenemine) — послабление.
- 25 **Remittentfleber** — ramblev palavik — послабляющая лихорадка.
- remittierend** — ramblev (v. *febris remittens*).
- ren** — neer — почка. **r. arcuatus** — hobuseraudjas n. — подковообразная п. **r. migrans s. mobilis** — liikuv n., rändneer — подвижная, блуждающая п. **r-alis** — neeru, — почечный. **r-culus** — neerusagar; neeruke.
- 35 **Reparation** — reparatsioon; parandlus, r-amine.
- reponibel** — kohaldatav — вправимый.
- r-ler Bruch** — kohaldatav song — вправимая грыжа. **r-le Luxation** — kohaldatav väljanihe — вправимый вывих.
- reponieren** — kohaldama (= kohale panema) — вправлять.
- 45 **Repositio** — kohaldus, k-amine (= kohale panek) — вправление.
- Residualblut** — jääkveri. **R-harn** — jääk-kusi. **R-luft** — jääkõhk.
- residuum** — jääk, jäänus — остаток.
- resistent** — resistentne; vastupanev.
- 50 **R-z** — resistent; vastupanek. **r-zlos** — resistentisita, vastupanekuta.
- resolutio** — lahendus — разрешение.
- resorbieren** — resorbeeruma; imendumine — всасываться.
- 55 **Resorption** — resorptsioon; imendus, i-umine — всасывание. **R-sfleber** — resorptsioonipalavik; imendusepalavik.
- respirabel** — hingatav.
- Respiration** — hingamine, hinge [hinge, hinget] — дыхание. **R-sappa-**
- rat** — hingamisaparaat; hingeparaat.
- Rest** — jääk. **R-harn** — jääk-kusi. **R-luft** — jääkõhk. **R-stickstoff** — jääklämmastik. 65
- restitutio ad integrum** — ennistus, e-umine (ennistama = endisesse seisukorda seadma).
- Resultat** — resultaat; saavutus, saadus, saave. 70
- Retentio** — retentsioon; kinnisus, peetus — задержка. **Eiter-r.** — mädaretentsioon; mädapeetus — задержка гноя. **Urin-r.** — kusekinnisus — задержка мочи. **R-szüste** — retentsioonitsüst; kinnisuspõis. 75
- retinieren** — retineerima; peetama.
- rezent** — värske — свежий.
- Rezidiv** — retsiidiiv; taaspuhkemine (taas = jälle). **r-ieren** — retsidiiveruma; taaspuhkema. 80
- rhabdomyoma** — rabdomüoom; vöötlihakasvaja.
- rheumatismus** — röimatism, jooksja. **r. articularum** — liigeseröimatism; liigesejooksja. **r. muscularum** — lihaseröimatism; lihasejooksja. 85
- rhexis** — rebenemine. **per r-in** — rebenemisi (rebenemise teel).
- Richtung** — siht; suund [suuna] — направление. 90
- Riesen kern** — hügeltoom, hiidtoom — гигантское ядро. **R-zelle** — hügelrak, hiidrak — гигантская клетка. 95
- rigid** — rigiidne; jääk [jäiga, jäika], kange. **R-ität** — rigiidsus; jäikus, kangus.
- rigor mortis** — koolnukangestus — трупное окоченение. 100
- Riss** — pragu — трещина.
- Ritze** — pilu — щель.
- Rose** — roos — рожа.
- Rosenkranz, rachitischer** — rahiitilised paatrid. 105
- roseola** — roseol [-i, -i]; roosatähn.
- rostfarbig** — roostevärv.
- Röteln** — punetised — краснуха.
- Rotlauf** — roos — рожа.
- Rotz** — nõlg [nõle, -e] — cap. 110
- rubeolae** — punetised — краснуха.
- rubor** — punetus — краснота.
- Rückbildung** — taandareng (tegevus); — обратное развитие; taandarend (asi). 115
- Rückfallfleber** — taastuv palavik — возвратная лихорадка.
- Rückstand** — jääk — остаток.
- Rudiment** — rudiment; jäde [jädemine, -t]. **r-är** — rudimentaarne; jädemeline. 120

- 1 **Ruhr** — düsenteria; -kõhutõbi — кровавый понос.
Rumpf — kere — туловище.
rupia — korp [korba, -a].

ruptura — ruptuur; reben d, r-emine — разрыв.
Rute — suguti (suguliige) — уд.

60

S

- 5 **Sack** — kott — мешок. **s-förmig** — kotikujuline, kotjas — мешковидный.
S-niere — kottneer.
Saft — mahl. **S-kanal** — mahlakanal.
S-kanälchen — mahlakanalike.
10 **sanatio** — tervumine; tervenemine; paranemine — выздоровление. *s. per primam et secundam intentionem* — v. per primam ja per secundam.
sanduhrförmig — liivkella-kujuline. **S-magen** — liivkell-magu.
15 **sanitas** — tervis — здоровье.
saprogen — roiskumist tekitav, roisutekitaja, roisutav.
Saprophyt — saprofüüt; roisklane (= roisuelanik): **obligate S-en** — obligaatsed saprofüüdid; tingimatud roisklased — обязательные сапрофиты. **fakultative S-en** — fakultatiivsed saprofüüdid; osalised roisklased.
20 **sarcoma** — sarkoom; „lihakasvaja“ — саркома. *s. fusocellulare* — käävrakune *s.* — веретенчатая с. *s. gigantocellulare* — hüigelrakune *s.* — гигантоклеточная с. *s. globocellulare* — ümmar-rakune *s.* — круглоклеточная с. *s. magnicellulare* — suur-rakune *s.* — крупноклеточная с. *s. parvicellulare* — pisirakune *s.* — мелкоклеточная с.
30 **Sattelnase** — rübinina (rübi, rübja, rüpja = sadul) — седлообразный нос.
sättig/en — küllastama — насыщать.
S-ung — küllastus — насыщение.
saturnismus — saturnism; tinamürgistus.
40 **Saum** — ääris — кайма.
Säure — hape — кислота. **s-fest** — happekindel — кислотоупорный. **S-festigkeit** — happekindlus — кислотоупорность.
45 **scabies** — sügelised — чесотка.
scarlatina — sarlakid. *s. sine exanthemate* — sarlakid ilma lööbeta.
Schädel — pealuu — череп. **S-basis** — pealuu-põhi — основание черепа. **S-dach** — pealuu-lagi — черепная крышка. **S-fraktur** — pealuu-murd — перелом черепа. **S-gewölbe** — pealuu-võlv — черепной свод. **S-höhle** — pealuu-õõs — черепная полость.
50 **Schanker** — šanker. **harter Sch.** — kõva š. **weicher Sch.** — pehme š.
Scharlach — sarlakid.

- Schauder** — judin — дрожь. **s-n** — judisema — дрожать.
Schaum — vaht, kober [kobru] — пена.
S-leber — kobrusmaks — пенистая печень. 65
scheinbar — näiv, näiline — кажущийся, мнимый. **S-hellung** — näiv tervistus. **S-tod** — varjusurm — мнимая смерть. **S-zwitter** — eba-sugukaksikus — ложная двуполость. 70
Scheitel — kiird [kiiru, -u] — темя.
S-bein — kiirdluu — темянная кость.
schelfern — kestendama — шелушиться.
Schenkel — reis — бедро. **S-bruch** — reisesong — бедренная грыжа. 75
Schicht — kiht, kord — слой.
Schinkenmilz — suitsulihajas põrn — сальная селезенка.
schlaff — lõtv; lovev — расслабленный; слабый. **s. werden** — lõtvuma — расслабляться. 80
Schlafkranchheit — unitõbi.
schlängelnd — loogeldes; loogeldi — извилисто. 85
schleifen — ihuma.
Schleim — lima — слизь. **S-beutel** — limaraun — слизистая сумка. **S-drüse** — limanaäre — слизистая железа. **S-gewebe** — limakude — слизистая ткань. **S-haut** — limakest; limanahk — слизистая оболочка. **S-polyp** — limapolüüp — слизистый полип. **S-scheide** — limatupp — слизистое влагалище. **S-zelle** — limarakk — слизистая клетка. 90
schliessen — sulgema (passiiv: sulguma) — замыкать. **S-rand** — sulgeserv. **S-ung** — sulgumine, sule [sulge, -t] — замыкание. 100
Schluckneupmonte — käkastus-kopsupõletik.
Schlund — neel (= *pharynx*) — глотка.
schmarotzen — nugima (= parasitээрима). 105
Schmerz — valu — боль. **s-en** — valutama — болеть. **S-gefühl** — valutunne — чувство боли. **s-haft** — valuline; valus [-a, -at] — болезненный. **s-lindernd** — valukergendav. **s-los** — valutu — безболезненный. **S-losigkeit** — valutus — безболезненность. 110
S-punkt — valupunkt. **s-stillend** —

- 1 *valuvaigistav* — болеутолятельный.
s-voll — *valukas*; *valurikas*.
schnell — *kiire* — скорый. **S-methode**
— *kiirmeetod*.
- 5 **Schnitt** — *lõik* [lõigu, -u] — срез; *lõige*
[lõike, -t] — разрез. **S-fläche** —
lõikepind — поверхность разреза.
schnür/en — *nõõrima*. **S-furche** —
nõõrimisvagu. **S-leber** — *nõõrimis-*
maks — шнуровая печень.
- 10 **Scholle** — *pank* [panga, -a] — глыба.
s-iger Zerfall — *pankjas lagu* —
глыбчатый распад.
- 15 **Schörf** — *raig* [raia, -a] — струп.
S-bildung — *raigumine* — образова-
ние струев.
- 20 **Schräg** — *rõik*; *viltu* — косой. **S-**
bruch — *rõikmurd* — косой пере-
лом.
- 25 **Schramme** — *kriibe* — ссадина; цара-
пина.
schrumpfen — *kortsuma* — сморщи-
ваться. **S-leber** — *kortsmaks*; *maksat-*
sairroos. **S-niere** — *kortsneer* —
сморщенная почка. **S-ung** — *kortsu-*
mine — сморщивание.
- 30 **Schüttel/frost** — *varpekülm*; *külma-*
vapped — потрясающий озноб. *s-u*
vaputama; *vappama*; *loksutama* (*vede-*
likku) — трясти. **S-ung** — *vare* [*var-*
pe, -t], *vappamine*, *v-umine* — трясе-
ние.
- 35 **Schutz** — *kaitse* — защита. **S-impfung**
— *kaitserooge* [*rooke*, -t]; *kaitse-*
rookimine — предохранительная при-
вивка. **S-vorrichtung** — *kaitseasa-*
dis — предохранительное приспособ-
ление.
- 40 **schwanger** — *rased* — беременная. **S-**
schaft — *rasedus* — беременность.
schwängern — *rasetama* — беременить.
schwappen — *võbisema*. **S-ung** —
võbin, *võbisemine* — выблиение.
- 45 **Schwarte** — *kamar*.
schwell/en — *paisuma* — набухать;
tursuma (*õdeem*) — отекасть; *paiste-*
tama (*põletik*) — опухать. **S-körper**
— *korgaskeha* — пещеристое тело.
S-ung — *paisumine*. **trübe S-ung** —
hägune (*tuhm*) *paisumine* — мутное
набухание.
- 50 **schwerlöslich** — *rasklahustuv*.
schweißlg — *mõhnane* — мозолистый.
S-e — *mõhn* [-a, -a] — мозоль.
- 55 **Schwindsucht** — *tiisikus* — чахотка.
Lungen-s. — *kopsutiisikus* — легоч-
ная чахотка.
scirrhus — *skirr*; *kõvavähk*.
sclerema — *sklereem*; *kõvanahksus*.
sclerosis — *skleroos*; *kõvastus*.
- scolex* — *skooleks*; *päis* [-e, -t].
scorbutus — *skorbut* — цинга.
scrofulosis — *skrofuloos* — золотуха.
scrotum — *munandikott*; *kukuti* —
мошонка.
- Sediment** — *sete* [sette, -t]. **s-ieren** —
settima; *setitama* — отстаивать. 65
sedimentum lateritium — *teliskivijas sete*.
Sehfeld — *nägemisväli* — поле зрения.
Sehne — *kõõlus* — сухожилие. **S-nfa-**
den — *kõõlusniit* — сухожильная
нить. **S-nflecken** — *kõõluslaik* —
сухожильное пятно. **S-nschelde** —
kõõlusetupp. **S-entzündung** — *kõõ-*
lusetupe-põletik. **S-verlagerung** — 75
kõõlusenih.
- Sekret** — *sekreet*; *nõre* — отделение.
S-ion — *sekretsioon*; *nõristus*, *n-ami-*
ne — отделение. **Innere S-ion** —
sisesekretsioon; *sisenõristus* — вну-
тренняя секреция. **s-orisch** — *sekre-*
toorne; *nõristaja*, *n-use* — отдели-
тельный. 80
- Sektion** — *seksioon*; *lahang*; *lahkamine*
— вскрытие. **S-sbefund** — *sekt-*
sioonileidus; *lahanguleidus*. **S-prot**
o-koll — *seksiooniprotokoll*; *lahangu-*
protokoll — протокол вскрытия. 85
sekundär — *sekundaar*, -ne; *teisene*
— вторичный. **s-e Syphilis** — *sekun-*
daarne süüfilis; *teisene s.* — вторич-
ный сифилис. 90
- Selbstansteckung** — *enesenakatus* —
самозаражение. **S-heilung** — *iseter-*
vumine. **s-hemmend** — *isepärsisv*. 95
S-infektion — *enesenakatus* — само-
заражение. **S-mord** — *enesetape* [*ta-*
pe, -t] — самоубийство. **S-verdan-**
ung — *eneseseed* [e [seede, -t], e-imi-
ne — самопереваривание. **S-vergif-**
tung — *enesemürgistus* — самоотрав-
ление. 100
- semilunaris* — *poolkuujas* (= *poolkuu-*
taoline) — полудлунный.
- senilis* — *raukuse*, -ne — старческий. 105
sella — *rübi* [*rübja*, *rüja*] (= *sadul*) —
седло.
- Senkung** — *vaje* [-, -t], *v-umine* — опу-
щение. **S-sabszess** — *nõrgmädanik* —
затечный гнойник. 110
- sepsis, septicaemia* — *sepsis*; *septitsemia*;
roiskveresus — гнилокровие.
- septisch** — *septiline*; *roiskverene* —
гнилокровный.
- septum** — *vahesein* — перегородка. 115
- Sequester** — *sekvester* [sekvestri, sek-
vestrit], *luuird* [*irru*, -u] (*irduma* = *mil-*
legi küljest lahti minema = *ablösen*).
S-ratton — *sekvestratsioon*; *luuirdu-*
mine. 120

- 1 *serosa*, — seroosne kest; (vada-
kuline kest) — сывороточная оболоч-
ка. *s-itis* — serosiit; seroosse kesta
põletik. *s-us* — seroosne; vadakune
5 — сывороточный.
serpiginosus — serpiginoosne; roomav.
serum — seerum; vadak [-u, -ut] —
сыворотка.
Seuche — taud — повальная болезнь.
10 *sexual* — seksuaalne; sugu — половой.
sezernieren — nõris|tama — отделять.
sezieren — setseerima; lahkama —
вскрывать.
Shock — šok.
15 *Sialoadentitis* — sialoadeniit; süljenäärme-
põletik. *s-gen* — sialogeenne; sülge-
tekitav; *S-lith* — süljekivind — слюн-
ный камень. *S-rrhöe* — süljevool.
Sickerblutung — immitsemis-verevalum.
20 *siderosis* — sideroos; rauast|us, r-umine.
s. pulmonum — kopsude rauastus;
rauaskopsud.
*siede*n — keetma — варить; keema
— кипеть. *S-hitze* — keemissoojus;
25 *keemispalavus*. *S-punkt* — keemis-
punkt — точка кипения.
Stimulant — simulant; teeskleja. *S-
ation* — simulatsioon; teesklus. *S-
ieren* — simuleerima; teesklema.
30 *Sinnesorgan* — aistimisorgan.
sinus — urge [urke, -t] — пазуха. *s-
itis* — sinusiit; urkepõletik.
Sinusknoten — siinussõlm.
situs — asetus. *s. inversus* — äraspi-
35 dine asetus. *s. viscerum* — sisikonna
asetus.
Skarifikatsioon — skarifikatsioon; täkki-
mine.
Skelett — luukere (= kokkupandud
40 luud); luustik (= luude süsteem, näit:
käte luustik, pea luustik).
Sklerema — sklereem; kõvanahksus.
sklerosieren — skleroseeruma; kõvas-
tuma; kõvenema. *s-tisch* — sklero-
tiline; kõvastunud; kõvenenud.
45 *smegma praeputii* — eesnaha-võie. *s.
clitoridis* — kõdistivõie.
solid — tahke (vastand: vedel) — плотный.
solitär — solitaarne; üksik. *S-bündel*
50 — üksik kimp. *S-follikel* — üksik
follikul. *S-tuberkel* — solitaartuber-
kul; üksiktuberkul.
solutio — lahus — раствор.
Sommerdiarrhöe — suvine kõhulahtisus.
55 *Somnolenz* — somnolents; uimus.
Sonde — sond; hork. *s-ieren* — son-
deerima; horkima.
Sonnenbestrahlung — päikesekiiritus.
S-stich — päikesepiste — солнечный
60 удар.
- Spalt** — lõhe. *s-n* — lõhustama —
расщеплять. *stch s-n* — lõhustama
— расщепляться.
spasmus — spasm [-i, -i]; kramp.
Spätsyphills — hilissüüfilis. 65
Spelchel — sülj [sülje, -e] — слюна.
Speisebrei — toitkört — пищевая каш-
ица. *s-n* (ernähren) — toidustama
(toiduga varustama). **S-röhre** — söö-
gitoru — пищевод. 70
spezifisch — spetsiifiline; eri; isepä-
rane. *s-es Muskelsystem* — spetsiifili-
ne lihassüsteem.
Spindel — kääv — веретено. *s-förmig*
— käävjas — веретенообразный. **S-
zelle** — käävrakk — веретенообраз-
ная клетка. 75
spiral — spiraalne. *S-e* — spiraal;
keerits [-a, -at]. **S-bruch** — spiraal-
murd; keeritsmurd. 80
Spirille — spirill.
spirochaeta — spiroheet. *s. pallida* —
kahkjäs spiroheet.
spen — põrn — селезенка. *s-itis* —
spleniit; põrnapõletik. 85
spondylitis — spondüliit; lülipõletik.
spontan — spontaanne; iseeneslik; ise-
enesest. **S-fraktur** — spontaanne frak-
tuur; iseeneslik murd. **S-gangrän** —
spontaanne gangreen; iseeneslik roisk-
kärbus. **S-hellung** — spontaanne ter-
vistumine; iseeneslik t. **S-luxation** —
spontaanne väljanihe; iseeneslik v. 90
sporadisch — sporaadiline; üksitine
(üksiti = üksikult, ühe kaupa). 95
Spritze — süstel [süstla, -t]. *s-n* —
süstima — впрыскивать.
Spule — kääv. *s-förmig* — käävjas
— веретенообразный.
spurius — eba, ebane — ложный. 100
sputum — röga, ebane — мокрота.
stabil — stabiilne; seisukas; püsine —
устойчивый. **S-ität** — stabiilsus;
seisukus; püsikus — устойчивость. 105
Stachel — oga [-, -] — шип. *s-förmig*
— oajas — шиповидный.
stadium — staadium; järk. *s. decrementi*
— vaibejärk (vaibuma = alanema) —
перод спадения. *s. fastigium* — tipu-
järk — период вершины. *s. incre-*
110 *menti* — tõusujärk — период наро-
стания. *s. incubationis* — inkubat-
sioonistaadium; lõimetusjärk (v. **Inku-**
bation). *s. prodromale* — prodro-
maalne staadium; eelimisjärk (v. **Prod-**
115 **rom**) — период предвестников. *s.
reconvalescentiae* — toibumisjärk; pa-
ranemisjärk — период выздоровления.
Stagnation — seisak; seis|us, s-umine; 120
pais.

- 1 **Stamm** — tüvi.
staphylococcus — stafülokakk; kobar-kokk.
Stärke — tugevus.
- 5 **starr** — kange. **S-e** — kangus; kanges-tus. **S-krampf** — kangestuskramp — столбняк.
Stase — seisak; seiskus.
status — seisund — состояние. *s. epilepticus* — epileptiline seisund; lange-tõve-seisund. *s. nascendi* — tekkimis-hetk [-e, -e]; tekkimismoment. *s. praesens* — praegune seisund. *s. thymico-lymphaticus* — tüümikolümfaatileine sei-sund.
- 15 **Staub** — tolm — пыль.
stau|en — paisut|ama, p-uma — за-стаиваться. **S-ung** — pais [-u, -u] — застой.
- 20 **Stauungs|hyperämie** — paisushüpere-mia; paisushigveresus — застойное полнокровие. **S-leber** — paisusmaks — застойная печень. **S-niere** — pai-susneer — застойная почка. **S-ödem** — paisusödeem; paisusturse — заст-ойный отек. **S-papille** — paisus-näsa — застойный сосок.
- 25 **steif** — jäik. **S-helt**, **S-igkelt** — jäikus.
Stein — kivind (= organismis tekkinud kivi) — камень. **S-bildung** — kivind-moodustus.
- 30 **stenosis** — stenoos; kitsus — сужение.
Sterblichkeit — surevus — смерт-ность.
- 35 **stercor** — roe [rooja] — кал. *s-alis* — rooja, — каловый. *s-aemia* — rooja-veresus.
- steril** — steriil, -ne; (haiguse) idutu; sigimatu. **S-isation** — sterilisatsioon; idutustamine — обезпложивание. **S-ität** — steriilsus; haiguseidutus; sigi-matus. **s-istieren** — steriliseerima; idutustama — обезпложивать.
- 40 **Sterkoralfistel** — roojafistel; roojauuris [-e, -t] — каловый свищ.
Stichkultur — pistekultuur.
Stickhusten — läkakõha.
- Stiel** — vars. **S-drehung** — varrepööre.
Stillstand — soik; soige.
- 50 **Stimulans** — virgutav vahend; virgutav arstim.
stinken — vinama (= väga halvasti haisema) — вонять. **S-nase** — vina-nohu — вонючий насморк. **S-spiri-tus** — vinipiritus — нашатырный спирт.
- 55 **Stockung** — seisak.
Stoffwechsel — ainevahetus — обмен веществ.
- 60 **stomatitis** — stomatiit; suupõletik. *s.*
- aphthosa* — aftoosne stomatiit; a. suu-põletik.
stören — häirima — разстраивать.
gest- werden — häiruma — разстраи-ваться. **S-ung** — häire [-, -t] — 65
разстройство.
strahlig — kiirjas — лучистый; луче-видный.
Strang — vääт — тяг.
- streck|en** — sirutama. **sich s-en** — 70
sirguma. **S-seite** — sirukülg [sirg, siru, sirgu].
streptococcus — streptokokk; kettkokk.
strictura — striktuur; ahendus.
- Sirichkultur** — äigekultuur (äigama 75
= ületõmbama).
stroma — strooma; põhikude; toestik.
Struktur — struktuur; koetus. **s-lös**
struktuurita; koetuseta.
- struma** — struuma; hõõtsik — зоб. 80
strum|iprivus — strumpriivne; hõõtsiku-kaostuslik (kaostama = лишать). *s-ititis* — strumiit; hõõtsikupõletik.
- stufenweise** — astmeliselt; astmeti; 85
järk-järgult.
Stuhlgang — heide [heite, heidet] —
испражнение.
Stummel — könt — культя. **S-lfuss**
köntjalg.
- Stütze** — tugi. **S-faser** — tugikiud. 90
S-gerüst — toestik. **S-gewebe** —
tugikude. **S-zelle** — tugarakk.
- subakut** — subakuutne; alaäge — под-острый.
subfebril — alapalavikune. 95
subkutan — naha-alune — подкожный;
naha-alusi (adverb, kuidas?) — под-кожно.
- submersio** — urpumine — утопление.
submucosa — submukoosa; limasealune 100
(kest) — подслизистая (оболочка).
subserosa — subseroosa; seroossealune
(kest) — подсерозная (оболочка).
substantia — ollu — вещество. *s. alba*
— valgeollus — белое вещество. *s.* 105
corticalis — koorollus; koorkiht — моз-говое вещество. *s. grisea* — hallollus
— серое вещество. *s. medullaris* —
ajullus; üdiollus; tuumkiht (neerul,
neerupealise jt.) — мозговое вещество. 110
- Substrat** — substraat; sööde [söötmе,
-t] — питательная среда.
suffocatio — lämmatus — задушение.
suffusio sanguinis — vere-allavoolus —
кровоподтек. 115
- suicidium** — enesetape [tappe, -t] —
самоубийство.
superficialis — pindmine — поверхност-
ный.
superior — ülemine. 120

- 1 *suppositorium* — suppositoer; arstim-
küünal.
suprarenalis — neerupealne — надпочеч-
ный. *glandula s.* — neerupealne nää-
re; neerupealis — надпочечник.
- 5 *suspendierte Stoffe* — heljuvad ained
(resp. ollused) — взвешенные веще-
ства. *S-sion* — suspensioon; heljus
— взвесь.
- 10 *Symbiose* — sümbioos; kooselu.
syncope — varjusurm; südamehalvatus.
mors per s-n — surm südamehalvatu-
sest.
- Symptom* — sümptom [-i, -it]; haiguse-
tunnis (*Krankheitszeichen*) — приз-
нак болѣзни; haigusenäht [nähu, -u]
(haigusenähtus, *Krankheitserschei-
nung*) — проявление болѣзни. *s-atisch*
— sümptomaatiline; (haiguse) tunnis-
lik. *S-enkomplex* — sümptomikom-
pleks; tunnisekogum. *S-atologie* —
sümptomatoloogia; (haiguse) tunnise-
õpetus. *s-los* — sümptoomitu; tunni-
setu; nähtu.
- 20 *synechia* — kokkukasv[e, k-amine — сра-
щение.
synovia — sünovia; liigesevõie [võide,
- t]. *s-lis* — sünoviaalne; liigesevõide-
line; liigesevõide.
- Syphilitide* — süfiliidid. *S-ologie* — 60
süfilidoloogia; süfiliisõpetus.
syphilis — süfüilis; kuritõbi — сифилис.
s. acquisita — hangitud s. — приобре-
тенный с. *s. extragenitalis* — sugu-
elu-väline s. — внеполовой с. *s. heredi-
taria* — päritud s. — наследственный
с. *s. insontium* — süütute s. *s. pri-
maria* — esmane s. — первичный с.
s. secundaria — teise s. — вторич-
ный с. *s. tertiaria* — kolmandane s.
— третичный с. 70
- Syphilitiker* — süfilitik; kuritõbur.
s-lsch — süfiliitiline.
- syringomyelia* — süringomüelia; selja-aju
õõndusetõbi. 75
- systema* — süsteem. *s. lymphaticum* —
lümfisüsteem; mahlasüsteem. *s. nervo-
rum centrale* — keske-närvisüsteem;
keske-ergustik. *s. nervorum periphe-
ricum* — piirde-närvisüsteem; piirde-
ergustik. *s. nervorum sympathicum*
sümptaatiline närvisüsteem; s. ergustik.
sümatilisch — süstemaatiline; kava-
kindel. 80
- T**
- tabacosis pulmonum* — kopsude tabakoos;
kopsude tubakastus; tubakaskopsud.
- 30 *tabes* — taabes; kuive — сухотка. *t.*
dorsalis — seljataabes; seljaaju-kuive
— спинная сухотка.
tabetisch — tabeetiline.
- tachycardia* — tahükardia; südameruttus.
- 35 *taktil* — taktiline; kompimis.
- Talg* — rasu. *T-drüse* — rasunääre —
сальная железа.
- tardus* — viivlev; viivelnud.
- Tastsinn* — kompimismeel.
- 40 *tätowieren* — tätoveerima.
- Täuschung* — näivus; pettumus.
taxis — taksis.
teilig — tainjas — тестоватый.
teilweise — osati; jaoti — частью.
- 45 *teleangiectasia* — teleangiektasia; juus-
soone-laiend.
- Temperatur* — temperatuur; soojus.
T-differenz — soojusevahe. *T-kurve*
— temperatuurikõver; soojusekõver
- 50 — температурная кривая.
temporalis — oimu — височный.
tendo — kõõlus — сухожилие.
tenesmus — tenesm; kusemis- või heite-
vätus. *t. ani* — päraku tenesm; hei-
teväätus. *t. vesicae* — põie tenesm;
kusemisvätus.
- 55 *terato|ma* — teratoom; väärmoodustis-
kasvaja. *t-logia* — teratoloogia; vää-
moodustise-õpetus. 85
- tertiana, febris* — v. febris.
- tertiär* — tertsiarne; kolmandane —
третичный.
- Testikel* — munand; rai [raia, räia] —
яичко. 90
- tetan|ia* — tetania. *t-us* — teetanus;
kangestuskrampp — столбняк.
- Theorie* — teория.
- Therapeut* — terapöit; ravitseja; sise-
haiguse-arst. *T-eutik* — terapöitik;
ravitsemisõpetus. *t-eutisch* — terapöiti-
line. *T-ia* — terapia; haiguseravitse-
mine. 95
- thermo|caustica* — kuumakõrvetus-vahen-
did. 100
- Thermo|kauter* — termokauter; kuuma-
kõrveti. *t-labil* — termolabiilne; soo-
japäisitu. *T-plegie* — termoplegia;
kuumarabandus. *T-regulation* — ter-
moregulatsioon; soojaregulatsioon. *t-*
stabil — termostabiilne; soojapäisine.
- T-stat* — termostaat; haudekapp. *T-*
therapie — termoterapia; kuumutus-
ravitus. 110
- thorax* — rind; rindkere — грудь.
- Thrombo|phlebitis* — tromboflebiit; hüü-
visene tõmbsoonepõletik. *T-zyt* —
trombotsüüt; hüüviserakk.

- 1 *thromb|osis* — tromboos; hüüvist[us, h-
umine. *t-us* — tromb; hüüvis [-e, -t].
thym|ectomy — tüümektomia; harknäär-
me väljalõikamine. *t-us* — tüümus;
5 harknääre.
thyroid|ea, glandula — kilpnääre —
щитовидная железа. *t-ectomy* —
türeoidektomia; kilpnäärmee väljalõika-
mine. *t-ismus* — türeoidism; kilp-
10 nääre-mürgistus.
tleff|legend — süva [-, -] — глубоко-
лежащий.
ting|ieren — tingeerima; värvima.
Tink|tion — tinktsioon; värvimine.
15 *tier|isch* — loomalik.
Tod — surm — смерть.
Todes|art — surmalaad. *T-attest* —
surmatunnistus. *T-blässe* — koolnu-
kahvatus. *T-fall* — surmajuhus. *T-
kälte* — koolnukülmus. *T-kampf* —
20 surmaheitlus. *T-krankheit* — surma-
haigus. *T-qual* — surmapiin. *T-scheln*
— surmatunnistus. *T-ursache* — sur-
mapõhjus. *T-zelchen* — surmatunnised.
25 *töd|lich* — surmav — смертельный. *T-
keit* — surmavus — смертельность.
Toll|wut — marutõbi — бешенство.
tonnen|förmig — tünnjas (= tünnitaol-
line) — бочковидный.
30 *ton|us* — toonus; ping [-u, -u].
toph|us — sõlm. *t. arthriticus* — podagra-
sõlm; luuvalusõlm. *t. syphiliticus* —
süfilitiiline luumõns.
torticollis — kõõrkael — кривошея.
35 *tot* — surnud — мертвый. *t-geboren*
— surnult sündinud — мертворожден-
ный.
total — kogu; kõik; täis — весь.
töten — surmama; ping — убивать.
40 *Toten|bett* — surmavoodi. *t-bläss* —
koolnukahvatu. *T-fleck* — koolnulaik
— трупное пятно. *T-schau* — koolnu-
vaatlus — осмотр трупа. *T-scheln*
— surmatunnistus. *T-starre* — koolnu-
45 kangustus — трупное окоченение.
toto|in — kõiksekt.
Töt|ung — surm[e [-e, -t], s-amine; tap[e
[tappe, -t], t-mine — убийство.
50 *Tox|in* — toksiin; psikumürk. *t-sch* —
toksiiline, mürgine. *T-zitāt* — toksi-
lisus, mürgisus — токсичность. *T-
kämle* — toksikemia; mürkveresus.
T-kologe — toksikologia; mürgistus-
õpetus.
55 *trabecula* — trabeekul [-i, -it]; põrk [põr-
ga, -a] — перекладина.
trachea — trahea; hingetoru — дыха-
тельное горло.
Träger — kandja. *Bazillen-t.* — bat-
60 sillikandja.
- Transformation* — transformatsioon;
muundumine.
Transfu|sion — transfusioon; siirdnirist-
tus — переливание. *t-ndieren* —
siiriti nirstama — переливать. 65
Transpl|antation — üleistutamine, ü-us
— пересадка. *t-leren* — üleistuta-
ma — пересадить.
Transsud|at — transsudaat; läbihigistis.
T-ation — transsudatsioon; läbihigis-
70 tus. *t-leren* — transsudeeruma; läbi-
higistuma — пропотевать.
transversal — risti — поперечный.
Traube — kobar — гроздь. *t-nförmig*
— kobarias — гроздевидный. *T-nmole*
— mulliline mool; m. heidik — пузырь-
ный занос.
Trauma — trauma; (haavamine; vigas-
tus). *t-tisch* — traumaline. *t-tische*
Lästion — traumaline vigastus. 80
tremor — värisemine — дрожание.
trichin|a spiralis — trihiin; keeritsuss.
t-osis — trihiinos; trihiintõbi; kee-
ritsuss-tõbi.
Trichter — lehter — воронка. *T-brust* 85
— lehter-rind.
tricuspidalis — kolmehõlmane — трех-
створчатый.
Trilef|auge — vesisilm. *T-nase* — til-
kenina (tilge, tilke, tilget = tilkumine). 90
Tripper — tripper; gonorröa. *T-rheu-
matismus* — tripperiröomatism; gonor-
roiline röomatism.
Trompete — tõi [tõrve, tõrvet] (= pa-
sun) — труба. 95
tropfenweise — tilkhaaval; tilkumisi —
по каплям.
trophisch — troofiiline; (koe)toiteline.
tropismus — suundus.
trüb — tuhm; hägune — мутный. *t-e* 100
Schwellung — hägune paisumine —
мутное набухание. *T-helt* — hägu
[häo, -] — мувь. *T-ung* — tuhm-
mine; hägumine — помутнение.
Trypanosomenkrankheit — trüpano- 105
soomtõbi, keerdviburlane-tõbi.
tuba — tõi [tõrve, tõrvet] (= pasun)
— труба.
tuber — kõber [köbru, köprü] — бугор.
tubercul|osis — tuberkuloos — бугор- 110
чатка. *t-osis* — tuberkuloosne. *t-um*
— tuberkul [-i, -it]; kõbruke — бугорок.
tuberosus — tuberoosne; kõbrune.
tubulär, tubulös — tubuloosne; toru-
line — трубчатый. *t-e Drüse* — 115
toruline nääre — трубчатая железа.
tubulus — toruke. *t. contortus* — vää-
niline toruke — извитой каналец. *t.
rectus* — sirge toruke — прямой ка-
налец. 120

- 1 *tubus* — toru — труба. *t. digestorius* — seedetoru, seedimistoru.
tumor — paistetus (põletiku); kasvaja (uudismoodustis) — опухоль.
 5 *tunica* — kest — оболочка. *t. adventitia* — adventiitsia; sooneseina väliskest. *t. intima* — intima; sooneseina sisekest. *t. media* — meedia; sooneseina keskkest. *t. mucosa* — limakest; limanahk — слизистая оболочка. *t. muscularis* — lihaskest — мышечная оболочка. *t. serosa* — seroosne kest.

- Türkensattel* — türgi rübi [rübja, rübjaj] (= sadul) — турецкое седло.
typhlitis — tüfliit; umbsoole-põletik.
typhus — tüüfus; soetõbi. *t. abdominalis* — kõhutüüfus — брюшной тиф. *t. exanthematicus* — tähniline tüüfus — сыпной тиф. *t. recurrens* — taastuv tüüfus — возвратный тиф.
tyrosis — türoos; vaardumine (vaar, vaara = kohupiim).

U

- Überanstrengung* — ülipingutus. *Üfüllung* — liigtäitumine — переполнение. *Üernährung* — liigtoide [toite, -t], liigtoitmine — перекармливание.
ulcus — paise — язва. *u. artificiale* — artefitsiaalne p.; kunstehislik p. — искусственная я. *u. callosum* — mõhnaline p. *u. congelationis* — külmumispaise. *u. corneae* — sarvkesta p. *u. cruris* — säärepaise — я. голени. *u. duodeni* — kaksteistsõrmiku p. *u. durum* — kõva šanker; kõva p. — твердый шанкр. *u. elevatum* — kerkepaise. *u. granulosum* — sõmerjas p. *u. gummosum* — gummoosne p.; gummikasvajaline p. *u. mixtum* — segarpaise. *u. molle* — pehme šanker; pehme p. — мягкий шанкр. *u. peritum* — seedepaise. *u. perforatum* — perforatsioon p.; mulgustunud p. *u. phagedaenicum* — näripaise. *u. rotundum* — ümmarpaise — круглая язва. *u. tuberculosum* — tuberkuloosne p. *u. typhosum* — tüfoosne p. *u. venereum* — veneeriline p.; suguhaiguspaise. *u. ventriculi* — maop.
 40 *Ulzeration* — paisnemine — изъязвление. *u-leren* — paisnema — изъязвляться. *u-lerend* — paisnev. *u-ös* — paisene — язвенный.
unkommen — hukkuma; otsa saama.
 45 *Umwandlung* — muundumine — превращение.
unbefruchtet — viljastamata; sugutamata.
uneben — ebatasane — неровный.
 50 *unelastisch* — ebaelastiline; mitte-elastiline; vetruvusetä.
unfähig — võimetu — неспособный.
Unfall — õnnetus — несчастие.
unfruchtbar — sigitu — бесплодный.
 55 *ungesund* — ebaterve; tervisekahjulik — нездоровый. *U-heit* — ebatervi-

- sus; tervisekahjulikkus.
universal — universaalne; üld.
unlöslich — lahustumatu — нерастворимый.
unreif — ebaküps; valmimatu — незрелый.
Unterernährung — alatoide [toite, -t] — недокармливание.
Unterleib — kõht; allkere; allkeha — живот.
unterminiert — altuuristatud — подрытый.
untersuch|en — uurima; (haiget) järelekatsuma, järele vaatama — исследовать. *U-ung* — uurimine; uurimus (uurimise saadus); (haige) järelekatsumine, järelevaatamine — исследование.
unverdaulich — seedimatu — неудобоваримый.
unwillkürlich — tahteale alistumatu — непроизвольный.
unwirksam — mittetoimiv; mõjutu — недействующий.
uraemia — uremia; kusiveresus — моче-кровие.
ureter — kusejuha — мочеточник.
urethra — kusiti — мочеиспускательный канал.
urethritis — uretriit; kusitipõletik. *u. gonorrhoeica* — gonorroiline u.
Urinretention — kusekinnisus — задержка мочи.
Urogenitalapparat — kusesuguapparaat — мочеполовой аппарат.
Uropöise — uropoees; kusevalmistus. *u-tisch* — uropoetiline; kust valmistav.
urtica — kubel [kubla] — волдырь.
urticaria — nõgeslõõve [lõõbe, -t], nõgeshaigus — крапивница.
Usur — usuur; purustus, p-amine; kulu-tamine. *u-ieren* — usureerima; purustama; kulutama.

V

- 1 *vagin|a* — tupp — влагалище. *v-itis* — vaginiit; tupepõletik.
- vagus, nervus* — uitnärv; uiterk (uitma — sia-sinna käima).
- 5 *Vakzination* — vaktsinatsioon; rõugepanek, r-emine; (rõuge) pooge [pooke, -t], pookimine — прививка. *v-leren* — vaksineerima; rõugeid panema; (rõugeid) pookima — прививать.
- 10 *valgus* — pöördunud; sissekaardunud. *genu v-um* — sissekaardunud põlv. *pes v-us* — väljapööratud põis; lamp-põis.
- Valvellinsuffizienz* — klaripuudulikkus. *valvula* — klapp — клапан.
- Variant* — variant; erim [-i, -it].
- Variation* — ering [-u, -ut], erimine. *varicellae* — tuulerõuged — ветряная оспа.
- Varletät* — teisend.
- 20 *varlieren* — erima.
- varikõs* — varikoosne; veenilaiendiline; veenikomuline (v. *varix*).
- variola* — rõuged — оспа. *v. vera* — tõelised r. *v. haemorrhagica* — hemorraagilised r.; verevalumilised r.
- 25 *varix* — veenikomu (komu = sõlmesarnane järestus); veenilaiend.
- varus* — sissepööratud; väljakaardunud. *genu v-um* — väljakaardunud põlv; rangjalad. *pes v-us* — sissepööratud põis.
- 30 *vas* — soon — сосуд. *v. afferens* — toomasoon — приводящий сосуд. *v. efferens* — viimasoos — отводящий сосуд.
- 35 *Vaskularisatsioon* — vaskularisatsioon; soonest[us, s-umine. *v-leren* — vaskulariseeruma; soonestuma.
- 40 *vasodilatatorisch* — soone laiendaja — судорасширяющий. *v-konstriktorisch* — soone ahendaja — суживающий. *v-motorisch* — vasomotoorne; sooneliigutaja — сосудодвигательный.
- 45 *vena* — veen; tõmbsoon. *v. cava* — õõnesveen — полая вена.
- venenum* — mürk — яд.
- Venerisch* — veneeriline; suguhaiguse, -line.
- 50 *venüs* — venoosne. *v-e Hyperämie* — venoosne liigveresus. *v-e Stauung* — venoosne pais — венозный застой.
- ventralis* — ventraalne; kõhtmine.
- ventriculus* — magu (seedeorgan) — желудок; vatsake (õõs) — желудочек. *v. cerebri* — ajuvatsake — мозговой желудочек. *v. cordis* — südamevatsake — желудочек сердца. *v. latera-*
- lis* — külgmine vatsake — боковой желудочек. 60
- Veränderung* — muutus (iseenesest); muudatus (keegi teeb) — изменение.
- Verankerung* — ankur[us, a-amine, a-umine.
- Verband* — kõõdis [-e, -t] — повязка. 65
- verbind|en* — köitma; siduma (passiiv: sidunduma). *V-ung* — sidundus — связывание. *Komplementv-ung* — komplemendisidundus.
- Verbreitung* — levimine — распространение. 70
- Verbrennung* — põlet[us, p-amine; põlemine. *V-sprodukt* — põlemisprodukt.
- verdau|en* — seedima — переваривать. *v-t werden* — seeduma — перевариваться. *v-lich* — seedus [seedsa, seed-sat] — удобоваримый. *V-ung* — seed[e [seedè, -t], s-imine, s-umine — переваривание.
- Verdauungsapparat* — seedeaparaat. 80
- V-krankheit* — seedehaigus. *V-organ* — seedeorgan; seede-elund — пищеварительный орган. *V-saft* — seede-mahl — пищеварительный сок.
- verderben* — rikkuma — портить; rikunduma — портиться. 85
- verdick|en* — paksendama — утолщать. *sich v.* — paksenema — утолщаться. *V-ung* — paksenemine; paksend — утолщение. 90
- verdunn|en* — õhendama — истончать; lahjendama — разбавлять. *sich v-en* õhenema — истончаться; lahjenduma, lahjenema — разбавляться. *v-t* — õhenenud; lahjendatud. *V-ung* — õhenemine; õhend (õhenenud asi või koht) — истончение; lahjendamine, l-us; lahjenemine — разбавление. 95
- verdunsten* — aurduma — испаряться.
- verenge|n* — kitsendama — суживать. 100
- sich v-en* — kitsenema — суживаться. *V-ung* — kitsend (kitsenenu asi või koht); kitsus; kitsenemine — сужение.
- vererb|en* — pärandama — передавать по наследству; *sich v-en* — pärima. 105
- v-t* — pärandatud; päritud — наследственный. *V-ung* — pärandamine; pärimine.
- Verfahren* — menetlus. *v.* — menet-
lema (teguviisi tarvitama); talitama. 110
- verfälschen* — võltsima; ehashama — подделывать.
- verfass|en* — tarima (kokku võtma ained mingisuguse teose tarvis). *V-ung* — tarimus; taring; tarim (kokku võetud ained või materjal). 115

- 1 **verfaul|en** — roiskuma. **V-ung** — roiskumine.
- Verfettung** — rasvumine (täiesti rasvaks muutumine); rasvastumine (rasvaga varustumine) — ожирение.
- 5 **verflüssigen** — veelduma — разжижаться. **V-ung** — veeld|us, v-umine — разжижение.
- vergift|en** — mürgistama — отравлять.
- 10 **V-ung** — mürgistus — отравление.
- Vergrößerung** — suurendus — увеличение. **schwache V.** — nõrk s. — слабое у. **starke V.** — tugev s. — сильное увеличение.
- 15 **verhärten** — tihkendama — уплотнять. **V-ung** — tihkestus; tihkenemine; kõvenemine — уплотнение.
- Verhornung** — sarvumine — ороговение.
- verhungern** — nälgasurema; ära nälgima.
- 20 **verkalk|en** — lubjastama — обизвестляться. **V-ung** — lubjastus — обизвествление.
- verkäs|en** — vaarduma (vaar, vaara = kohupim). **V-ung** — vaard|us, v-umine.
- 25 **verknöcher|n, sich** — luustuma — окостенеть. **V-ung** — luustus, l-umine — окостенение.
- verknorpel|n, sich** — kõhruma. **V-ung** — kõhrumine.
- 30 **verkrümm|en, sich** — kõverduma — искривляться. **V-ung** — kõverdus — искривление.
- verlangsamen** — aeglustama (passiiv: aeglustuma) — замедлять.
- 35 **Verlauf** — kulg [kulu, -u] — ход; течение. **Krankheits-v.** — haigusekulg — течение болезни. **v-en** — kulgema — протекать.
- verletzen** — vigastama; haavama.
- 40 **vermisch|en, sich** — següma — смешиваться. **V-ung** — segu — смесь.
- vernarb|en** — armistuma — рубцеваться. **V-ung** — armist|us, a-umine — рубцевание.
- 45 **verruc|a** — tüügas [tüüka, -t]; soolätüügas — бородавка. **v-osus** — tüükane — бородавчатый.
- Verrukosität** — verrukoosus; tüükasus.
- verschle|bar** — nihutata; nihkuv. **v-en** — nihutama. **sich v-en** — nihkuma. **V-ung** — nihutus; nihkumine; nihe [nihke, -t].
- Verschleimung** — limanemine.
- verschlimmern** — halvenema.
- 55 **verschlingen** — neelama — проглатывать.
- vershlucken, sich** — käkastuma — поперхнуться.
- Verschluss** — lukum — запор; затвор.
- 60 **v-essen** — lukutama (lukuga); lukka-
- ma (kinnipanema mingisuguse muu vahendiga peale luku) — запирать. **sich v-essen** — lukkuma — запираться.
- versenk|en** — vajuma. **V-ung** — vaje, v-umine — опущение.
- 65 **Verstauchung** (*distorsio*) — nikastus.
- Versuch** — katse — опыт. **v-en** — katsetama; katseid sooritama — производить опыты.
- Vertiefung** — süvendus; süvend — углубление.
- verursachen** — põhjustama — причинять.
- Verwachsung** — kokkukasv|e, k-amine — сращение.
- 75 **Verwandschaft** — sugulus — родство. **chemische V.** — keemiline sugulus.
- verwetchlichen** — õrnutama; õrnutlema (pikemat aega õrnutama) — изнеживать. **sich v.** — õrnutama; õrnutluma — изнеживаться.
- verwelken** — närtsima — вянуть.
- verwes|en** — kõduma — гнеть. **v-lich** — kõduv; kõdus [-a, -at] — гнильный. **V-ung** — kõdumine — гниение. **V-ungsprodukt** — kõde [kõdeme, kõdet].
- 85 **Verwirrung** — hämmeldus (segamini aetud seisund) — запутанность.
- verwischt** — pühkunud.
- verwittern** — murenema (füüsiliselt); porsuma (keemiliselt). — выветриваться.
- verzögert** — viivitunud.
- vesica** — põis — пузырь. **v. fellea** — sapipõis — желчный пузырь. **v. urinaria** — kusepõis — мочевой пузырь.
- 95 **vesicula** — põieke — пузырек. **v. seminalis** — seemnerõieke — семенной пузырек.
- vestibulum** — esik. 100
- vibices** — vermed.
- vikarierend** — asenduv.
- vill|i intestinales** — soolehatud — кишечные ворсинки. **v-osus** — hatune — ворсинчатый. **v-us** — hatt [hatu, -u] 105 — ворсинка.
- virulen|t** — virulentne; nakatusmürgine. **V-z** — virulentsus; nakatusmürgisus.
- Virus** — viirus; nakatusmürk.
- viscera** — sisikond — внутренности. 110
- v-lis** — vistseraalne; sisikondlik; sisikonnasse kuuluv.
- vitium** — rike. **v. cordis** — südame rike — порок сердца.
- Volum|en** — ruumala — об'ем. **v-lnös** 115 — voluminosne; ruumalakas — об'емистый.
- Vorgang** — toimus.
- Vorhaut** — eesnahk — крайняя плоть.
- 120 **Vorhof** — esik [-u, -ut].

- 1 Vorkammer — koda. Herz-v. — südamekoda — предсердие.
 Vorläufer — eele [eelme, -t] (eelima = eelkäima) — предвестник. v-ige Mit-
- 5 teilung — esialgne teadustus — предварительное сообщение.
 vorspringen — väljuma — выступать.
 V-ung — välje — выступ.
 Vortrag — esitis — доклад. v-en —
- 10 esitama — докладывать.

- vulnus — haav — рана. v. combustum 55
 — põletushaav. v. contusum — põrutushaav. v. dilaceratum — rebimishaav. v. incisum — lõikehaav. v. morsum — puremishaav. v. perforans — mulgustav haav. v. punctatum — pistehaav. v. scissum — kärstushaav. v. sclopetorum — laskehaav.
 vulva — häbe [häbeme, häbet]. v-itis
 — vulviit; häbemepeletik.

W

- wachstartig — vahajas — восковидный.
 wandständig — seinapidine; seinakülgne — пристеночный.
- 15 Wandermilz — rändpõrn. W-pneumonie — ränd-kopsupõletik. W-zelle — rändrakk — блуждающая клетка.
 Wärmeverteilung — soojusejaotumine, s-us, — распределение теплоты.
 Warze — tüugas [tüüka, -t]; soolatiugas — бородавка.
- 20 Wasserkopf — vesipea. W-krebs — vesivähk. W-scheu — veepelgus — водобоязнь. W-sucht — vesitõbi — водянка.
- 25 wässrig — vesi — водный. w-e Lösung — vesilahus — водный раствор.
 Weisses Blutkörperchen — (vere) valge-
 30 lible — белый кровяной шарик. w-er Fluss — valgevoolus; valged — бели.

- wiederbeleben — elustama — оживать. 65
 w-herstellen — ennistama (endiseks tegema).
 willkürlich — taatele alistuv — произвольный.
 wirken — toimima — действовать. 70
 W-ung — toim[e [-, -t]; t-imine — действие.
 Wochenbett — sünnituspuhk [puhu, -u]; lapsevoodi. W-fieber — sünnituspühne palavik — родильная горячка. 75
 wohlgenährt — lihav, rammus.
 Wolfsrachen — hundikurk — волчья пасть.
 wucher[n] — vohama (kiiresti kasvama).
 W-ung — vohamine; voha [-, -] (vohamisaadus). 80
 Wulst — mõigas [mõika, mõigast].
 Wund — haav — рана.
 Wurm — uss. W-krankheit — uss-
 85 töbi.

Z

- zäh — venis [-a, -at] — тягучий; вязкий. Z-igkelt — venisus.
- 35 Zelle — rakk — клетка. granulerte Z. — granuleerunud r.; sömerdunud r. muköse Z. — limarakk. polymorphe Z. — polümorfne r.; mitmekujune r. seröse Z. — seroosne r.
- 40 Zellenbalken — rakupõrgad — клеточные перекладины. Z-einwanderung — raku-sisseränne. Z-haut — rakukest — клеточная оболочка. Z-kern — rakutuum — клеточное ядро.
 Z-neubildung — raku-uudismoodustus.
 45 Z-plasma — rakuplasma. Z-teilung — rakujaagumine — деление клетки.
 zentral — tsentraalne; keske. Z-arterie — keskearter. Z-nervensystem — keske-närvisüsteem; keske-ergustik.
- 50 Zentrum — senter; kese [keske, -t].
 zerebellar — ajukese.
 zerebral —aju.
 zerebrospinal — seljaaju.
 Zerfall — lagu (= lagunemine); laos

- (lagunemisaadus). z-en — laostuma; lagunema.
 zerstreut — hajunud; hajuv; hajus [hajusa, -at] — разсеянный. z-es
 Licht — hajus valgus — разсеянный 90
 свет.
 Zeugung — sigitamine. Z-svermögen — sigitamisvõime.
 Zirbel — käbinääre — шишковидная железа. 95
 Zirkulation — ringvool — кровообращение. Z-sorgan — ringvoolu-organ; ringvoolu-elund — орган кровообращения. Z-störung — ringvoolu-häire — разстройство кровообращения. 100
 zirkumskript — piirdunud — ограниченный.
 Zirrrose — tsirroos; (kortsumine).
 zittern — värisema — дрожать.
 Zott[e] — hatt [hatu, -u] — ворсинка. 105
 z-ig — hatune — ворсинчатый.
 züchten — aretama.
 Zucker|harnruhr — suhkrukusesus —

- 1 сахарное мочеизнурение. **Z-krankheit** — suhkurtõbi — сахарная болезнь. **Z-stich** — suhkurpiste — сахарный укол.
- 5 **Zuckung** — tõmmak. **Zugschrank** — tõmbekapp — вытяжной шкаф. **Zunahme** — iive [iibe, -t]. **Gewichts-z.** — kaaluive.
- 10 **zunehmen** — iibama. **Zungen|belag**, — keelekatt [katu, -u] — налет на языке. **Z-spitze** — keeletipp. **Z-tonsille** — keelemandel. **Z-wurzel** — keelejuur.
- 15 **zurück|bilden, sich** — taanduvalt arenema — обратно развиваться. **z-halten** — peetama.
- Zusammen|hang** — sidusus. **Z-setzung** — koostus (koostamine) — составление; **koostis** (koostamisesaadus) — состав. **z-ziehen** — kootama (kokku tõmbama).
- Zusatz** — lisa.
- Zustand** — seisund — состояние. **fest-er Z.** — tahke [tahke, -t] seisund. 25
flüssiger Z. — vedel seisund. **kritischer Z.** — kriitiline seisund.
- Zwerchfell** — vaheliha — грудобрюшная перегородка.
- Zwerg** — kääbus [-e, -t] — карлик. 30
Z-wuchs — kääbuskasv — карликовый рост.
- zwiebel|förmig** — sibuljas (sibulataoline).
- Zwölffingerdarm** — kaksteistsõrmik 35 (sool) — двенадцатиперстная кишка.
- Zyano|se** — tsüanoos; **sinikus** — синюха. **z-tisch** — tsüanootiline; **sinikuse**, -ne — синюшный.
- Zylinder** — silinder. **Z-epithel** — silinder-epiteel. 40
- Zyst|e** — tsüst; **põis**. **z-isch** — tsüstiline; **pöeline**.

II. Parandusi ja trükivigu.

Sõnade trükkimise ajal on sõnade loomine edasi arenenud. Sellest tööst on alati keelise juhina meie parem elava keele tundja hr. lektor J. V. Veski suure huvi ja agarusega osa võtnud.

Paljud juba trükiis ilmunud sõnadest on vahe peal uuesti kaalumisel olnud. Ühes ja teises oskussõnas on puudulikkust tähele pandud, mispärast neid on kas parandatud või uute (enam) täpsamate sõnadega asendatud. Mõnele raskepärasemale oskussõnale on keeliseliselt sulavam vorm antud.

Allpool järgneb sellekohaseid parandusi. Seal on ka mõned segavad trükivead ära tähendatud.

lähk	rida	Trükitud:	Peab olema:	lähk	rida	Trükitud:	Peab olema:
2	48	liigvõrumine	voha (vohamisesaadus); vohamine	6	31	silinderrakuline	silinderrakune
2	62	rasvumine	rasvastus	6	35	lamerakuline	lamerakune
2	63	lisand	manus	6	43	kõhre [-, -t]	kõhr [-e, -e]
2	68	kõrgusetipp	haripunkt	6	61	rinna vesitõbi	rinna-vesitõbi
2	73	munavalge-kusesus	valk-kusesus	6	73-75	keemotaks	kemotaksis
2	75	surunkülmus	koolnukülmus	6	82	raskejalguse-	raseduse-
2	79	A-infektsion	A-infektsion	6	91	sapikivi-tõbi	sapikivind-tõbi
2	80	üldnakkus	üldnakatus	6	94	kooler(a) [kooleri, -it]	koolera [-, -t]
3	2	amüloidmoondumine	amüloidväärustus	6	95	asiaa-kooler(a)	asiakoolera
3	11	naha tursumine; naha vesitõbi	nahaturse; naha-vesitõbi	6	96, 99	laste kooler(a)	lapsekoolera
3	13	tuiksoone laiend	tuiksoone-laiend	6	101	kõhreaine	kõhrollus
3	37	soonekivi	soonekivind	6	104	kõhrekasvaja	kõhrkasvaja
3	49	tiheveresus	sageveresus	7	11	aju vapustus	ajuvapustus
3	85	mäda	madanikuline	7	12	rõhk	rõhk [rõhuv asi; rõhe [rõhke, -t] (= rõhumine)]
3	96	arterilubjastus	arterilubjastus	7	14	kiivistumine	kivindumine
3	97	tuiksoonte l.	tuiksoone-lubjastus	7	38	soolefistel	soolefistul
3	113	kõhu vesitõbi	kõhu-vesitõbi	7	52	soolekivi	soolekivind
4	13	rõhu-atrofia	rõhkeatrofia	7	61	rasvsüda	rasvassüda
4	32	kõhu vesitõbi	kõhu-vesitõbi	7	72	verekämp	verikämp
4	46	healoomuline	healoomune	7	81	põie kivitõbi	põie-kivindtõbi
4	75	lahastus, l-amine	lahang, lahkamine	7	103	moondumine, moondus	väärustus
4	97	põiekivi	põiekivind	7	105	rasvmoondus	rasv-väärustus
5	23	verehüübimine	verehüübimine	7	108	amüloid-moondus	amüloidväärustus
5	35	verekämp	verikämp	7	110	moondus	väärustus
5	37	verehüübimine	verehüübimine	8	1	"	"
5	43	[-, liple]	[-, -t]	8	4	moondumine, moondus	"
5	46	verekämp	verikämp	8	6	amüloidmoondus	amüloidväärustus
5	83	pahaloomuline	pahaloomune	8	9	rasvmoondus	rasv-väärustus
5	87	põle	roisk-kärbus; põle	8	11	glükogeen-moondus	glükogeenväärustus
5	106	pronkshaigus	pronkstõbi	8	13	sarvmoondus	sarv-väärustus
6	13	kivi	kivind (organismis tekkinud)	8	15	hüaliinmoondus	hüaliinväärustus
6	14	hambakivi	hambakivind	8	18	kolloidmoondus	kolloidväärustus
6	15	sapikivi	sapikivind	8	20	moondus	väärustus
6	16	neerukivi	neerukivind	8	22	"	"
6	17	süljekivi	süljekivind	8	25	limamoondus	limaväärustus
6	18	põiekivi	põiekivind	8	28	moondus	väärustus
6	20	pahk [paha, -]	mõhn [-a, -a]				
6	25	karbunkel	karbunkul				

lk	rida	Trükitud:	Peab olema:	lk	rida	Trükitud:	Peab olema:
8	37	moonduma	väärastuma	13	52	maksakivi	maksakivind
8	61	munade	munandite	13	64	nabavarre-song	nabaväädi-song
8	98	diagnostitseerima	diagnosima	13	72	munakoti-song	munandikoti-song
8	103	vereliblede	vereliblede	13	87	koesarname	kudejas (koesarname)
8	109	eksudatiivne	eksudatiivne	13	104	hobuseraua-taline	hobuseraudjas
8	113	eristav	eristuslik	13	106	hobuseraud-neer	hobuseraudjas neer
9	19	haiguseeelolu	haiguse-eelolu	13	111	nälja-soetõbi	nälguse-soetõbi
9	26-30	divertikel	divertikul	14	4	rinna vesitõbi	rinna-vesitõbi
9	33	kaksik-soerd	kaksikoerd	14	9	liig-veresus	liigveresus
9	58	rõhk [rõhu, -u], rõhumine	rõhk [rõhu, -u] (rõhuv asi); rõhe [rõhke, -t] (rõhumine)	14	36	nakkuseaine	nakatusaine
				14	38	nakkanud	nakkanud, nakku seline
9	59	rõhuanemia	rõhkeanemia	15	12	karbunkel	karbunkul
9	60	rõhuatrofia	rõhkeatrofia	15	23	moondus	väärastus
9	63	rõhuhalvatus	rõhkehalvatus	15	37	väikeserakuline ; pisirakuline	väikeserakune, pi rakune
9	92	mädakogunemine	mädakogumus	15	81	süsihappe-kümblus	süsihape-kümblus
10	1	valgukeha	valk-keha	15	88	tina-koolik	tinakoolik
10	4	valguaine	valkaine	15	103	liimjas aine	liimjas ollus
10	6	valguvesi	valkvesi	15	105	kolloid-moondus	kolloidväärustus
10	27	ajupehmumine	ajupehmumus	15	106	kolloid-vähk	kolloidvähk
10	31	seest-tekkinud	seest-tekkinud ; seestekkene	16	3	t-atud	t-atud, tüsilik
10	57	tipp	harijerk	16	43	puutenakkus	puutenakatus
10	61	nina verejooks	nina-verejooks	17	29	leelise sisuline	leelisesuline
10	75	haigestuma	haigustuma	17	76	maksa kortsumine	maksakortse [kort se, -t]
10	76	haigestumine, haigestus	haigustumine, haigustus	17	93	lahkamisprotokoll	lahanguprotokoll
10	94	испращение	испращение	18	25	mitmekujuline	mitmekujune
10	98	väljast-tekkinud	väljast-tekkinud ; välistekkene	18	37	rasvumine	rasvastus
				19	33	pehmenemine	pehmumus, pehm mine
10	113	quotidiana	quotidiana	19	39	nõlg [nõle, -e]	tatitõbi
11	12	kindel	kindel; tahke (mit- te vedel)	20	46	sanguinolenda	sanguinolenta
11	18	rasvmoondus	rasv-väärustus	20	82	M-pliztät	M-pliztät
11	22	rasvsüda	rasvassüda	20	98	мышца	мышца
11	24	rasvus	rasvastus, lihavus	21	1	seljaaju pehmene- mine	seljaaju-pehmumus
11	53	sapimürgistus	sappmürgistus	21	11	järelaime	järeleaim
11	60	fistel	fistul	21	13	järelekatsuma	järele katsuma
11	81	lehkav	lehkav, vinav	21	42	armikortsumine	armikortse [kort- se, -t]
11	102	koeranaela-haigus	koeranael-tõbi	21	50	uimas	uimas-
11	103	furunkel	furunkul	21	87	nõgeslõõve	nõgeselõõve
11	111	гайгрена	гайгрена	22	4	protokoll	protokoll
12	10	gaasimürgistus	gaasmürgistus	22	24	nälja-tursetõbi	nälguseturse-tõbi
12	31	aju vapustus	ajuvapustus	22	75	luupehmenemine	luupehmumus
12	33	aju pehmenemine	ajupehmumus	23	102	loomavastatus	loomuvastatus
12	34	aju turse	ajuturse	23	103	põisjalg	põis; jalg
12	36	aju vesitõbi	aju-vesitõbi	24	38	пласковытуклый	пласковытуклый
12	45	liigese vesitõbi	liigese-vesitõbi	24	107	nakkus	nakatus
12	73	tervislät	tervituslät	25	2	rasvastus; rasv-tõbi	rasvastus, rasvtõbi
12	79	sogane	sogane; hägune	25	115	lapsevoodi palavik	lapsevoodi-palavik
12	84	kaalukav	kaaluive [-iibe, -t]	26	24	neljapäevane	neljandapäevane
12	91	hiigelrakuline	hiigelrakune	26	42	rõskkoor	rõskkoor
12	96	ümarmar-rakuline	ümarmar-rakune	26	79	поперечная-поло- сагость	поперечная поло- сагость
12	105	armikude	armikude	27	110	nõlg [nõle, -e]	tatitõbi
12	110	healoomuline	healoomune				
13	44	ussitõbi	ussitõbi				
13	46	rasvmaks	rasvasmaks				

lüh. rida	Trükitud:	Peab olema:	lüh. rida	Trükitud:	Peab olema:
28 1	-kõhutõbi	kõhutõbi	32 23	tunnisetu	tunnusetu
28 101	Schluckneup- monle	Schluckneup- monle	32 72	süfilitik	süfilitik
29 93, 96	enesenakatus	isenakatus	33 19	surmajuhus	surmajuhut [juhu, -u]
29 99	eneseseede	iseseede	33 24	surmatunnised	surmatunnused
29 101	enesemürgistus	isemürgistus	34 40	paisnemine	paisestumine, pai- sestus
30 109	fastigium	fastigii	34 41	paisnema	paisestuma
30 109	tipujärk	harijärk	34 42	paisnev	paisestuv
31 36	roojaveresus	roeveresus	34 107	nõgeslööve, nõges- haigus	nõgeselööve, nõge- setõbi
32 14	haigusettunnis	haigusettunnus	36 59	lukum	lukkum
32 19	tunnislik	tunnuslik	37 35	sõmerdunud	sõmerastunud
32 21	tunnisekogum	tunnusekogum			
32 22	tunniseõpetus	tunnuseõpetus			

III. Eestikeelseid sõnu alfabeedilises järjekorras.

Iga sõna järel kaksiti seisvatest numbritest tähendab esimene lehekülge ja teine rida, kus see sõna leidub.

Täht (*) numbripaari ees näitab, et selles kohas tekstis, esineb vastav sõna parandatud kujul.

Rasvane number üksikute sõnade lehekülje ja rea numbriga näitab, et see sõna või analoogilised sõnad on kirjutises „Mõnede eestikeelsete arstiteadusliste oskussõnade selgituseks“ (v. „Eesti Arst“ 1924 nr. 2 ja 10) vastava numbriga lähemalt seletatud.

aeglane kärbumine 21—65. 6	alaäge 31—93	armis-ahendus 21—44
aeglustama 36—33	alaline janu 24—106	armistuma 36—42
ahendus 31—74	alanemine 8—58	armistumine 21—39, 36—43
ainevahetus 31—58	alanev 2—24, 8—57	armistus 21—39, 36—43
ainutuumane valgeline 18—24	alapaalavikune 31—95	armkasvaja 21—42
aistimisorgan 30—30	alasoos 14—67	armkude *12—105, 21—40
ajajärk 23—61	alatoide 34—75	arstim 19—84, 27—21
ajajärkne 23—62	alge 3—54	arstimküünal 32—1
aju 12—26, 19—49, 19—90	allkeha 34—77	arstiteadlane 19—87
aju 37—52	allkere 34—77	arstiteadus 19—83
aju hallolluse põletik 24—93	allseiskus 14—65	arstiteaduse 19—85
ajujas 19—51	allseiskusline 14—66	arstiteaduslik 19—88
ajujas vähk 6—33, 19—96	alatuuristatud 34—79	arterilubjastus *3—96
ajukelme-põletik 19—104	aluselembene valgeline 18—21	asenduv 36—102
„ -song 19—105. 4	alveolaarne vähk 6—28	asetus 30—34
ajukese 37—51	ametivend 15—99	astmeliselt 31—84
ajuollus 31—109	amüloidväärustus *3—2, *7—108, *8—6. 17	astmeti 31—84
ajupehmumus *10—27, *12—33	anijalg 23—103	aurduma 35—99
ajupõhja-kelme põletik 4—28	ankurdumine 35—64	avausetus 4—9
ajupõletik 10—26, 12—30	ankurdus 35—63	bakterkusesus 4—24. 9
ajurabandus 12—35	annus 25—9	bakterveresus 4—22. 2
ajusong 6—68, 10—27, 12— 28, 13—60. 4	arenematus 3—81	batsillikandja 33—59
ajuturse *12—34	aretama 37—107	eba *25—100, 30—100
ajuvapustus *7—11, *12—31	arm 6—107, 21—38	eba-anöürism 3—15
ajuvatsake 35—56	armikortse *21—42	ebaelastiline 34—50
aju-verevalum 12—27. 11	armiline 21—45	ebahalvatus 25—107
aju-vesitõbi *12—36	armimoodustumine 21—39	ebajalg 25—109
		ebakasvaja 25—110
		ebakile 25—106

- ebakriis 25—104
 ebakrupp 25—105
 ebaküps 34—73
 ebalüiges 25—98
 eba-marutõbi 26—36
 ebamembraan 25—106
 ebane 30—100
 ebanisa 25—110
 ebaparenhüüm 25—108
 ebarõged 24—84
 ebastama 35—111
 eba-sugukaksikus 25—103,
 28—70
 ebatasane 34—49
 ebaterve 34—55
 ebatervisus 34—56
 ebavõbin 25—101
 eduline 25—72
 edustama 11—85
 edustav 11—86
 edustus 11—85
 eele 25—53, 37—3
 eelimis 25—55
 eelimisjärk 25—59, 30—115
 eelimisnäht 25—56, 22
 eelimisnähtus 25—57
 eesnaha-kitsus 24—4
 „ -põletik 25—10
 „ -võie 30—46
 eesnahk 25—30, 36—119
 eesnääre 25—82
 eesnäärme hüpertrofia 25—84
 eesnäärme-kehake 25—85
 „ -kivind 25—86, 18
 elamisaeg 17—69
 elamisolu 17—64
 elav 17—78
 elavhõbeda 19—112
 elavhõbe-mürgistus 19—114,
 26—28
 elavus 17—79
 elevantsus 10—12
 eluaeg 17—69
 eluavaldu 17—41
 eluiga 17—40
 elujõud 17—52
 elujõuline 17—53
 elukats 17—56
 elumärk 17—67
 elund 22—60
 elundisarnane 22—64
 eluoht 17—50
 elupikkus 17—54
 eluproov 17—56
 elupuhune 14—113
 elu puhul 14—84
 elupuu 17—42
 elusoojus 17—65
 elustama 4—61, 37—65
 elustamine 4—44, 4—62
 elustuma 4—61
 elustus 4—44
 elutarvidus 17—45
 elutingimus 17—44
 elutoiming 17—49
 elutoimus 17—49
 elutu 17—81
 elutunnus 17—67
 eluviis 17—66
 eluvõimeline 17—48
 eluvõimetu 17—57
 eluvältus 17—46
 emakook 24—25
 emamärk 21—18
 enesetape 29—97, 31—116
 ennakult moodustatud 25—29
 ennakmoodustus 25—27
 ennistama 37—66
 ennistumine 27—66
 ennistus 27—66
 ennustus 25—68
 ennustuslik 25—70
 eosinilembene valgelible
 18—23
 eostuma 16—73
 eostumine 16—72
 eostus 16—71
 eostusvõime 25—22
 epileptiline seisund 31—10
 eraldama 2—17, 2—28
 eraldamine 2—19
 eraldus 2—19
 erguhaigus 21—83
 erguhalvatus 21—84
 ergu-pidalitõbi 21—85
 ergupõletik 21—94
 ergutõbi 21—95
 erguümbris 23—57
 erguümbrise-põletik 23—58
 eri 30—71
 erim 35—16
 erima 35—20
 erimine 35—17
 erinema 2—35
 erinemine 2—37
 erinev 8—111
 ering 35—17
 eristama 8—115
 eristuma 8—115
 eristuslik haiguse äratunne
 *8—113
 eritis 10—96
 eritus 10—95
 erk 21—80
 erkkasvaja 21—81
 erutama 10—81
 erutatav 10—80
 erutav 10—82
 erutus 10—83
 erutuv 10—80
 ese 22—11
 esemeklaas 22—12
 esialgne 25—91
 „ teadustis 37—5
 esik 36—100, 36—120
 esitama 8—48, 37—10
 esitis 37—9
 esmane 25—45
 esmane pahvak 25—47
 „ süüfilis 32—68*
 esmaspingsalt 23—89
 gaasmürgistus *12—10
 gaaspõle 12—8
 gaas-roiskkärbus 12—8, 6
 glükogeenväärastus *8—11,
 17
 gonorröoline silmapõletik
 22—59
 gummikasvajaline paise
 34—29, 7
 haav 37—55, 37—83, 7
 haavakude 12—104
 haavama 36—39
 haige 16—100
 haigemaja-gangreen 11—112
 „ -põle 11—113
 „ -roiskkärbus
 11—112, 6
 haigus 16—101, 20—55
 haiguse-eelolu 3—57, *9—
 19, 16—102
 haiguseidutus 31—41
 haigusekulg 20—59, 36—36,
 14, 22
 haigusenäht 32—16, 22
 haigusepõhjus 16—103
 haigusepõhjuse-õpetus 4—6
 haiguseravitsemine 32—98
 haigusetunnus *32—14
 haigusevalmus 8—108
 haiguse vastuvõtlikus 9—19
 haiguseõpetus 23—10
 haiguse äratunde õpetus
 8—97
 haiguse äratunne 8—95
 haiguslik 23—12
 haigusline 23—11
 haigustuma *10—75, 18
 haigustumine *10—76, 18
 haigustus *10—76, 18
 haigustuvus 20—52, 18
 haigust ärahoidev 25—79
 „ äratundma 8—99
 haisev 11—81, 20
 haisutustama 8—72, 1
 haisutustamine 8—70, 1
 haisutustus 8—70, 1
 hajunud 37—88
 hajus 37—88
 hajus valgus 37—90

- hajuv 37—88
 hallollus 31—107
 halltõbi 19—34. 14
 halvatud 22—92
 halvatus 17—14, 22—91
 halvatus 22—93
 halvenema 36—54
 hambakivind *6—14. 18
 hambasööbija 6—41
 hangitud 2—42
 hangitud süüfilis 32—63
 hape 28—41
 hapendus 22—84
 happekindl 28—42
 happekindlus 28—43
 happelubene valgelible
 18—19, 18—27
 harijark *10—57, *30—109
 haripunkt *2—68
 harknääre 33—5
 harknäärme väljalõikamisel
 33—3
 hatt 36—105, 37—105
 hatune 36—104, 37—106
 hatussüda 7—61
 haudekapp 32—108
 healoomune *4—46, *12—110
 heide 31—86
 heidik 20—42
 heinapalavik 6—49
 heiteväitus 32—54
 helbeline 11—76
 heljus 32—8
 heljuvad ained 32—6
 helve 11—75
 hiib 8—86
 hiidrakk 27—94
 hiidtuum 27—92
 hiigelrak 27—94
 hiigelrakune *12—91
 „ sarkoom 28—28
 hiigeltuum 27—92
 hiiglus 12—90
 hilissüüfilis 30—65
 hingamine 27—59
 hingamisaparaat 27—61
 hingatav 27—58
 hinge 27—59
 hingeparaat 27—61
 hingetoru 33—57
 hirsitera 20—25
 hirsjas 20—22
 „ tuberkuloos 20—24
 hobuseraudjas *13—104
 hobuseraudjas neer *13—106,
 27—30
 hoog 3—17, 11—28
 hoogav 25—65
 h_ok 30—56
 h_or_kima 30—57
- hukkuma 34—44
 hundikurk 6—71, 37—77
 huul 17—7, 18—38
 huulelõhe 6—72, 18—40
 huule-lõua-suulae-lõhe 6-70
 huuletaoline 18—39
 huuljas 18—39
 hõbemürgistus 3—90
 hõbestumine 3—89
 hõlbutav 22—37
 „ arstim 22—39
 hõlmtuumane valgelible
 18—22
 hõrenemine 26—50
 hõõtsik 16—120, 31—80
 hõõtsikukaostuslik 31—81
 hõõtsikupõletik 31—83
 häbe 37—63
 häbemepõletik 37—64
 häda 24—27
 hägu 33—102
 hägumine 33—104
 hägune 33—100
 „ paisumine 29—50,
 33—101
 häire 31—65. 12
 häirima 31—63. 12
 häiruma 31—64. 12
 häirunud funktsioon 11—97
 „ talitus 11—98
 „ tegevus 11—98
 hämmeldunud 23—99
 hämmeldus, 23—97, 36—87
 hävitat 23—86
 „ kehv-veresus 3—7. 2
 hüaliinväärastus *8—15. 17
 hüübima 12—50, 15—70
 hüübimine 12—60, 15—65
 hüübiv 12—66
 hüübivus 12—63
 hüübus 12—59, 15—65
 hüüve 6—111, 12—53,
 15—63
 hüüvis 33—2
 hüüvisene tõmbsoonepõletik
 32—113
 hüüviserakk 32—114
 hüüvistumine 33—1
 hüüvistus 33—1
 idunääre 15—30
 idutu 31—38
 idutustama 31—43. 1
 idutustamine 31—40. 1
 iga (ea) 2—86
 igapäevane 26—84
 „ palavik 26—85
 iga päevi 26—84
 „ vahelduv palavik
 „ 10—113, 26—86
 igemekasvaja 10—63
- igeme mädanik 22—108
 ihuma 28—86
 iibama 38—10
 iive 38—8
 imama 2—20
 imamine 2—22
 imamus 2—23
 imbsete 14—20
 imbsetitama 14—18
 imbuma 14—15
 imbumine 14—17
 imenduma 27—53
 imendumine 27—56
 imendus 27—55
 imenduse palavik 27—57
 imme 14—16
 immitemis-verevalum
 30—19. 11
 inglistöbi 20—57, 26—38
 inglistöbine 26—39
 inglistöve, 26—39
 irema 15—33
 irev haav 15—34
 isas, 19—40
 iseenesest 30—87
 iseeneslik 30—87
 „ murd 30—89
 „ roisk-kärbus
 30—90
 „ tervistumine
 30—92
 iseeneslik väljanihe 30—93
 isemürgistus *29—101
 isenakatus *29-93, 29—96. 16
 isepärane 30—71
 isepärssiv 29—95
 iseseede *29—99
 iseseedimine *29—99
 isetervumine 29—94
 jahendamine 2—2
 jahendus 2—3
 jahutamine 2—2
 jahutus 2—2
 janu 9—88
 jaoti 32—44
 joodik 25—16
 jooksja 27—84
 joomatõbi 2—74, 25—16
 jootma 18—70
 judin — 28—61
 judisema 28—62
 juhe (juhte) 17—109
 juhe (juhtme) 17—110
 juhis 26—94
 juhivatus 17—112
 juhtevõime 17—112
 juussoone-laiend 32—45
 jäde 27—119
 jädemeline 27—120
 jäik 27—96, 31—28

- jäikus 27—97, 31—28
 jämesoole-kelme põletik 23—49
 jämesoole-põletik 7—4
 jänsemokk 6—72, 17—8, 18—40
 järeleaimamine 21—11
 järeleaim *21—11
 järele katsuma 21—13, 34—81
 järelekatsumine 34—84
 järele vaatama 34—81
 järelevaatamine 34—85
 järealhaigus 21—12
 järk 30—107
 järkaegne 23—62
 järk-järgult 31—85
 järskvaib 16—117
 jäse 10—102, 12—95
 jätke 25—49
 jääk 27—48, 27—63, 27—118
 „ -kusi 27—47, 27—63
 jääklämmastik 27—64
 jääkveri 27—46
 jääköhk 27—47, 27—64
 jäänus 27—48
 jääv 23—83
 jäävus 23—83
 kaal 12—83
 kaaluiive *12—84, 38—9
 kaalukaotus 12—84
 kaasasündinud 3—19, 16—14
 kaaskülgne 15—96
 „ ringvool 15—98
 „ tee 15—97
 kahekordsus 9—69
 kahjustama 4—51
 kahjustamine 4—52
 kahjas spiroheet 30—83
 kahvatu 4—99
 kahvatus 4—100
 kahvatustõbi 4—101, 6—84, 14
 kaitse 29—33
 kaitsepooge 29—34
 kaitserõud 24—81
 kaitseeadis 29—36
 kaksiklöökne 9—2
 kaksiklööksus 9—1
 kaksikoerd *9—34
 kaksikus 9—70
 kaksik-väärmoodustus 9—32
 kaksteistsõrmik 38—35
 kaksteistsõrmiku paise 34—24
 kalgend 12—53, 15—63
 kalgendama 12—51, 15—71
 kalgendamine 12—61, 15—66
 kalgendama 12—51, 15—71
 kalgendumine 12—61, 15—67
 kalgendus 12—61, 15—66
 kalgenduskärbus 15—68
 kalgenduv 12—67
 kalgenduvus 12—64
 kamar 29—44
 kandja 33—59
 kandpõis 23—104
 kange 27—97, 31—5
 kangestus 31—5
 kangestuskramp 31—6, 32—93
 kangus 27—98, 31—5
 kannatama 17—102
 kapseldumine 2—1, 9—51
 karilooma-tuberkuloos 23—80
 karp 20—92
 karpkõhr 20—93
 kasvaja 12—70, 21—73, 34—3
 katk 23—109
 katkupaesa 23—110
 kats (katsu) 25—48
 katse 36—67
 katseid sooritama 36—68
 katsetama 36—68
 kaudne 14—26
 kavakindl 32—83
 keedusool 15—73
 keedusoola sisseniristus 15—74
 keelejuur 38—14
 keelekatt 38—11
 keelemandel 38—13
 keeletipp 38—12
 keema 30—23
 keemiline sugulus 36—77
 „ tõmbamatus 6—74
 „ tõmbavus 6—73
 keemispalavus 30—25
 keemispunkt 30—25
 keemissoojus 30—24
 keerdviburlane-tõbi 33—106
 keerits 30—79
 keeritsmurd 30—80
 keeritsuss 33—82
 „ -tõbi 33—83, 14
 keetma 30—23
 keha 7—64, 16—80
 kehachitus 16—82
 keharike 16—84, 12
 kehaviga 16—84
 kehavõoras 16—84
 kehv-verene 3—9, 4—107, 2
 „ -veresus 3—5, 4—108, 2
 kera 15—42
 keranääre 15—43
 kere 28—3
 kergendav 22—37
 „ arstim 22—38
 kergendav vahend 22—38
 kerkepaise 34—26
 kerkne 10—10
 kese (keske) 37—50
 keske 37—47
 keskearter 37—48
 keske-ergustik 32—79, 37—49
 „ -närvisüsteem 32—78, 37—49
 keskkond 19—81
 keskme 20—1
 keskmed 20—2
 keskmine 9—85, 19—79
 keskpidine 19—79
 kest 34—5
 kestendama 28—74
 kestuma 8—79
 kestumine 8—75
 kettkokk 31—73
 kiduma 16—105, 17
 kidur 16—107, 17
 kidurus 16—108, 17
 kiduv 16—106, 17
 kiduvus 16—108, 17
 kihelemine 25—97
 kihn 15—11
 kiht 28—77
 kiird 28—72
 kiirdluu 28—73
 kiire 29—3
 kiirjas 31—67
 kiirmeetod 29—4
 kiirsisendus 9—47
 kild 11—87
 kildumine 11—87
 kile 19—100
 kile 19—102
 kilejas 19—103
 kileline 19—102
 kilpnääre 33—6
 „ -kasvaja 16—120
 „ -mürgistus 33—9
 kilpnäärme väljalõikamine 33—8
 kimp 6—66
 kindel 11—12
 kindlus 11—13
 kinnistama 11—63
 kinnistamine 11—62
 kinnistus 11—63
 kinnisus 27—71
 kinnisuspõis 27—76
 kirp 26—1
 kitsend 35—102
 kitsendama 35—100
 kitsenema 35—101
 kitsus 26—65, 31—32, 35—103
 kiud 10—54, 11—45
 kiudkõhr 10—55
 kiuke 11—48
 kiukese 11—46

- kivind *6—13, 16—21,
 31—29. 18
 kivindimoodustus 31—30
 kivindtõbi 18—43, 14, 18
 kivindumine *7—14
 kivistus 23—112. 18
 kivistisloode 18—46. 18
 kivistus 23—113. 18
 klapiuudulikkus 35—14
 klapirike 15—36. 12
 klapp 15—35, 35—15
 kobar 33—74
 kobarjas 33—75
 kobarkokk 31—2
 kobe 18—56
 kober (kobru) 28—63
 kobrusmaks 28—65
 koda 37—1
 kodumaa-koolera 6—98,
 6—100
 koelooline 13—92
 koelugu 13—90
 koeranael 11—104. 7
 „ -tõbi *11—102. 14
 koesarane 13—87
 koeteisumine 20—6
 koeteke 13—90
 koetekkene 13—88
 koetus 31—78
 koetuseta 31—79
 koe-uudismoodustus 12-81
 kogu 33—38
 kogum 15—114
 kohaldama 27—42
 kohaldamatu 14—94
 „ song 5—112,
 13—67. 4
 kohaldamine 27—44
 kohaldatav 27—37
 „ song 5—118,
 13—70, 27—38. 4
 kohaldatav väljanihe 27-40
 kohaldus 27—44
 kohalik 18—58
 kohastumine 3—61
 kohitsemine 6—46
 koht 18—57
 kokkukasve 7—13, 32—25,
 36—74
 kokkuliide 2—59
 kokkuliiteline rinnakelme-
 põletik 24—54
 kokkuliite-põletik 2—61
 kokkuliituma 2—57
 kokkuliitumus 2—55
 kokkuliitunud 2—54
 kokkutõmbe-seisund 16-52
 kokkutõmbuv 16—48
 kokkutõmbuvus 16—49
 kokkutõmme 16—50
 kolmandane 32—88
 „ süüfilis 32—70
 kolmanda päevi vahelduv
 palavik 11—2
 kolmehõlmane 33—87
 kollapalavik 12—39
 kollatõbi 12—40, 14—13
 kollatõbine 14—12
 kollatõve 14—12
 kolle 13—53
 kolloidne vähk 6—30
 kolloidväärustus *8—18,
 *15—105
 kompimis 32—35
 kompimismeel 32—39
 kompjalg 15—41
 kompkäsi 19—44
 komplema 22—44
 komplemendi sidundus
 35—68
 komplemine 22—42
 komplus 22—41
 kompluse 22—43
 komppöis 23—108
 konnkasvaja 26—49
 koobas 13—97
 koolera *6—94
 koolnu 17—84. 21
 koolnuavamine 17—91
 koolnukahvatu 17—85,
 33—41. 21
 koolnukahvatus 33—18
 koolnukangestus 17—96,
 27—99, 33—44. 21
 koolnukülmus *2-75, 33-20
 koolnulahang 17—92. 21
 koolnulahkamine 17—91
 koolnulaik 17—86, 18—48,
 33—41. 21
 koolnulehk 17—87. 20, 21
 koolnumaja 17—90
 koolnumürk 17—89
 koolnumürgistus 17—99
 koolnupõletus 17—97
 koolnuvaatlus 17—94,
 33—42
 koolnuvaha 17—101
 koolnuvärv 17—86
 koondus 16—89
 koorkiht 31—106
 koorollus 31—106
 kooselu 32—10
 koostis 38—20
 koostus 38—19
 koostuvus 16—26
 kootama 38—21
 kops 18—86, 26—2
 kopsu 26—3
 kopsude kivitolmustumine
 6—23
 kopsude rauastus 30—21
 „ söestumine 3—70
 „ tubakastus 32-29
 kopsujuur 18—113
 kopsukats 18—106
 kopsukelme 18—98
 kopsukorditus 18—102
 kopsu liigveresus 18—105
 kopsu maht 18—100
 kopsumull 18—88
 kopsupuhutus 10—23,
 18—91, 18—96
 kopsupõhi 18—89
 kopsupõle 18—95
 kopsupõletik 18-97, 24-66
 kopsu-roisk-kärbus 18—94
 kopsusagar 18—103
 kopsusagarik 18—104
 kopsusomp 18—87
 kopsutiisikus 18-108, 29-56
 kopsutipp 18—111
 kopsutolmustumine 24—75
 kopsutoru 5—99
 kopsutoru 5—102
 „ -katarr 6—50
 „ -laiend 5—100
 „ -põletik 5—104
 kopsu verejooks 18—93
 „ verevalum 18—92. 11
 „ ujumiskats 18—107
 kord 28—77
 kordituma 15—93
 korditumine 4—1, 7—6
 korditus 15—95
 korgaskeha 29—48
 korp 28—4
 korrapärane 26—95
 korrapäratu 14—90
 kortsmaks 29—23
 kortsneer 29—24
 kortsuma 29—22
 kortsumine 29—25
 kostang 26—54
 kostma 26—52
 kostuma 19—75
 kostumine 19—8
 kostunud loode 19—77
 kosumine 10—73
 kotjas 28—6
 kott 28—5
 kottneer 28—7
 kramp 30—64
 kriibe 29—20
 kriitiline seisund 38—28
 krupoosne kopsupõletik
 17—6
 kube 14—51, 17—107
 kubel 26—23, 34—106
 kubeme 14—52
 kubemenääre 14—54

- kubemenäärmete põletik 6—63
 kubemesong 5-115, 13-66, 14—53, 17—108. 4
 kude 12—80
 kuhjuv 17—60
 kuive 32—30
 kuiv gangreen 12—1
 „ põle 12—2
 „ plöiriit 24—60
 „ roisk-kärbus 12—2. 6
 kupal 21—14
 kuklajäik 21—15
 kuklajäikus 21—16
 kuklakangestus 21—15
 kukuti 29—64
 kulg (kulu) 36—35. 22
 kulgema 36—37. 22
 kulumine 2—14
 kulumpigment 2—15
 kulutama 34—111
 kulutamine 34—109
 kumer 16—65
 kumerus 16—66
 kumeruse-ajukelme-põletik 16—67
 kunstlike 25—88
 kunst-tehis 3—92
 kunst-tehislik 3—93
 „ „ paise 34—19.
 7
 kurd 24—65
 kurgukatarr 3—26
 kurgumandlite-põletik 3-35
 kurgupõletik 3—25
 kuritõbi 18—71, 32—62. 14
 kuritõbur 18—74, 32—72
 kurk 26—37
 kurtumus 6—11, 15—3
 kurtumuse-pigmentlaik 6-79
 kurtunud 15—1
 kusehape 13—13
 kusejuha 34—94
 kusekinnisus 13-18, 27-74, 34—99
 kusekivind 13—16. 18
 kusemisvõitus 32—56
 kusenõristus 9—23
 kusenõristus-vahend *9—24
 kusepais 13—15
 kusepakitsus 13—11
 kusepõis 36—96
 kusesilinder 13—20
 kusesugu-aparaat 34—101
 kusetus 3—72
 kusetõke 13—14
 kusetõkestus 13—15
 kusetühendus 13—12
 kusevalmistus 34—103
 kusi 13—10
- kusihapu liigesepõletik 3—108
 kusinik 13—17
 kusiti 34—95
 kusitipõletik 34—97
 kusiveresus 34—92. 2
 kust valmistav 34—104
 kuum 13—93
 kuumakõrveti 32—102
 kuumakõrvetus-vahendid 32—100
 kuumapiste 13—95
 kuumarabandus 13—95, 32—104
 kuumus 6—21, 13—93
 kuumutusravitsus 32—109
 kõde 36—86. 17
 kõdistivõie 30—47
 kõduma 36—83. 17
 kõdumine 36—85. 17
 kõdus 36—84. 17
 kõduv 36—84. 17
 kõhetu 4—59
 kõhetuma 4—57
 kõhetus 4—10
 kõhn 19—24
 kõhnuma 2—7
 kõhnus 2—8, 19—25
 kõhr *6—43, 15—57
 kõhre, 6—45
 kõhreline 15—59
 kõhrepõletik 6—102
 kõhretekkene luu 15—61
 kõhreümbris 23—46
 kõhreümbrise-põletik 23-48
 kõhrjas 15—58
 kõhrkasvaja *6—104
 kõhrollus *6—101
 kõhruma 36—28
 kõhrumine 36—29
 kõht 34—77
 kõhtmine 35—53
 kõhuavamine 17—17
 kõhukelme 23—70
 kõhukelme-põletik 4—31, 23—71
 kõhukelme-õõs 23—69
 kõhukinnisus 22—18
 kõhulahtisti 17—35
 kõhulahtisus 8—106, 9—78
 kõhunäär 22—49
 kõhusisene 14—109
 kõhusong 4—29, 5—114. 4
 kõhutõbi 7—48, 9—89, 28—1. 14
 kõhutüüfus 34—61
 kõhu-ummistus 22—19
 „ -ussid 13—43
 „ -vesitõbi *3—113, *4—32
- kõik 33—38
 kõikselt 33—46
 kõri 17—21
 kõripõletik 17—20
 kõriturse 22—23
 kõrne 12—85
 kõrnis 12—86
 kõrvalekaldumus 2—11
 kõrvalekalduv 2—9, 3—60
 kõrvapõletik 22—82
 kõrva-süljenäär 22—103
 „ -süljenäärme põletik 20—88, 22—104
 kõva 8—52, 14—28
 „ ajukelme 9-71, 22-33
 kõva ajukelme põletik 22-34
 kõvanahksus 29-59, 30-42
 kõva paise 34—25. 7
 kõvastuma 30—43
 kõvastunud 30—45
 kõvastus 29—60
 kõva vähk 6—37, 29—58
 kõvenema 30—44
 kõvenemine 14—27, 36—16
 kõvenenud 14—29, 14—30, 30—45
 kõver 17—61
 kõverduma 36—30
 kõverdus 36—31
 kõõlus 29—70, 32—52
 kõõlusenihe 29—76
 kõõlusetupp 29—74
 kõõlusetupe-põletik 29—74
 kõõluslaik 29—72
 kõõlusniit 29—71
 kõõmuma 8—79
 kõõmumine 8—76
 kõõmus 8—76
 kõörkael 33—34
 kabiinäär 37—94
 kägarik 16—16
 käkastuma 36—57
 käkastus 3—118
 käkastus-kopsupõletik 3—119, 28—101
 kämp 15—39
 kämpuma 15—40
 kärbumine 21—67. 6
 kärbus 21—67. 6
 kärbuseline 21—69. 6
 käristamine 9—3
 käristatud 17—38
 käristumine 9—3
 käristunud 17—38
 käristus 9-4, 17-10, 17-37
 käristushaav 37—61
 kärn 29—14
 käsitama 4—35
 käsitus 4—38
 kääbus 38—30

- käabuskasv 38—31
 käärima 12—5
 käärimissaadus 12—6
 kääv 30—74, 30—98
 käävrakune sarkoom 28-26
 köber 33—109
 köbruke 33—112
 köbrune 33—113
 köbruline pidalitöbi 18—4
 köidis 35—65
 köitma 35—66
 kõnksus 16—53
 kõnt 31—88
 kõntjalg 31—89
 kõntumine 20—115
 kõntus 20—115
 külgekasvama 3—48
 külgmine 17—27
 külgmine vatsake 35—59
 külis 15—96
 külis-ringvool 15—98
 külistee 15—97
 küllastama 28—37
 küllastus 28—38
 külm 15—10
 külmamuhk 11—94
 külmavapped 29—27
 külmetuma 11—91. **3**
 külmetus 10—74. **3**
 külmuma 10—69, 11—91. **3**
 külmumine 7—16, 10—69,
 11—95. **3**
 külmumishaav 11—96. **3**
 külmumispaise 34—21. **3**
 külmumispunkt 11—92. **3**
 külmumis-surm 10—71. **3**
 külmus 15—10
 külmutamisaparaat 12-20. **3**
 külmutamislõik 12—25. **3**
 külmutamismeetod 12-22. **3**
 külmutamismikrotoom
 12—23. **3**
 künnisealune ärritus 27—2
 laatum 16—12
 ladestis 2—5
 ladestuma 2—4
 ladestus 2—5
 lagu 37—54
 lagunema 37—87
 lahang *4-75, 22-2, 29-84
 lahanguleidus 22—3, 29—86
 lahanguprotokoll *17—93,
 22—3, 29—87
 lahendus 27—52
 lahja 19—24
 lahjendama 35—92
 lahjendamine 35—97
 lahjendatud 35—95
 lahjenduma 35—93
 lahjendus 35—97
 lahjenema 35—94
 lahjenemine 35—98
 lahjus 19—25
 lahkaja 22—5
 lahkama 22—6, 30—12
 lahkamine *4—75, 22—1,
 29—84
 lahkliha 23—55
 lahus 4-65, 18-68, 30-53
 lahustama 4—64, 18—67
 lahustamatu 34—71
 lahustamine 4—65
 lahustatav 18—66
 lahustuv 18—66
 laialikülumine 9—21
 laialikülunud 9—22
 laiend 9—6, 9—40, 10—88,
 13—82
 laiendaja 9—7
 laiendama 9—8
 laiendumine 10—89
 laiendus 10—89
 laiendus 9—5
 laienemine 9—6, 9—40,
 10—88
 laiguline 11—68, 19—13
 laik 11—65, 19—11
 laiunud 8—116
 laiunud kõhukelme-põletik
 23—73
 lamatis 7—94, 9—62. 8
 lame 24—36
 lamekumer 24—38
 lamendik 24—45
 lamenoõgus 24—37
 lamepeegel 24—39
 lamerakune 24—43
 " vähk *6—35
 lamp 24—41
 lamppõis 23—106, 23—107,
 24—41, 35—12
 langetõbi 10—60
 langetõve-seisund 31—10
 laos 37—54
 laostuma 37—86
 lapsekoolera *6—96, *6—99
 lapsevoodi 25-117, 25-120,
 37—74
 laskehaav 37—62
 laskumine 8—58
 laugas 17—11
 laugvaib 19—61
 laukaline 17—12
 laustaud 22—51
 leelisetooline 17—29
 leelisesisuline *17—29
 leelist sisaldav 17—30
 leelisvesi 17—28
 leetrid 19—64, 20—54
 lehkav 11—81. 20
 lehtarõuged 24—80
 lehter 33—85
 " -rind 33—86
 lembekoht 25—24
 lenduv 11—77
 leosroiskumine 19—8
 leosroiskus 19—7
 leostama 19—74
 leostamine 19—7
 leostumine 19—7
 leostus 19—6
 lepp 5—78
 levimine 35—70
 liha 11—70
 lihajas 11—70
 lihaskasvaja 28—25
 lihämürgistus 11—71
 lihane heidik 20—43
 lihas 20—97, 20—101
 lihasarnane 11—71
 lihasejooksja 20-110, 27-87
 lihasekiud 20—106
 lihasekiuke 20—108
 lihase kõhetus 20—105
 lihaseline 20—114
 lihaseõhn 20—111
 lihasepõletik 21—57
 lihaserõimatism 27—86
 lihaskasvaja 20-109, 21-56
 lihaskest 20—94, 34—11
 lihastik 20—113
 lihastumine 15—18
 lihastus 15—19
 lihav 16—86, 37—76
 lihavus 16—88
 liht atroofia 4—21
 " vähk 6—37
 lihum 16—87
 lihutama 16—87
 liig 2—39
 liige 12—94
 liiges 3—111, 12—42
 liigesehiir 20—90
 liigesejooksja 27—85
 liigesejäikus 3—52, 12—44
 liigesejäikuse 3—53
 liigese põletik 3-102, 12-43
 liigserõimatism 27—85
 liigese-vesitõbi 12—45
 liigesevõide 32—59
 liigesevõideline 32—58
 liigesevõie 32—27
 liigkusesus 8—88, 25—4
 liigkusesuse põdeja 8—94
 liigliha 6—42
 lignisus 24—109
 liigpalavikkus 14—60
 liigpõrn 18—31
 liigõrmesus 24—104
 liigtoide 34—15

- liigtäitumine 34—14
 liigutaja 20—67
 liigutajaark 20—69
 liigutajakese 20—71
 liigutamis 20—68
 liigutuvus 20—65
 liigvarbasus 24—105
 liigverene 14—10, 2
 liigveresus 5—41, 5—69,
 14—9, 2
 liigõgimus 24—120
 liikuv neer 27—31
 „ põrn 18—31
 liimjas 15—104
 liimjas ollus *15—103
 liivkella-kujuline 28—14
 liivkell-magu 28—15
 lima 20—75, 28—87
 limakest 20-74, 28-9, 34-9
 limakude 28-90
 „ -kasvaja 21—60
 limanaast 24—29
 limanaha lihaskest 20—95
 „ põletik 6—48,
 15—25
 limanahk 20—73, 28—91,
 34—10
 limanemine 36—53
 limanääre 28—89
 limaollus 20—117
 limapaapul 22—87
 limapaun 28—88
 limapolüüp 28—93
 limapommike 22—87
 limarakk 28—95, 37—36
 limasealune (kest) 31—100
 limatupp 28—94
 limaturse 21—58
 limaväärastus *8—25, 17
 lisa 38—23
 lisa 2—39
 lodev 28—80
 loksutama 29—29
 loogeldes 28—84
 loogeldi 28—84
 loomalik 33—15
 loomuvastane 2-10, 23-101
 loomuvastatus 2-12, *23-102
 lubi 15—5
 lubikivind 15—8, 18
 lubjaladestus 15—6
 lubjastuma 36—20
 lubjastus 36—21
 lubjatustama 8—41, 10-37, 1
 lukkama 36—60
 lukkum *36—59
 lukutama 36—60
 lukuti 23—118, 26—63
 luu 15—45
 luuid 29—117
 luuirdumine 29—119
 luujas 15—46
 luukasvaja 15—50, 22—74
 luukasvis 22—77
 luukere 30—39
 luukude 15—51
 luukõvastus 22—80
 luumurd 15—48
 luuollus 15—55
 luupehmumus *22—75
 luupõletik 22—72, 22—81
 luupõrk 15—46
 luusarnane 15—46
 luustik 30—40
 luustuma 22—71, 36—25
 luustumisaeg 22—69
 luustumispiir 22—67
 luustumistuum 22—68
 luustumistäpp 22—69
 luustus 22—65, 36—26
 luuteke 22—73
 luu-urbsus 22—79
 luuvalu 3—109, 12—88,
 24—89
 luuvalusõlm 33—32
 luuõhik 15—53
 luuüdi 15—54, 19—93
 „ -põletik 22—76
 luu üldpõletik 22—52
 luuümbris 23—63
 luuümbrise-põletik 23—64
 lõge 11—83
 lõhe 30—61
 lõhkema 24—46
 lõhustama 30—61
 lõhustuma 30—62
 lõige 29—5
 lõik 29—5
 lõikehaav 37—57
 lõikepind 29—8
 lõimetus 14—73
 lõimetusae 14—76
 lõimetusjärk 14-75, 30-113
 lõpund 10—102, 12—95
 lõtv 28—80
 lõtvuma 28—81
 läbihigistis 33—69
 läbihigistuma 33—71
 läbihigistus 33—70
 läbilaskev 9—79, 23—84
 läbilaskvus 9—81, 23—85
 läbilõige 9—84
 läbilõik 9—84
 läbi murdma 9—75
 läbimõõt 8—101, 9—83
 läbipaistev 9—85
 läbi paistma 9—87
 läbi põlema 9—76
 läbipääs 8—103
 läbipääsmine 8—102
 läbipääsmisi 8—104
 läbistama 9—74
 läbistus 23—35
 läbitungima 9—77
 läbitungiv 23—29
 läbiv 9—80
 läbivus 9—81
 lähimine 25—93
 läkakõha 23—100, 31—47
 lämbuma 10—85
 lämbus 3—116, 10—86
 lämmatus 31—113
 löbima 21—88
 lüli 12—94
 lülipõletik 30—86
 magu 19—15, 35—54
 mahl 19—2, 28—8
 mahla 19—2
 mahlakanal 28—8
 mahlakanalike 28—9
 mahlanääre 19—58
 mahlanääre-kasvaja 18-118
 mahlanääre-põletik 18-116
 mahlarakk 19—60
 mahlasooned 19—3
 mahlasoone-põletik 18-120
 mahlasoolm 19—4
 mahlasüsteem 32—77
 maks 13—45, 17—70
 maksakelme-põletik 23-54
 maksakivind *13—52, 18
 maksakortse *17—76
 maksa kõhetus 17—72
 „ mädanik 17—71
 maksapõletik 13—50
 maksasagarik 17—73
 maksatekene 13—51
 maksatsirroos 29—23
 maksavoolmed 7—2
 maksa vähk 17—73
 „ värat 17—75
 maksnemine 13—49
 manduma 8—39
 mandumine 8—31
 mandumismärgid 8—35
 mandus 8—31
 manus *2—63
 maokattar 6—51
 maopaise 19—19, 34—39, 7
 maosong 13—75, 4
 maouris 19—17
 maovaje 12—12, 19—22
 mao-verejooks 19—16
 mao-vähk 19—21
 marutõbi 19—62, 26—35,
 33—27
 mees 19—40
 meessugu 19—41
 menetlema 35—109

- menetlus 35—109
 mitmeharuline 20—84
 mitmekujune 24—110
 „ rakk 37 37
 „ valgelible
 *18—25
 mitmekujus-rakune 24—115
 „ -tuumane 24—112
 mitmekujusus 24—111
 mitmekülgne 20—76
 mitmeliigese-põletik 24—99
 mitmenabane 20—83
 mitmene 20—81
 „ ergupõletik 24—116
 „ nakatus *24—107. 16
 mitmepaikne 20—79
 „ ehinokokk
 9—36
 mitmepõeline 25—5
 mitmerakune 20—84
 mitmesagarane 20—77
 mitmesagarikune 20—78
 mitmesus 20—82
 mitmetuumane 20—80,
 24—118
 mitmetuumane valgelible
 18—26
 mitnevilliline 25—6
 mitte-elastiline 34—50
 mittetekkimis 2—64
 mittetoimiv 34—90
 moenduma 20—41
 moendumine 20—39
 moka 18—38
 moodustis 4—85
 moodustumine 4—85
 moodustus 4—85
 moodustuseviga 4—86
 moondumine 20—5
 moone 20—4
 moonutamise 7—100
 moonutatud 7—102
 moonutav 7—97
 „ liigese põletik
 3—104
 moonutus 7—100
 mugandumine 3—61
 muhk 4—81, 6—62
 muhukat 4—82, 6—65
 mulgustama 9—73, 23—36
 mulgustav haav 37—59. 7
 mulgustuma 9—73
 mulgustunud paise 34—33.
 7
 mulgustus 23—34
 muljuma 26—81
 muljumine 26—81
 muljumishaav 26—83. 7
 muljumismurd 26—80
 mulk 11—84
- mulliline heidik 20—45,
 33—76
 munand 32—90
 munandikott 29—64
 munandikoti-song *13—72
 munandimanus 21—61
 munandite laskumine *8-61
 munasarjade laskumine
 8—59
 munavalge 9—109
 murd 5—108
 murdma 5—89
 murdmine 5—94
 murdumine 5—93
 murenema 36—90
 muskaatmaks 13-48, 20-99
 mustad rõuged 24—83
 muudatus 35—62
 muumiastunud 20—87
 muumiastus 20—86
 muundumine 33-62, 34-45
 muutus 35—61
 mõhn *6-20, 15-9, 29-54
 mõhnaline paise 34—20. 7
 mõhnane 29—53
 mõigas 37—82
 mõju 9—50
 mõjutu 34—90
 mäda 9—91, 26—16. 5
 mäda, 26—14
 mädajooks 9—96
 mädakehake 9—101
 mädakogumus *9—92,
 10—25
 mädakolle 9—98
 mäda-kurgupõletik 3—33
 mädakusesus 26—76. 5, 9
 mädale minema 2—25
 mädaliiges 26—62
 mädaline 26—14
 „ rinnakelme-põletik
 24—57
 mädamuhk 9—93
 mädamürgistus 9—107
 mädane 9—100. 5
 mäda-needutõbi 26—69
 mädanema 2—25, 9—102. 5
 mädanemine 9—105. 5
 mädanemispalavik 9—106
 mädanev 9—104
 mädanik 2—16, 2—27,
 3—84, 9—93
 mädanikuline *3—85
 mädapaise 9—96
 mädapeetus 27—73
 mädarakk 9—108
 mädastumine 9—94
 mäsrndi7ad 26—2
 mädastus 9—95
 mädasõhus-rind 26—70
- mädateke 9—95
 mädatekitaja 26—67
 mädatekitav 26—68
 mädaverene 26—60. 2, 5
 mädaveres 26—58. 2, 5
 mädavill 26—17
 mädavilliline 26—19
 mädavool 26—71
 mädaõõs 9—99
 mürgine 33—50
 mürgistama 36—9
 mürgistus 14—108, 36—10
 mürgistuseõpetus 33—53
 mürgisus 33—51
 mürk 12—89, 35—47
 mürkveresus 33—52. 2
 naast 24—28
 naba 21—6
 nabasong 5—116, 13—73,
 21—7. 4
 nabavädi-song *13—64,
 21—9. 4
 nabaväät 21—8
 naha-alune 31—96
 naha-aluse koe põletik 24-9
 naha-alusi 31—97. 24
 nahasarv 7—63
 nahaturse *3—11
 naha-vesitõbi *3—12
 nakatama 3—66, 14—39. 16
 nakatav 3—67, 16—38. 16
 nakatis 7—17, 14—36. 16
 nakatisehävi 8—65
 nakatisehävitus 8—63
 nakatist hävitama 8—66
 nakatus 3—68, 14—33. 16
 nakatusaine *14—36. 16
 nakatusmürgine 36—107
 nakatusmürgisus 36—108
 nakatusmürk 36—109
 nakkanud 14—38
 nakkav 14—38
 nakkus 14—32. 16
 nakkuse, 14—37
 nakkusehaigus 14—34. 16
 neel 24—3, 28—103
 neelama 36—55
 neelupõletik 24—2
 neljandapäevane *26—24
 neljandapäevane palavik
 26—25
 neljanda päevi vahelduv
 palavik 11—111, 26—26
 neer 21—100, 27—29
 neeru, 27—33
 neeruke 27—34
 neerukivind *6-16, 21-105. 18
 „ -tõbi 18—44,
 21—76. 14
 neerukoolik 15—90

- neerukruus 21—102
 neeruliiv 21—102, 21—104
 neerupealis 21—63, 32—5
 neerupealne 32—3
     „ nääre 32—4
 neerupõletik 21—75, 21—101
 neerusagar 27—34
 neerutõbi 21—77
 neeruvaagen 23—28
 neeruvoolmed 7—2, 15—90,
     21—103
 nihe 9—13, 36—52
 nihkuma 9—14, 36—50
 nihkumine 9—13, 36—51
 nihkuv 36—49
 nihutama 9—14, 36—50
 nihutatav 36—49
 nihutus 36—51
 niiske põle 11—110
     „ roisk-kärbus 11—110. 6
 niit 10—47
 niitjas 10—48
 niitnev 10—49
 nikastus 36—66
 nugi, 22—95
 nugiline 22—94
 nugima 22—96, 28—104
 nugine 22—95
 nugisus 22—97
 nuumrakk 19—73
 nõgesepalavik 21—89
 nõgesetõbi *34—107
 nõgeselõve *21—87,
     *34—107
 nõgus 16—18
     „ põis 23—105
 nõgusis 16—19
 nõre 29—77
 nõrgmädanik 29—109
 nõristaja, 29—82
 nõristama 2—17, 30—11
 nõristamine 2—18, 29—78
 nõristus 2—18, 29—78
 nõristuse, 29—82
 nõrk suurendus 36—12
 nõudama 16—37
 nõuandekoht 9—16
 nõudus 16—35
 nägemisväli 29—69
 nähtus 24—1
 nähtu 32—24. 22
 näiline 28—67
 näitama 8—47
 näiv 28—67
     „ tervistus 28—68. 15
 näivus 32—41
 nälg 13—108
 nälg surema 36—19
 nälgima 13—114
 nälgimisseisund 13—113
 nälgus 13—113
 nälguseatrofia 4—17
 nälguse-soetõbi *13—111
 nälguseturse 13—109
     „ -tõbi *22—24
 näljane 13—115
 näljasurem 13—109
 näripaise 34—34
 närtsima 36—82
 närtsus 19—47
 närtsuse, 19—46
 närv 21—80
 närvahaigus 21—82, 21—84
 närvihalvatus 21—83
 närvkasvaja 21—81
 närviümbris 23—56
 näsa 22—53
 näsakasvaja 22—54
 nääre 9—64
 näärekasvaja 2—53, 9—66
 näärevähk 2—51
 näärmealge 9—65
 näärmepaistetus 9—68
 näärmepõletik 2—45
 näärme ümbruse põletik
     23—38
 nõõrima 29—8
 nõõrimismaks 29—9
 nõõrimisvagu 29—9
 oga 30—105
 ogajas 30—106
 oimetus 7—8, 15—107
 oimetuslik 15—108
 oimu, 32—51
 okse 10—18, 10—67
 oksendama 5—90
 oksendus 5—95, 10—18,
     10—67
 oksendusejuur 5—97
 oksendusesool 5—92
 oksendusevahend 5—91
 oksenduse-viinakivi 5—96
 ollus 31—104
 opaalne naast 24—30
 opereerimatu 14—79
 osalised roisklased 28—24
 osati 32—44
 ose 25—9, 26—51
 osis 4—79, 14—50
 otsa saama 34—44
 otsekohene 9—12
 ovaalrakune 22—83
 paatrid 27—104
 paatunud 8—52
 pahahaisuline 11—81
 pahaloomune *5—83, 19—36
     „ turse 22—25
 pahaloomus 19—37
 pahenemine 26—88
 pahutama 16—10
 pahuti 16—9
 pahutus 16—7
 pais 30—120, 31—18
 paiguline taud 10—29
 paigustama 18—61
 paigustatud 18—62
 paigustus 18—60
 paik 18—57
 paikne 18—58
 paiknema 18—61
 paiknemine 18—59
 paiknenud 18—62
 paise 12—71, 34—18, 7
 paisene 34—43
 paisestuma *34—41
 paistestumine *34—40
 paistev *34—42
 paistetama 3—64, 29—46
 paistetus 34—3
 paisuma 29—45
 paisumine 29—49
 paisus-liigveresus 31—21
 paisusmaks 31—22
 paisusneer 31—23
 paisusnäsa 31—26
 paisusturse 31—25
 paisutama 31—17
 paisutama 31—17
 pakitsus 9—57
 paksend 35—89
 paksendama 35—87
 paksenema 35—88
 paksenemine 35—89
 pakshuulsus 19—28
 paksnahksus 22—32
 palavik 10—106, 11—26
 palavikkus 11—43, 26—73
 palavikkutekitav 26—74
 palavikuhaigus 11—32
 palavikujudin 11—37
 palavikukraad 11—31
 palavikukul 11—42. 22
 palavikukõver 11—33
 palavikuramblus 11—36
 palaviku-soojamõõtja 11—39
 palavikusoojus 11—38
 palavikuta 11—30
 palavikutekitaja 26—74
 palavikutus 3—86
 palavikutüüp 11—41
 palavikuvahk 11—27
 palaviku ägenemine 11—29
 palavlema 11—34
 palja silmaga nähtav 19—32
 paljuveresus 24—47, 24—98
 pandud rõuged 24—79
 pank 29—11
 pankjas lagu 29—12
 parandumatu 14—77, 14—92
 parandus 27—35

- paranemine 16—63, 28—10
 paranemisjärk 30—117
 paranev 16—61
 paraffiinisendus 22—89
 paraffiinitustama 10—39. 1
 parenhümatoosne väärustus
 *8—1 *8—22. 17
 pasandus 8—106, 9—78
 pealuu 28—48
 „ -lagi 28—50
 „ -murd 28—51
 „ -põhi 28—49
 „ -võlv 28—53
 „ -öös 28—54
 peatuiksoone-kitsus 3—77
 „ -laiend 3—74
 „ -puudulikkus
 3—75
 peatuiksoone-põletik 3—79
 peatäi 17—33
 pea-verikasvaja 6—68
 peenekiuline 11—7
 peeneteraline 11—10
 peenetähniline 11—9
 peenetäpiline 11—8
 peetama 27—77, 38—17
 peetus 27—71
 pehme ajukelme 18-7, 24-14
 „ „ põletik 18-9
 pehmumus *19—33
 pehme paise 34—31. 7
 peite 17—23
 peitejärk 17—25
 peitus 17—24
 peitusejärk 17—25
 peituv 17—23
 pettumus 32—41
 Peyer'i naastud 24—31
 pidalimaja 18—5
 pidalitõbi 18—1
 pidev 7—22, 16—46
 pidevalt 7—25
 pidev palavik 10—108
 pidevus 7—24, 16—47
 pigmentipuudus 24—20
 pigmentirakk 24—22
 pigmentiõgija 24—21
 pigmentlaik 6—77
 pigment-sünnimärk 21—19
 „ -terake 24—18
 piim 20—20
 piimanäärme-põletik 19-71
 piimjas 20—21
 „ laik 19—12
 piirde 23—66
 „ -ergustik 32—80
 „ -närvisüsteem 32-80
 piirdunud 6—108, 37—101
 „ kõhukelme-põle-
 tik 23—72
 piire 23—65
 piirstumine 8—43
 piiristus 8—44
 piiristusjoon 8—45
 piirjoon 16—59
 piirkond 26—102
 pikaeasus 19—26
 pikaldane 6—105, 16—119
 piki 18—64
 pikine 18—64
 piklik aju 19—92
 pilu 27—102
 pind 21—23, 22—7
 pindmine 22—8, 31—118
 pindmis-ebakilejas 17—3
 „ „ põletik
 17—2
 ping 33—30
 pinnas 21—22
 pisik 20—13, 20—15
 pisikumürk 33—49
 pisipeasus 20—12
 pisirakune *15—37
 „ sarkoom 28-33
 pisiõgijad 20—16
 pistehaav 37—60
 pistekultuur 31—46
 pitsuma 14—71
 pitsumine 14—23
 pitsunud song 5—110,
 13—65. 4
 pitsus 14—23, 14—70
 plasma 24—32
 plasmarakk 24—34
 pommike 22—55
 pooge 35—6
 pookima 35—9
 pookimine 35—7
 pookrõuged 24—78
 poolkuujas 29—103
 porsuma 36—91
 praegune seisund 31—13
 pragu 27—101
 pronkstõbi *5-106, 20-56. 14
 pruun atrofia 4—14
 puderkasvaja 4—3
 puhutus 10—21
 puhutuse 10—24
 punalible-vähesus 22—30
 punduma 3—63, 26—30
 pundumine 26—31
 punetised 27—108, 27—111
 punetus 27—112
 punne 26—31
 puremishaav 37—59
 purustama 8—81, 34—110
 purustamine 8—83, 34—109
 purustav 8—85
 purustus 8—83, 34—109
 putrumine 4—4
 puude [puute] 16—41
 puudulik 14—103
 puudulikkus 14—101
 puue [puude] 7—95
 puutenakatus *16—43, 16
 puutumisi 7—20
 puutumus 7—19, 16—44
 põdema 17—103
 põhikude 31—77
 põhjalik 26—40
 põhjusepärase 4—7
 põhjustama 36—72
 põiehaigus 4—96
 põiekaela-põletik 7—80
 põiekatarr 6—54
 põieke 36—97
 põiekivind *4-97, *6-18. 18
 põie-kivindtõbi *7—81,
 18—44
 põeline 38—43
 põiepõletik 4—94, 7—78
 põiesong 7—79. 4
 põige 2—37
 põik 29—17
 põikmurd 29—18
 põikuma 2—35
 põikumine 2—36
 põikuv 8—112
 põimik 24—64
 põimikuline 24—63, 26—47
 põis 7—76, 36—94, 38—42
 põiskasvaja 7—82, 17—62
 põistang 9—35
 põle 5—87, 11—109. 6
 põlemine 35—73
 põlemisprodukt 35—73
 põletamine 35—72
 põletik 10—44, 14—41,
 24—11
 põletiku 10—43, 14—42
 põletikune 14—43
 põletus 7—9, 35—72
 põletushaav 37—56
 põlvpõletik 12—102
 põrgaspõis 4—26
 põrk 4—25, 33—55
 põrna paisumine 20—31
 põrnapõletik 30—85
 põrnapõrk 20—27
 põrnasäsi 20—30
 põrn 18-30, 20-26, 30-84
 põrutus 7—57, 16—60
 põrutushaav 37—56
 päevatuselaik 6—81
 päikesekiiritumine 14—81
 päikesekiiritus 30—58
 päikesepiste 13—42, 14-82
 30—59
 päis 29—61
 päraku kaudu 23—91
 4*

- päraaku tenesm 32—54
 „ verikomud 13—8
 päramised 24—25
 pärandama 35—104
 pärandamine 35—107
 pärandatav 10—64
 pärandatol 10-65, 35-106
 pärasool 19—65, 26—90
 pärasoolekelme-põletik
 23—67
 pärasoole-põletik 25—52
 „ -uuris 19—66
 „ -vaje 19—67
 „ -väljalange 19—69
 pärstlõikusene 25—14
 pärsasturmane 25—12
 pärima 35—105
 pärimine 35—108
 päritav 10—64, 13—54
 päritavus 10—66
 päritolu 13—57
 päritud 10—64, 13—54,
 35—106
 päritud süüfilis 32—66
 päritus 13—55
 pärlitõbi 23—81
 pärlkasvaja 6—92, 23—79
 põis 23—103
 pöördunud 35—10
 pühkunud 36—89
 püsikestev 16—28
 püsikestvus 16—29
 püsine 30—102
 püsisis 30—104
 püstjalg 23—115
 püstpõis 23—105
 rabandus 3—83
 rabanduse 3—82
 rai 32—90
 raig 29—14
 raigumine 29—15
 rakk 37—34
 rakujaunemine 37—46
 rakukest 37—42
 rakuplasma 37—45
 rakupõrgad 37—39
 raku-sisseränne 37—41
 rakutuum 37—43
 raku-uudismoodustus 37-44
 rakuümbrusene 23—77
 ramblev 27—27
 „ palavik 11—5,
 27—25
 ramblus 27—23
 rammus 37—36
 rangialad 35—30
 rase 29—39
 rasedus 29—40
 raseduse-pigmentlaik *6-82
 rasetama 29—41
 rasklahustuv 29—52
 rasu 32—36
 rasunääre 32—37
 rasv 11—14
 rasvaladestus 11—15
 rasvasmaks *13-46
 rasvasong 11—16, 13—59,
 18—35. 4
 rasvassüda *7-61, *11-22,
 22—10
 rasvastumine 36—4
 rasvastus *2—62, *11—24,
 *18—37, 22—9, *25—2
 rasvatustamine 10—35. 1
 rasvatustumine 10—35. 1
 rasvatustus 10—36. 1
 rasvik 21—91, 22—56
 rasvkasvaja 11—20, 18—35
 rasvkude 11—21
 rasvtõbi 11—25, 18—37,
 25—2. 14
 rasvumine 36—3
 rasv-veresus 18—34. 2
 „ -väärustus *7—105,
 *8—9, *11—18. 17
 ratastuum 26—41
 rauaskopsud 30—22
 rauastus 30—20
 raugus 7—5, 15—95
 rauk 12—109
 raukuse 29—105
 raukuseatrofia 4—20
 raukusene 29—105
 raukusenõrkus 2—89
 raukusenärtsus 19—48
 raukuse-roiskkärbus 11-114
 ravitseja 32—95
 ravitsema 4—34
 ravitsemismeetod 4—41
 ravitsemisvahend 4—42
 ravitsemisviis 4—39
 ravitsemisõpetus 32—97
 ravitsus 4—37
 reasõlgud 26—104
 rebend 28—58
 rebenemine 27—88
 rebenemisi 27—89
 rebimishaav 37—57
 reiesong 5—119, 13—62,
 28—76. 4
 reis 28—75
 rigisema 15—44
 riisjas keha 7-68, 26-106
 rike 36—113. 12
 rikkuma 35—85
 rikunduma 35—85
 rind 6—10, 32—111
 rindkere 32—111
 ringvool 16—110, 37—96
 ringvoolu-elund 37—97
 ringvoolu-häire 16—115,
 37—99. 12
 rinnakelme 6—57, 18—99,
 24—49
 rinnakelme-hatud 24—51
 „ -põletik 6—58,
 24—58
 rinnakelme-õõs 24—50
 rinna-vesitõbi *6-61, *14-4
 rinnaõõs 6—59
 risti 33—73
 ristluu-song 13—69
 roe (rooja) 10—50, 16—91,
 31—35
 roekämp 16—96
 roeveresus *31—36. 2
 rohuosis 14—50
 roisk 26—57. 5
 „ -kärbuma 12—4. 6
 „ -kärbus *5-87, 11-108. 6
 roisklane 28—19
 roiskuma 36—1. 5
 roiskumine 10-105, 26-22,
 36—1. 5
 roiskumist tekitav 28—17
 roiskunud 10—104. 5
 roiskuv 26—21. 5
 roiskverene 29—113. 2, 5
 roiskveresus 29—112. 2, 5
 roisu 26—55
 roisuline 26—55
 roisumürk 25—111
 roisutav 28—18
 roisutekitaja 28—17
 rooja 31—36
 roojafistul 31—44
 roojakivind 16-75, 16-99. 18
 roojamädanik 16—92
 roojaoksendus 16-74, 16-93
 roojapais 16—77, 16—98
 roojapitsus 16—94
 roojasõõmine 16—76
 roojauuris 16—95, 31—44
 roomav 30—6
 roos 10-87, 27-103, 27-109
 roosatähn 27—106
 roostevärv 27—107
 ruumala 36—115
 ruumalakas 36—116
 rõhe (rõhke) *7-12, *9-58,
 16—5
 rõhk (rõhu) 7—12, 9—58,
 16—4
 rõhkeanemia *9—59
 rõhkeatrofia *4-13, *9-60
 rõhkehalvatus *9—63
 rõhumine 9—58
 rõhutus 7—12
 rõivatäi 17—32, 23—23
 rõugearm 24—87

- rõugearmiline 24—88
 rõuged 24—77, 35—23
 rõugeid panema 35—8
 rõugepanek 35—5
 rõugepanemine 24—86, 35—6
 rõugepooge 24—85
 rõugepookimine 24—85
 rõoskkoor *26—42
 rähm 9—91
 rähmane 9—100
 rähmuma 9—102
 ränd-kopsupõletik 37—15
 rändneer 27—32
 rändpõrn 37—14
 rändrakk 37—16
 rändtaud 10—58
 röga 4—74, 30—101
 rõimaatiline liigesepõletik 3—103
 rõimaatiline veritähnus 26—13
 rübi 29—106
 rübinina 28—35
 ründamisliikumine 3—44
 ründamispunkt 3—46
 rütmitus 3—91
 saadud 2—42
 saadus 25—60, 27—69
 saave 27—70
 saavutus 27—69
 sade 21—97, 25—41
 sadestama 21—98
 sadestamismenetlus 10—52
 sadestus 10—51
 sagar 17—19, 18—55
 sagaraline 18—50
 sagaraline kopsupõletik 24—72
 sagarik 17—18, 18—54
 sagarikuline 18—52
 „ kopsupõletik 24—73
 sagarmaks 13—46
 sageveresus *3—49, 14—100. 2
 sant 17—58
 sapikivind *6—15. 18
 „ -tõbi *6—91. 14
 sapikoolik 15—89
 sappmürgistus *11—53
 sappiõie-põletik 6—89
 sappiõis 36—95
 sapitee-põletik 6—87
 sapitu 2—41
 sapitus 2—41
 sapivoolmed 11—52, 15—89
 sapp 11—51
 sapprasv 6—93
 sappveresus 6—86. 2
 sarlakid 28—46, 28—57
 „ ilma lööbeta 28—47
 sarv 7—62, 13—101
 sarvaine 13—101
 sarvkesta paise 34—22. 7
 sarvkude 13—102
 sarvsoomus 13—103
 sarvumine 36—18
 sarv-vähk 13—102
 „ -väärustus *8—13. 17
 satikas 17—31, 23—22
 savivärvi 17—82
 sedastama 16—31
 seede 35—78
 seedeaparaat 35—80
 seede-elund 35—82
 seedehaigus 35—81
 seedemahl 35—83
 seedepaise 34—32. 7
 seedetoru 34—2
 seedima 35—74
 seedimatu 34—86
 seedimine 8—117, 35—78
 seedimishäire 8—119. 12
 seeduma 35—75
 seedumine 35—78
 seedus 35—76
 seemnepõieke 36—98
 seenjas 24—23
 seestekkene *10—31
 seest-tekinud 10—31
 „ -tekkiv 10—30
 segakasvaja 20—32
 seganakkus 20—34
 segapaise 34—30
 segu 20—35, 36—41
 seguma 36—40
 seinakülgne 37—12
 seinapidine 37—12
 seinasisene 14—110
 seisak 30—119, 31—8, 31—57
 seiskumine 30—119
 seiskus 30—119, 31—8
 seisund 31—9, 38—24
 seisukas 30—102
 seisukus 30—104
 seljaaju 19—56, 19—94
 seljaaju 37—53
 „ hallolluse põletik 24—95
 seljaaju-kuive 32—31
 „ -pehmumus *21—1
 „ -põletik 20—118
 „ -song 19—110. 4
 „ -õõndusetõbi 32—74
 seos 27—16
 seroosmädaline plöiirit 24—58
 seroosne kest 30—1, 34—12
 seroosse kesta põletik 30—3
 seroossealune (kest) 31—102
 servasseis 26—43
 sete 29—66
 setitama 29—67
 settima 29—67
 siberikat 3—71, 20—28
 siberikatku-pustul 26—18
 „ -vill 26—18
 sibuljas 38—33
 side 18—33
 sidekoe 11—58
 sidekoeline 11—58
 sidekude 4—88
 sidekude-kasvaja 4—90, 8—68, 11—50
 sidekude-väät 4—92
 siduma 35—66
 sidundus 35—67
 sidusus 38—18
 sigimatu 31—39
 sigimatus 31—41
 sigitamine 37—92
 sigitamisvõime 25—23, 37—93
 sigitu 34—54
 siht 27—90
 siinussõlm 30—33
 siirde 20—10
 siirdeline 20—10
 siirdniristus 33—63
 siire 20—7
 siiriti nirstama 33—65
 siirutama 20—9
 sile 12—92
 silelihas 12—93, 20—102
 silelihas-kasvaja 17—105
 silinderrakune vähk *6—31
 silmapõletik 22—57
 silmatriiper 22—59
 silmatõbi 22—57
 sinikus 7—74, 38—37
 sinikuse, -ne 38—38
 sinitõbi 20—58. 14
 sirge toruke 33—119
 sirguma 31—71
 sirukülg 31—71
 sirutama 31—70
 sisehaiguse-arst 32—95
 sisendama 9—42
 sisendus 9—46
 sisenõristus 29—80
 sisevaatus 4—77
 sisikond 36—110
 sisikondlik 36—111
 sisikonna asetus 30—35
 sisikonnasse kuuluv 36—111
 sissekaardunud 35—10
 „ põlv 35—11
 sisse nirstama 14—46
 sisseniristus 14—48
 sissepöörduvad 35—28
 „ põis 35—30
 sisserõhutus 14—21

- sisserõhutus 14—21
 sisseränne 9—56
 sisse tungima 9—48
 sissetuppumine 14—85, 14—87
 sissetõmbamine 3—117
 skorbit 29—62
 soerd 20—50
 soetõbi 34—60. 14
 sogane 12—79
 soige 31—49
 soik 31—49
 song 5—109, 13—58. 4
 songakanal 6—5
 songakott 6—7
 songapitsus 6—2. 4
 songasisu 6—3
 songavesi 6—8
 songavöö 5—120
 songavärat 6—6
 soojapüüne 32—107
 soojapüütu 32—103
 soojus 32—47
 soojusejaotus 37—17
 soojusejaotumine 37—17
 soojuseköver 38—49
 soojusevahe 32—48
 sool [soole] 7—27
 soolatüügas 36—45, 37—19
 sooleahendus 7—55
 soolefistul *7—38
 soolegaas 7—39
 soolehalvatus 7—47
 soolehatt 7—90
 soolehatud 36—103
 soolejäikus 7—51
 soolekasvaja 7—56
 soolekatarr 6—52
 soolekeerd 7—86
 soolekeerdumine 7—86
 soolekitsus 7—54, 7—84
 soolekivind *7—52. 18
 soolekramp 7—46
 soolekäär 7—50
 soolelaiend 7—33, 7—37
 soolepaise 7—41. 7
 soolepesemine 7—90
 soolepitsus 7—35
 soolepurgus 7—29
 soolepõletik 10—32
 sooleseina song 7—89. 4
 soolesong 7—31. 4
 soolesulg (sulu) 7—87
 soolesõlm 7—44
 sooleussid 13—43
 sooleuuris 7—38
 sooleverejooks 7—30
 soolevoolmed 7—45
 soomustõbi 14—11. 14
 soon 12—16, 35—32
 sooneahendaja 35—41
 soonekitsus 3—43
 soonekivind *3—37. 18
 soonekramp 3—42
 soonekövastus 3—41
 soonelaiend 3—21
 soonelaiendaja 35—39
 sooneliigutaja 35—43
 sooneputrumine 4—5
 soonepõletik 3—23
 soonerada 12—17
 soonerebend 3—39
 sooneseina keskkest 19-78, 34-8
 sooneseina sisekest 34—7
 „ väliskest 34—6
 soonestuma 35—38
 soonestus 35—37
 soonkasvaja 3—38, 12—17
 soon-uudismoodustus 12-19
 sopp 9—26, 9—28
 spiraalmurd 30—79
 sugu 12—69
 sugu 30—10
 suguelu-väline süüfilis 32-64
 suguhaiguse 35—48
 „ -paise 34—38. 7
 sugulus 36—76
 sugupool 12—69
 suguti 19—42, 23—30, 28—60
 sugutamata 34—47
 suguvõime 25—19
 suguvõimeline 25—17
 suguvõimetus 2—65
 suguühte-võime 25—21
 suhe 27—17
 suhkruata liigkusesus 8—89
 suhkrukusesus 12—100, 37—108. 9
 suhkripiste 38—3
 suhkurtõbi 8—92, 38—2. 14
 suhkurtõbine 8—93
 suhkurveresus 12—98. 2
 suhteline 27—19
 suhtumine 27—17
 suitsulihajas põrn 28—78
 sule [sulge] 28—99
 sulgema 28—97
 sulgeserv 28—98
 sulguma 22—21
 sulgumine 22—20, 28—99
 sulgumus 22—20
 surevus 20—63, 31—33
 surm 33—16
 surmaeelne 25—36
 surmahaiqus 33—21
 surmaheitlus 2—67, 83—21
 surmaheitluse 2—66
 surmajuht *33—19. 23
 surmalaad 33—17
 surmama 33—39
 surmamine 33—47
 surmapiin 33—22
 surmapõhjus 33—23
 surmatunnistus 33—18, 33—23, 33—44
 surmatunnused *33—24
 surmav 33—25
 surmavoodi 33—40
 surmavus 33—26
 surme 33—47
 surm südamehalvatusest 32—12
 surnud 33—35
 surnult sündinud 33—36
 suu kaudu 23—88
 suulae-lõhe 12—15, 22—36
 suulagi 12—14
 suund [suuna] 27—90
 suundus 33—99
 suupõletik 31—60
 suurendus 36—11
 suurkeelsus 19—29
 suurpeasus 19—27
 suur-rakune sarkoom 28-31
 „ ringvool 16—111
 suurõgijad 19—30
 svine kõhulahtisus 30—54
 sõlm 15—62, 33—31
 sõmer 12—103
 sõmerastunud 12—108
 „ rakk *37—35
 sõmerjas 12—106
 „ paise 34—27
 „ väärastus *7-109 *8-19. 17
 sõmerkeha 7—66
 sõmerkude 12—104
 „ -kasvaja 12—105
 sõrmesööbija 22—45
 säilima 23—96
 säiliv 23—94
 säilivus 23—95
 säsi 26—4
 säsi, -ne 26—7
 säsi-põletik 26—6
 säsiõõs 26—5
 säärepaise 34—23. 7
 söesops 15—78
 sööbija 6-39, 15-14, 15-49
 sööbinud 15—15
 „ hammas 15—16
 sööde [söötmel] 31—111
 söögitoru 30—69
 „ -põletik 22—27
 sööst 3—17, 22—109
 sööstiline 23—2
 sööstiliselt 23—2
 söötraig 18—115

- söövitama 16—89
 söövitust 16—90
 süda 7—60, 13—76
 südameaeglus 5—85
 südamehalvatus 32—11
 südamekoda 37—1
 südamelaiend 13—82
 südamelihase-põletik 21—3
 südamepaun 13—77
 südamepauua-kelme 23—42
     "   "   põletik
     23—44
 südamepauna-kokkukasve
     13—79
 südamepauna-põletik 13-78
     "   -vesitõbi
     13—81, 14—2
 südamerike 13-85, 36-113.
     12
 südamerikke-rakk 13—86
 südameruttus 32—34
 südamevatsake 35—57
 südamevoolmed 3—31
 süfilüütiline luumõns 33—33
     "   valgenahksus
     18—14
 sügatõbi 25—96
 sügelised 28—45
 sülg 30—66
 sülgetekitav 30—16
 süljekivind *6—17, 30—17.
     18
 süljenäärme-põletik 30—15
 süljevool 30—18
 sültjas 11—56
 sünnimärk 21—18
 sünnituspulk 25—119,
     37—73
 sünnituspuhune 25—117
     "   palavik
     25—114, 37—75
 süsihape 15—80
 süsihape-kümbilus *15—81
 süsihape-lumi 15—84
 süsihapend 15—78
 süsihappe-külmutamisapa-
     raat 15—83
 süsihapu 15—79
 süsinik 15—86
 süsitolm 15—86
 süste 14—56. 24
 süstel [süstla] 30—96. 24
 süstima 14—68, 30—97. 24
 süstimine 14—56. 24
 süva 25—66, 33—11
 süvend 36—70
 süvendus 36—70
 süüfilise-järeltõbi 22—98
     "   -järeltõve, 22—100
 süütute süüfilis 32—67
- taandareng 14-88, 27-113
 taanduvalt arenema 38—15
 taasnakkus 26—105
 taaspuhkema 27—81
 taaspuhkemine 26—89,
     27—79
 taastuv palavik 11—4,
     27—14, 27—116
 taastuv tüüfus 34—64
 tagumine 25—11
 tagurlane 26—103
 tahke *11—12, 30—48,
     38—25
 tahteale alistumatu 34—88
     "   alistuv 37—68
 tainjas 23—3, 32—43
 talitama 35—110
 talitus 11—99
 tallestu 8—50
 tape 20—61, 33—47
 tapma 33—39
 tapmine 20—61, 33—48
 tapdjas 12—42
 tarim 35—115
 tarima 35—113
 tarimus 35—115
 taring 35—115
 tarre 12—41
 tartel 11—54
 tartlisarnane 11—55
 tatitõbi *19—39, *27—110
 taud 10—58, 30—9
 taudi, 10—59
 taudiline 10—59
     "   kõrva-süljenäärme
     põletik 22—106
 tedretähed 6—80
 teeskleja 30—27
 teesklema 30—29
 teesklus 30—28
 tegelema 25—34
 tegelev arst 25—35
 tegelus 25—31, 25—40
 tegev 2—69
 tegevus 11—99
 tegevuses olema 11—100
 tegevusetuseatrofia 4—15
 tegevushüpertrofia 2—71
 teisend 35—19
 teisene 29—89
     "   süüfilis 29—91,
     32—69
 teisjärgune süüfilis 18—72
 teisespingsalt 23—93
 tekkimatus 2—64
 tekkimishetk 31—11
 tekkimismoment 31—12
 teliskivijas sete 29—68
 tera, 16—78
 terajas 16—78
- teraline 16—78
 terve 12—72
 tervenema 12—48
 tervenemine 28—10
 tervis 12—74, 28—16
 tervisekahjulik 34—55
 tervisekahjulikkus 34—69
 tervishoid 14—6
 tervishoiuline 14—7
 tervishooldus 12—76
 tervisjuhis 12—77
 tervistama 13—29. 15
 tervistav 13—28. 15
 tervistumatu 13-34, 14-77,
     14-92
 tervistumine 16—63. 15
 tervistusasutus 13—25. 15
 tervistusjõud 13—31
 tervistuskümbilus 13—26. 15
 tervistusläte *12-73, 13-37
 tervistusmeetod 13—35
 tervistusteadus 13—32
 tervistusvahend 13—36
 tervistusvesi 13—40. 15
 tervistusvõime 13—39
 tervistusvõimlus 13—30
 tervistusõpetus 13—32
 tervistuv 13—27, 16—61
 tervistuvus 13—39
 tervistus 12—78
 tervisõpetus 12—75
 tervuma 12—47
 tervumine 7—58, 28—10
 tüsikus 24—12, 29—55
 tihedus 8—110
 tihkendama 36—15
 tihkenemine 14-27, 36-16
 tihkenenud 14—28, 14—30
 tihkestama 13—21
 tihkestamine 13—22
 tihkestumine 13—23
 tihkestus 13—22, 36—16
 tihkestuslahus 13—24
 tilkenina 33—89
 tilkhaaval 33—96
 tilkumisi 33—96
 tinakoolik *15—88
 tinamürgistus 28—39
 tinavoolmed 15—88
 tingimatud roisklased 28-21
 toestik 31—77, 31—91
 toibuma 12—43
 toibumine 7—58, 10—73,
     16—63
 toibumisjärk 30—117
 toibuv 16—61
 toiduaine 21—34
 toidukeeldumus 21—36
 toidustama 30—68. 19
 toiduvahend 21—34

- toit 21—33
 toite-keskkond 19—82,
 21—26
 toiteline 33—98
 toitepinna 21—22
 toitepreparaat 21—28
 toitevahend 21—28
 toitevedelik 21—25
 toitkört 30—67
 toitma 21—24. 19
 toitumus 10—78. 19
 toitumusehäire 9-90. 12, 19
 toitus 21—31. 19
 toituis 21—30. 19
 toime 37—71
 toimima 37—70
 toimimine 37—71
 toimus 36—118
 tolm 31—16
 topis 10—17
 topisene 10—16
 topistumine 10—15
 topistus 10—15
 toru 34—1
 toruke 33—117
 toruline 33—114
 „ nääre 33—116
 toodang 25—61
 toode 25—60
 toomasoon 35—33
 tootmine 25—61
 tootsus 25—64
 tootus 25—62
 traumaline vigastus 33—80
 tripperiline liigese-põletik
 3—106
 tripperiroimatism 33—92
 trüpanosoomtõbi 33-105. 14
 tubakaskopsud 32—29
 tugev suurendus 36—13
 tugevus 31—4
 tugi 31—90
 tugikiud 31—90
 tugikude 31—92
 tugirakk 31—92
 tuhm 12—79, 33—100
 tuhmumine 33—103
 tuiksoone-kõvastus 3—100
 tuiksoone-laiend *3—13
 tuiksoone-lubjastus *3—97
 tuiksoone-põletik 3—99
 tuiksoone väliskesta põletik
 23—40
 tuiksoonine 3—95
 tuletis 8—55
 tuletus 8—56
 tuletusevahend 8—54
 tundvusetu pidalitõbi 18—3
 tunnusekogum *32—21
 tunnusetu *32—23
 tunnuseõpetus *32—22
 tunnuslik *32—19
 tupepõletik 35—2
 tupp 35—1
 turse 22—22
 tursene 22—26
 tursuma 3—64, 29—46
 tursumine 22—22
 tuulerõuged 35—18
 tuulsus 20—11
 tuum 15—31
 tuumake 15—32
 tuumaümbrusene 23—59
 tuumkiht 19—54, 19—97,
 31—109
 tõbestav 23—5
 tõbi 20—55. 14
 tõeline 26—92
 „ anöürism 3—16
 „ peensoole divertikul
 *9—27
 tõelised rõuged 24—78,
 35—24
 tõmbekapp 38—6
 tõmbsoon 35—45
 tõmbsoone-laiend 24—5
 tõmbsoone-põletik 24—6
 tõmmak 38—5
 tõri 33—94, 33—107
 tõrje 2—34
 tõrjeliigutus 2—31
 tõrjevahend 2—33
 tõrjuma 2—32
 tõrjumine 2—33
 tõusujärk 30—111
 tõveteke 23—6
 tõvetekitaja 23—5
 tõvetekke 23—4
 tõvetunnuseline 23—8
 tähn 11—64, 19—11
 tähniline 11—68, 19—13
 „ soetõbi 11—67
 „ tüüfus 34—63
 täi 17—31, 23—20
 täis 33—38
 täisverene 5—76. 2
 täisveresus 24—47. 2
 täitamine 23—18
 täitõbi 23—18
 täkkimine 30—37
 tänk 11—57
 täpiline 11—68, 19—13
 täpne 25—42
 täpp 11—64, 19—11
 täpp-verealumid 23-111. 11
 täpsustama 25—43
 täpsustus 25—43
 tööhüpertrofia 3—87
 tühik 6—54, 15—27
 tühikuline 15—28
 tünnjas 33—28
 türgi rübi 34—57
 tüsi 15—116. 25
 tüsilik *16—3. 25
 tüsitama 16—1. 25
 tüsitatud 16—3. 25
 tüsitunud 16—3. 25
 tüsitus 15—115. 25
 tüvi 31—1
 tüübitu 4—60
 tüügas 36—45, 37—19
 tüükane 36—46
 tüükas 36—48
 uimastama 21—50
 uimasti 21—47
 uimastus 21—46
 uimastuse 21—49
 uimus 30—55
 uiterk 35—3
 uitnärv 35—3
 umbsoole-kelme põletik
 23—75
 umbsoole-põletik 4—103,
 34—59
 umbvähk 6—38
 ummistama 22—16
 ummistama 22—16
 ummistus 22—14
 unitõbi 18—10, 28—83. 14
 uppumine 31—99
 urbeline 25—8
 urbnemine 26—50
 urge 30—31
 urkepõletik 30—32
 urve [urbe] 25—7
 uss 37—84
 ussjätke 25—50
 usstõbi *13—44, 37—84. 14
 uudismoodustus 21—73,
 21—78
 uuduma 26—100
 uudumine 26—97
 uudumisvõime 26—99
 uudumus 26—96
 uurima 34—81
 uurimine 34—83
 uurimus 34—83
 uuris 11—60
 uuriskäik 11—61
 uusliigestus 21—55
 Vaagen 23—27
 vaagna kõhukelme põletik
 23—25
 vaar (vaara) 15—20
 vaarduma 36—23
 vaardumine 34—66, 36—24
 vaardus 36—24
 vaarjas 15—22
 „ kopsupõletik 24-68
 „ väärustus *15-18. 17

- vaatama 4—54
 vaatlema 4—48
 vaatlus 4—49
 vaatus 4—55
 vaba keha 7—67
   „ song 5—112. 4
 vadak 30—7
 vadakune 30—4
 vaev 24—27
 vahajas 37—11
   „ väärastus *8-28. 17
 vahekord 27—16
 vahelduma 2—29
 vahelduv 14—104
   „ palavik 10—109
 vaheliha 38—28
   „ -song 13—61. 4
 vahemik 14—107
 vahemiku 14—106
 vahend 27—20
 vahesein 29—115
 vahk 3—17
 vaht 28—63
 vaibejark 30—108
 vaje 25—112, 29—108,
   36—64
 vajuma 36—64
 vajumine 25—112, 29—108,
   36—65
 valendik 18—85
 valged 37—30
 valgelible 37—28
 valgenahksus 18—13
 valgeollus 31—105
 valgeveresus 18—11. 2
 valgevoolus 37—30
 valgukats 10—3
 valgusekoondaja 16—11
 valguproov 10—2
 valgusisaldus 9—112
 valgutarve 9—111
 valiv 10—14
 valk 9—109. 9
 valkaine *10—4
 valk-keha *10—1, 16—82
   „ -kusesus *2—73. 9
 valkvesi *10—5
 valmimatu 34—73
 valu 9—31, 28—106
 valukas 29—2
 valukergendav 28—110
 valuline 28—109
 valupunkt 28—113
 valurikas 29—2
 valus 28—109
 valutama 28—106
 valutu 28—111
 valutunne 28—107
 valutus 28—112
 valuvaigistav 29—1
 vanus 2—87
 vanusenõrkus 2—88
 vape 29—30
 vappama 29—29
 vappamine 29—31
 vappekülm 29—27
 vappumine 29—31
 vaputama 29—29
 vapustus 7—10
 varjusurm 18—10, 28—69,
   32—11
 varrepööre 31—48
 vars 31—48
 vastand 16—54
 vastandvärvimine 16—55
 vastündinu 21-71, 21-92
 vastupanek 27—50
 vastupanekuta 27—51
 vastupanev 27—49
 vatsake 35—55
 vedeldamine 18—41
 vedeldus 18—41
 vedelik 18—42
 vedel seisund 38—26
 veelduma 36—6
 veeldumine 36—7
 veeldus 15—100, 36—7
 veelduskärbus 15—102. 6
 veen 35—45
 veenikivind 24—8. 18
 veenikomu 35—26
 veenikomuline 35—22
 veenilaiend 35—27
 veenilaiendiline 35—21
 veenisisene 14—111
 veenisisesi 14—112. 24
 veepelgus 14—2, 37—22
 veetu 3—51
 veetustama 10—41. 1
 venima 4—69
 venimine 4—70
 venis 37—32
 venisus 37—33
 venitama 4—68
 venitamine 4—70
 venoosne liigveresus 35-51
   2
 venoosne pais 35—52
 verd imev 5—56
   „ jooksma 5—5
   „ puhastav 5—55
   „ sisaldav 5—28
   „ tõkestav 5—62
 verdunud 5—26
 vere-allavoolus 31—114
 vereosis 5—1
 verega imbibeerunud 5-32
   imbunud 3—32,
   5—27
 verega täidetud 5—34
 verehaigus 5—45. 14
 verehüübimine *5—23,
   *5—37
 verehüübus 5—24, 5—37
 verehüüve 5—22, 5—39
 verejooks 5—17, 5—70
 verekaotus 5—73
 verekas 5—53
 verekus 5—19
 vereköhimine 5—29
 verilaskmine 5—47
 vereleem 5—51, 24—33
 verelible *5—43
 vereliistak 5—52
 verelõik 26—8
 veremürgistus 5—72
 verepais 5—65
 verepakitsus 4—106
 vereplasma 24—32
 vere punaliblede mitmeku-
   jus 24—90
   vere punaliblede ohtrus
   24—102
 vererikas 5—54
 vereringvool 5—81
 vererõhk 5—3
 vere sagestumine 14—99
 vereseisak 5—64
 veresisaldus 5—21
 veresoon 5—19
   „ -kasvaja 12—54
 verest-tekkinud 12—112
   „ -tekviv 12—112
 veresugulane 5—75
 veretekkene 12—113
 veretu 5—48
 veretus 5—49
 veretõkestus 5—63
 verevadak 5—58, 5—77
 verevalamine 5—10
 vere valgelible 18—17
   „ valgeliblede ohtrus
   18—28
 vere valgeliblede vähesus
   18—15
 verevalgumine 5—11
 verevalum 5—14, 5—71,
   13—3. 11
 verevalumi 13—4
   „ -eelvalmus 13—6
 verevalumiline 13—5. 11
 verevalumilised rõuged
   35—25. 11
 verevedelik 5—18
 verevool 5—68
 veri 4—105
   „ -ekstravasaaat 5—14
   verijalg 3—61
 verikasvaja 5—25
 veri-koeranael 6-25, 15-12

- verikusesus 12—57. **9**
 verikämp *5—35, *5—46,
 *7—72
 verikõhimine 12—116
 verilaid 5—15
 verimuhk 5—2, 12—57
 verimäda 5—4
 verine 5—31
 verine heidik 20—47
 veriokse 5—9, 12—55
 verioksendamine 12—55
 verioksendus 5—9, 12—55
 verirõga 4—110, 13—1
 verirõgamine 13—1
 verirõgamus 13—1
 verirõgastus 5—60
 veritseja 5—7. **10**
 veritsema 5—5. **10**
 veritsev 12—114. **10**
 veritsev isik 5—7. **10**
 veritsustõbi 5—12, 12—115
10
 veritähnus 26—11
 veritüpp 5—15
 vermed 5—67, 36—101
 veri 37—25
 vesikõht 3—113
 vesilahu 37—26
 vesi-neerutõbi 13—120
 vesipea 13—119, 37—21
 vesisilm 33—89
 vesisong 13—118. **4**
 vesitõbi 14—3, 37—23. **14**
 vesiverene 13—117. **2**
 vesiveresus 13—116. **2**
 vesivähk 21—107, 37—22
 vetruv 10—10
 vetruvuseta 34—51
 vigane 17—58
 vigastama 17—13, 36—39
 vigastus 17—22
 vigus 17—59
 viimasoon 35—34
 viiveldud 32—38
 viivitunud 25—90, 36—93
 viivlev 32—38
 vilgas 17—78
 viljastamata 34—47
 vilkus 17—79
 viltu 29—17
 vinama 31—52. **20**
 vinanohu 22—85, 31—53. **20**
 vinapiiritus 31—55. **20**
 vinasulg 22—85. **20**
 vinav *11—81. **20**
 ving 15—77
 virgutav arstim 31—50
 " vahend 31—50
 voha *2—48, 37—80. **26**
 vohama 37—79. **26**
 vohamine *2—48, 25—75,
 37—80. **26**
 vohamis 25—76. **26**
 volt 24—65
 voolama 11—73
 voolav 11—74
 voolmed 7—1, 15—87
 voolmesdüst 15—91
 voolmevalu 15—92
 võbin 11—78, 29—43
 võbisema 11—80, 29—42
 võbisemine 11—79, 29—43
 võime 25—19, 25—21
 võimeline 25—17
 võimetu 34—52
 võltsima 35—111
 võrsumine 25—74
 võrsumis 25—76
 võörkeha 7—65, 11—88,
 16—81
 väheverene 4—107. **2**
 väheveresus 4—109, 22—28. **2**
 vähk 6—24, 6—27, 16—109
 väike ringvool 16—113
 väikeserakune *15—37
 välisnugiline 10—7
 välisparasiit 10—7
 välisplasma 10—9
 välisvaatus 4—56
 väljaheide 10—93
 väljahigistis 10—99
 väljahigistumine 10—100
 väljahigistus 10—101
 väljakaardunud 35—28
 " põlv 35—29
 väljalange 25—73
 väljanihe 27—40
 väljapööratud pois 35—12
 väljarandamine 4—72
 väljaränne 4—72, 10—20
 väljast-tekkinud 10—98
 " -tekkiv 10—97
 välje 25—78, 37—8
 väljuma 37—7
 värativeen 23—116
 värativeeni-süsteem 23—117
 värisema 37—104
 värisemine 33—81
 värske 27—78
 " süüfilis 18—71
 värvima 33—13
 värvimine 33—14
 värvitustama 10—33. **1**
 väänelangioom 26—45
 väänel-erkkasvaja 26—48
 väänelnõiroom 26—48
 väänel-veresoon-kasvaja
 26—46
 vääniline toruke 33—117
 väärarend 20—37, 20—50
 väärarend 20—36
 väärmoodustise-õpetus
 32—85
 väärmoodustis-kasvaja
 32—57
 väärastama *8—37. **17**
 väärastus *7—103, *8—4. **17**
 väät 31—69
 vöödilise 26—33
 vöödi 26—33
 vöötilias 20—103, 26—77
 vöötilias-kasvaja 27—82
 vöötsus 26—79
 õgirakk 11—90, 23—119
 õhend 35—96
 õhendama 35—91
 õhenema 35—93
 õhenemine 35—95
 õhenenud 35—95
 õhik 17—15, 17—16
 õhk 18—76
 õhkembol 18—80
 õhembolia 18—79
 õhktopis 18—81
 õhkusaldav 18—82
 õhumull 18—76
 õhusrind 24—76
 õhutihe 18—78
 õhutu 18—83
 õitsev tiisikus 18—110,
 24—12
 õllesüda 4—84
 õnnetus 34—53
 õrnutama 36—78
 õrnutlema 36—78
 õrnutluma 36—80
 õrnutuma 36—80
 õõnesveen 35—46
 õõnsus 13—99, 15—29
 õõs 6—55, 13—98
 äge 2—44
 ägenemine 10—91
 ägenemine 10—91
 ägekuultuur 31—75
 ärahoie 25—81
 ära nälgima 36—19
 äraspidine asetus 30—34
 ärritama 27—6
 ärritamine 27—12
 ärritatav 27—4
 ärritavus 27—5
 ärritus 14—98, 27—1, 27—12
 ärritusetu 27—10
 ärritusetu 27—10
 ärritusetu 27—10
 ärritus-vastuvõte 27—3
 ärritusjuhe (juhte) 27—8
 ärritusjuhte-süsteem 27—9
 ärritusjuhtimine 27—7
 ärrituskünnis 27—11
 ärrituv 14—96, 27—4

ärrituvus 14—97, 27—5
 ääris 28—40
 äärmus 10—103
 üdi 19—49, 19—90
 üdijas 19—51
 üdiollus 19—54, 19—97,
 31—109
 üdirakk 19—55, 21—2
 üdisaldav 19—52
 üdist tekkiv 20—120
 üditekkene 20—119
 üditu 19—53
 üdiõõs 19—53
 ühendlema 15—111
 ühendlemine 15—110
 ühendlus 15—109
 ühepaikne ehinokokk 9-38

ühestama 15—113
 ühestuma 15—113
 ühtlik 13—100
 üksik 30—49
 üksik follikul 30—51
 „ kimp 30—50
 üksiklõigese-põletik 20—49
 üksiktüberkul 30—52
 üksitine 30—94
 ükskõikne 14—25
 üld 12—46, 34—70
 üldine 2—77, 12—46
 „ kõhukelme-põletik
 23—74
 üldine liigesepõletik 22-47
 üldnakatus *2—80. 16
 üldpatoloogia 2—81

üldravitsemine 2—78
 üldreaktsioon 2—82
 üldtoniseeriv 2—84
 üleistutama 33—67
 üleistutamine 33—66
 üleistutus 33—66
 ülemine 31—120
 ülenev 3—112, 4—67
 ülipingutus 34—13
 ülisoojus 14—61
 üliäge 23—31
 ümmarpaise 34—35. 7
 ümmar-rakune *12—96
 „ „ sarkoom
 28—30
 üürrike palavik 10—46,
 10—107.

IV. Venekeelseid sõnu alfabeedilises järjekorras.

аденоидное разрастание
 2—49
 антонов огонь 5—87
 атрофия от бездеятельности 4—16
 атрофия от голодания 4—17
 атрофия от давления 4—13, 9—61
 бедренная грыжа 5—120,
 13—62, 28—76
 бедро 28—75
 безболезненность 28—112
 безболезненный 28—111
 безвоздушный 18—83
 безжизненный 17—81
 безкровие 5—49
 безкровный 5—48
 бесплодный 34—54
 безпрерывный 16—46
 бели 37—31
 белковое вещество 10—4
 белок 9—110
 белое вещество 31—105
 белокровие 18—12
 белый кровяной шарик 18—18, 37—29
 беременить 29—41
 беременная 29—39
 беременность 29—40
 бешенство 19—62, 26—35,
 33—27
 бледная немочь 4—101,
 6—85
 бледность 4—100
 бледный 4—99

блуждающая клетка 37-16
 „ почка 27-32
 бляшка 24—28
 боковой 17—27
 „ желудочек 35—59
 болезненный 28—109
 болезнь 16—101, 20—55
 болють 28—107
 болеутолительный 29—1
 болотная лихорадка 19-34
 боль 9—31, 28—106
 большой 16—100
 большой круг кровообра-
 щения 16—112
 бородавка 36—46, 37—20
 бородавчатый 36—47
 бочковидный 33—29
 бродить 12—5
 бронзовая болезнь 7—107
 брыжжечный 20—2
 брыжейка 20—3
 брюшная водянка 4—33
 „ грыжа 4—30,
 5—114
 брюшной тиф 34—61
 бубонная чума 4—82,
 6—65
 бугор 33—109
 бугорок 33—112
 бугорчатка 33—110
 бурая атрофия 4—14
 варить 30—23
 вдавление 14—21
 взвесь 32—9
 взвешенные вещества
 32—7

венозный застой 35—52
 веретено 30—74
 веретенноклеточная сарко-
 ма 28—27
 веретенообразная клетка
 30—76
 веретенообразный 11-106,
 30-75, 30-99
 верхушка легкого 18—112
 вершина 2—68, 10—57
 вес 12—83
 весь 33—38
 веснушки 6—81
 ветряная оспа 35—18
 вещество 31—104
 видоизменение 20—40
 височный 32—51
 влагалище 35—1
 влажная гангрена 11—111
 вливание 14—49
 вливание поваренной соли
 15—75
 вливать 14—47
 влияние 9—50
 внеполовой сифилис
 32—65
 внутривенно 14—112
 внутривенный 14—111
 внутренний осмотр 4—77
 внутренности 36—110
 внутренняя секреция
 29—80
 вогнутость 16—20
 вогнутый 16—19
 водный 37—25
 „ раствор 37—26

- водобоязнь 14—3, 37—23
 водянка 3—114, 14—4, 37—24
 водянка мозга 12—37, 113—119
 водяной рак 21—107
 возбуждимый 10—80
 возбуждать 10—81
 возбуждающий 10—82
 возбуждение 10—83
 воздух 18—76
 воздушная эмболия 18—79
 воздушный эмбол 18—81
 возвратная лихорадка 11—4, 27—15, 27—117
 возвратный тиф 34—64
 возраст 2—87, 17—40
 возрождаться 26—101
 возрождение 26—97
 волдырь 26—23, 34—106
 волокнистый хрящ 10—55
 волокно 10—54, 11—45
 волоконце 11—48
 волчанка 18—115
 волчья пасть 37—77
 воючий 11—82
 „ насморк 31—54
 вонять 31—53
 воронка 33—85
 воротная вена 23—116
 ворсинка 36—106, 37—105
 ворсинчатый 36—105, 37—106
 восковидное перерождение 8—28
 восковидный 37—11
 воспаление 10—44, 14—41, 24—11
 воспаление брюшины 4—31
 „ желчного пузыря 6—90
 воспаление желчных протоков 6—88
 воспаление легких 18—97, 24—67
 воспаление мозга 12—30
 „ „ пузыря 7—78
 „ „ слепой кишки 4—104
 воспаление сосудов 3—23
 „ „ суставов 3—102
 воспаленный 14—44
 воспалительный 10—43, 14—42
 восходящий 3—112, 4—67
 вошь 17—31, 23—20
 вправимая грыжа 5—118, 13—71, 27—39
 вправимый 27—37
 вправимый вывих 27—40
 вправление 27—45
 вправлять 27—43
 впрыскивание 14—57
 впрыскивать 14—69, 30—97
 время жизни 17—69
 всасывание 27—56
 всасываться 27—54
 вскрывать 22—6, 30—13
 вскрытие 22—2, 29—85
 „ трупa 4—76, 17—92
 вторичный 29—90
 „ сифилис 29—91, 32—69
 вторичным натяжением 23—93
 вшивость 23—18
 выветриваться 36—91
 выделение 10—95
 выздоравливание 16—64
 выздоравливать 12—49
 выздоравливающий 16—62
 выздоровление 7—59, 28—11
 выпадение 25—73
 „ прямой кишки 19—70
 выпот 10—100
 выпотевание 10—101
 выпуклость 16—66
 выпуклый 16—65
 вырождаться 8—40
 вырождение 8—34
 выселение 4—73, 10—20
 выступ 37—8
 выступать 37—7
 высыпать 21—88
 вытяжной шкаф 38—6
 вязкий 37—32
 вязнуть 36—82
 Газовое отравление 12—10
 гиалиновое перерождение 8—16
 гигантоклеточная саркома 28—29
 гигантоклеточный 12—91
 гигантская клетка 27—94
 гигантское ядро 27—93
 гладкая мышца 12—93, 20—102
 гладкий 12—92
 глинистаго цвета 17—82
 глотка 24—3, 28—103
 глуболежащий 25—66, 33—11
 глыба 29—11
 глыбчатый распад 29—13
 гниение 10—105, 26—22
 гнилой 10—104
 гнилочковие 29—112
 гнилочковный 29—114
 гнилоостный 26—56
 гниль 26—57
 гниющий 26—21
 гноескворие 26—59
 гноескворный 26—61
 гноеродный 26—68
 гноиться 2—26, 9—103
 гной 9—92, 26—16
 гнойная язва 9—97
 гнойник 2—16, 2—27, 3—84
 гнойное тельце 9—101
 гнойный 26—14
 „ очаг 9—98
 гноющийся 9—104
 головная вошь 17—34
 23—21
 голод 13—108
 голодать 13—114
 голодный 13—115
 гортань 17—21
 грибовидный 24—24
 гроздевидный 33—75
 гроздь 33—74
 грудь 6—10, 32—111
 грудная жаба 3—31
 грудная полость 6—60
 грудно-брюшная преграда 38—28
 грыжа 5—109, 13—58
 грыжевая вода 6—9
 грыжевой канал 6—5
 „ мешок 6—7
 грыжевые ворота 6—6
 губа 17—7, 18—38
 Давление 7—12, 9—59, 16—6
 двенадцатиперстная кишка 38—36
 двигательный 20—68
 „ нерв 20—70
 „ центр 20—72
 двойное уродство 9—34
 действие 37—72
 действительный 26—92
 действовать 37—70
 деление клетки 37—46
 демаркационная линия 8—45
 детская холера 6—67
 дикое мясо 6—42
 добавочный 2—39
 доброкачественный 4—46, 12—110
 доклад 37—9
 докладывать 37—10
 долевоы 18—50
 долька 17—18, 18—54
 дольчатая печень 13—47
 дольчатый 18—53
 доля 17—19, 18—55

- дрожать 28—62, 37—104
 дрожание 33—81
 дрожь 28—61
 дыра 11—84
 дыхание 27—60
 дыхательное горло 33—57
 Ежедневная лихорадка 26—86
 ежедневная перемежающаяся лихорадка 10—114
 ежедневный 26—85
жаба 3—25
 жажда 9—88
 жар 6—21, 13—94
 железа 9—64
 железистая опухоль 9—67
 железистый рак 2—51
 желтуха 12—40, 14—13
 желтушный 14—13
 желудок 19—15, 35—55
 желудочек 35—55
   " сердца 35—58
 желудочное кровотечение 19—16
 желудочный свищ 19—18
 желчная колика 11—52
 желчный камень 6—15
 желчный пузырь 36—95
 желчь 11—51
 жемчужная болезнь 23—81
 живой 17—78
 живость 17—80
 живот 34—78
 жидкость 18—42
 жизненная сила 17—52
   " теплота 17—65
 жизненное дерево 17—43
 жизнеспособный 17—48, 17—54
 жир 11—14
 жировая инфильтрация 11—23
 жировая ткань 11—21
 жировик 11—20, 18—36
 жировое перерождение 7—106, 8—9, 11—18
 житейское обстоятельство 17—64
Заболеваемость 20—53
 заболевание 10—77
 заболеть 10—75
 заворот кишки 7—87
 загиб 9—55
 загибание 9—54
 загибать 9—52
 загибаться 9—53
 задержка 27—72
   " гноя 27—73
   " мочи 13—19, 27—74, 34—99
 задушение 10—86, 31—113
 закладка 3—55
   " железы 9—65
 закупоривать 22—16
 закупорка 22—15
 заливать 9—42
   " в парафин 9—44
 заливка 9—46
   " в парафин 22—90
 замедлять 36—34
 замораживающий аппарат 12—21
 замораживающий микро- том 12—24
 замыкание 28—100
 замыкать 28—98
 занос 20—8, 20—42
 заносный 20—10
 запирать 36—62
 запираться 36—63
 запор 22—19, 36—59
 запутанность 36—88
 заражать 3—66
 заражение 3—68, 14—33
   " крови 5—73
 зараза 7—18, 14—32
 заразительный 3—67, 16—39
 заразить 14—40
 заразная болезнь 14—35
 заразное начало 16—40
 заразный 14—38
 застаиваться 31—17
 застой 31—19
   " кала 16—98
   " крови 5—66
   " мочи 13—16
 застойная печень 31—23
   " почка 31—24
 застойное полнокровие 31—21
 застойный отек 31—25
 застойный сосок 31—27
 затвор 36—59
 затечный гнойник 29—110
 затылок 21—14
 защита 29—33
 зачатие 16—72
 зачать 16—73
 заячья губа 17—8
 здоровье 12—74, 28—16
 здоровый 12—72
 здравоохранение 12—76
 зев 26—37
 зернистое перерождение 7—111, 8—21
 зернистый 12—107, 16—79
 зерно 12—103
 зияющая рана 15—34
 зиять 15—33
 злокачественное малокровие 3—8
 злокачественность 19—38
 злокачественный 5—83, 19—36
 зоб 16—120, 31—80
 золотуха 29—63
 зубной камень 6—14
 зуд 25—97
 зыбление 11—79, 29—43
Известь 15—5
 извилисто 28—85
 извитой каналец 33—118
 излечимый 13—27
 излияние крови 5—11
 излюбленное место 25—26
 изменение 35—62
 изнашивание 2—14
 изнеживать 36—79
 изнеживаться 36—81
 исследование 34—85
 исследовать 34—82
 изъясление 34—40
 изъясляться 34—41
 из'ян 7—96
 искривление 36—32
 искусственная язва 34—20
 искусственный 3—94
 испаряться 35—99
 испражнение 10—94, 31—87
 истончать 35—91
 истончаться 35—93
 истончение 35—97
Иажущийся 28—67
 кайма 28—40
 кал 10—50, 16—91, 31—35
 калека 17—59
 каловая рвота 16—93
 каловый 31—36
   " камень 16—75, 16—99
 каловый комок 16—97
   " свищ 16—96, 31—45
 каменный плод 18—46
 камень 6—13, 31—30
 карлик 38—30
 карликовый рост 38—31
 катарр мочевого пузыря 4—95
 кипеть 30—24
 кислота 28—41
 кислотоупорность 28—43
 кислотоупорный 28—42
 кишка 7—27
 кишечная ворсинка 7—91
   " грыжа 7—32
   " колика 7—46
   " опухоль 7—83
   " петля 7—50
   " язва 7—41

- кишечное кровотечение 7—30
 кишечный газ 7—40
 „ камень 7—52
 „ катарр 7—43
 „ свищ 7—38
 кишечные ворсинки 36—104
 клапан 15—35, 35—15
 клетка 37—34
 клеточная оболочка 37—42
 клеточное ядро 37—43
 клеточные перекладины 37—39
 клубочек 15—42
 кожный рог 7—63
 коллоидное перерождение 8—18
 коллоидный рак 6—30
 комкаться 15—40
 комок 15—39
 конечность 10—102, 12—95
 коровья оспа 24—81
 корь 19—64, 20—54
 косойный 14—26
 косой 29—17
 „ перелом 29—18
 косолапость 15—41, 23—108
 костная перекладина 15—47
 костная пластинка 15—53
 „ ткань 15—51
 костное вещество 15—55
 костный мозг 15—54, 19—93
 костоеда 6—40, 15—15, 15—50
 кость 15—45
 краевое стояние 26—43
 крайность 10—103
 крайняя плоть 25—30, 36—119
 крапивная лихорадка 21—90
 крапивница 21—89, 34—108
 краснота 27—112
 краснуха 27—108, 27—111
 кратковременная лихорадка 10—107
 крепость 11—13
 крепкий 11—12
 кривая 17—61
 кривошея 33—34
 кровавая рвота 5—10, 12—56
 „ мокрота 4—111
 кровавый понос 7—48, 9—89, 28—1
 кровеносный сосуд 5—20
 кровоизлияние 5—71, 13—3
 кровообращение 5—81, 16—110, 37—96
 кровоостанавливающий 5—62
 кровоподтек 5—2, 31—115
 кровопускание 5—47
 кровососный 5—57
 кровотечение 5—17, 5—70
 кровоточивость 5—13, 12—115
 кровоточивый 12—114
 кровоточить 5—6
 кровохаркание 5—30, 5—60, 13—1
 кровоочистительный 5—55
 кровь 4—105
 кровяная плазма 5—51
 „ пластинка 5—53
 „ сыворотка 5—59, 5—78
 кровяное давление 5—4
 „ пятно 5—16
 „ тельце 5—44
 кровяной занос 20—47
 „ след 5—61
 круглая язва 34—35
 круглоклеточная саркома 28—30
 круглоклеточный 12—97
 крупноклеточная саркома 28—32
 культа 31—88
 Легкое 18—86, 26—2
 легочная долька 18—104
 „ доля 18—103
 „ чахотка 18—109, 29—56
 легочная ячейка 18—88
 легочное кровотечение 18—93
 легочный 26—3
 лекарство 19—85, 27—21
 летучий 11—77
 лечебное заведение 13—25
 лечение 4—38
 лечить 4—34, 13—29
 лимфатическая железа 19—59
 лимфатический узел 19—5
 лихорадить 11—34
 лихорадка 10—106, 11—26
 лихорадочная болезнь 11—32
 лихорадочное состояние 11—43
 лихорадочный озноб 11—37
 ложная двуполость 25—103, 28—71
 ложный 25—100, 30—100
 „ сустав 25—98
 ломота 12—88, 24—89
 лучевидный, лучистый 31—67
 малокровие 3—6, 4—110, 22—29
 малокровие от давления 9—60
 малокровный 3—10, 4—107
 малый круг кровообращения 16—113
 медик 19—87
 мелкозернистый 11—10
 мелкоклеточная саркома 28—33
 мелкоклеточный 15—38
 мелкопятнистый 11—9
 местный 18—58
 место 18—57
 мерзнуть 11—92
 мертворожденный 33—36
 мертвый 33—35
 метод лечения 4—41, 13—35
 мешковидный 28—6
 мешок 28—5
 мнимая смерть 28—69
 мнимый 28—68
 многокамерный эхинококк 9—37
 многоклеточный 20—85
 многосторонний 20—76
 многоядерный 20—80, 24—118
 множественность 20—82
 множественный 20—81
 мозг 12—26, 19—50, 19—91
 мозговая грыжа 6—69, 12—29, 13—60, 19—105
 мозговой 19—51
 „ рак 6—34
 мозговик 19—96
 мозговое вещество 19—98, 31—106, 31—110
 мозговое кровоизлияние 12—27
 мозговой желудочек 35—56
 „ удар 12—35
 мозолистый 29—53
 мозоль 6—20, 15—9, 29—54
 мочевого пузыря 36—96
 мокрота 4—74, 30—101
 молоко 20—20
 моча 13—10
 мочева кислота 13—14
 мочевина 13—18
 мочевого камень 13—17
 мочегонное 9—24
 мочеиспускательный канал 34—95
 мочекислое воспаление суставов 3—110
 мочекровие 34—92
 мочеполовой аппарат 34—102

- мочепузырный камень 4—98
 мочеточник 34—94
 мошонка 29—65
 мошоночная грыжа 13—72
 мужской 19—40
   " пол 19—41
 мускатная печень 13—48, 20—100
 мутное набухание 29—50, 33—102
 мутный 12—79, 33—100
 муть 33—103
 мышечная мозоль 20—112
   " оболочка 20—94, 34—11
 мышечное волокно 20—106
   " волоконце 20—108
 мышца 20—98, 20—101
 мягкая мозговая оболочка 18—7, 24—14
 мягкий шанкр 34—31
 мякоть 26—4
 мясистый занос 20—44
Наблюдать 4—48
 наблюдение 4—49
 набухать 3—63, 29—45
 нагноение 9—105
 надпочечник 21—63, 32—5
 надпочечный 32—3
 надхрящница 23—47
 налет на языке 38—12
 направление 27—90
 наружный осмотр 4—56
 наследственность 10—66, 13—55
 наследственный 13—54, 10—65, 35—106
 наследственный сифилис 32—66
 насморк 7—70
 наступательное движение 3—45
 насыщать 28—37
 насыщение 28—38
 нашатырный спирт 31—55
 небо 12—14
 невраправная грыжа 5—113, 13—68
 невраправный 14—94
 недействующий 34—91
 недокармливание 34—76
 недостаточность 14—101
   " аорты 3—76
 недостаточный 14—103
 нездоровый 34—56
 незрелый 34—73
- неизлечимый 13—34, 14—78, 14—93
 ненормальность 2—12
 ненормальный 2—10
 неправильный 14—90
 непронизывольный 34—89
 непроницаемый для воздуха 18—78
 непроходимость кишки 7—88
 нерастворимый 34—71
 неровный 34—49
 несахарное мочеизнурение 8—90
 неспособный 34—52
 неспособный к жизни 17—63
 несчастье 34—53
 неудобоваримый 34—86
 нисходящий 2—24, 8—57
 нитевидный 10—48
 нить 10—47
 новообразование 21—74, 21—78
 новообразование ткани 12—82
 новорожденный 21—71, 21—92
 ногтеода 22—46
 носовое кровотечение 10—61, 21—52
Обезвоживать 10—42
 обезображенный 7—102
 обезображивание 7—100, 8—64
 обезображивающее воспаление суставов 3—105
 обезображивающий 7—98
 обезпложивание 31—40
 обезпложивать 31—43
 обезцвечивать 10—34
 об'ем 36—115
 об'емистый 36—116
 обивествление 36—21
   " артерий 3—97
 обивествляться 36—20
 область 26—102
 обмен веществ 31—58
 оболочка 34—5
 обострение 10—91
   " лихорадки 11—29
 образ жизни 17—66
 образование 4—86
   " струпов 29—15
 обратное развитие 27—114
 обратно развиваться 38—16
 общая патология 2—82
- общая реакция 2—83
 общее заражение 2—80
   " лечение 2—79
 общетонизирующий 2—85
 общий 2—77, 12—46
 обязательные сапрофиты 28—22
 огневик 6—26, 15—13
 ограниченный 6—108, 37—101
 однокамерный эхинококк 9—39
 оживление 4—44, 4—63
 оживлять 37—65, 4—61
 ожирение 2—62, 18—37, 22—9, 25—2, 36—5
 ожить 4—62
 ожога 7—9
 окаменелость 23—112
 окаменение 23—113
 окисление 22—84
 окись углерода 15—79
 окостенение 22—65, 36—27
 окостенеть 36—25
 окровавленный 5—31
 омертвление 21—68
 опасность жизни 17—51
 опеченение 13—49
 опущение 8—59, 25—112, 29—108, 36—65
 опущение желудка 12—13, 19—23
 опущение прямой кишки 19—68
 опущение яичников 8—60
 опухать 3—65, 29—47
 опухоль 34—4, 12—70
 опыт 36—67
 орган кровообращения 37—98
 ороговение 36—18
 осадок 21—97
 осажать 21—98
 осажение 10—52
 оскопление 6—47
 осложнение 15—116
 осложненный 16—3
 осложнять 16—1
 осматривать 4—54
 осмотр 4—55
   " трупа 17—95, 33—43
 основание легкого 18—90
 основание черепа 28—49
 оспа 24—77, 35—23
 остановка крови 5—65
 остаток 27—48, 27—118
 острый 2—44
 отводящий сосуд 35—34
 отделение 2—19, 29—77, 29—79

отделительный 29—82
отделять 2—18, 2—28,
30—11
отек 22—23
" кожи 3—12
" мозга 12—34
отекать 29—46, 3—64
отечный 22—26
отказ от пищи 21—36
отлагаться 2—4
отложение 2—6
" жира 11—15
" извести 15—6
отморожение 7-16, 10-70,
11-95
относительный 27—19
отношение 27—18
отощание 2—8
отощать 2—7
отправление жизни 17—50
отравление 14-108, 36-10
" трупным ядом
17—99
отравлять 36—9
отражать 2—32
отросток 25—49
отстаивать 29—67
охлаждение 2—3
очаг 13—53
падучая болезнь 10—60
пазуха 30—31
патолого-анатом 23—13
" -анатомический
23—16
паралич 17—14
" от давления 9-63
паренхиматозное перерож-
дение 8—23
пах 14—51, 17—107
паховая грыжа 5—116,
13—66, 14—53, 17—108
паховой 14—52
Пейеровы бляшки 24—31
пена 28—64
пенистая печень 28—65
первичный 25—46
" вифилис 32-68
первичным натяжением
23—90
переваривание 35—79
переваривать 35—74
перевариваться 35—75
перегородка 29—115
перегревание 14—61
передавать по наследству
35—104
перекармливание 34—16
перекладина 4—25, 33—56
переливание 33—64
переливать 33—65

перелойное воспаление
суставов 3—107
перелом 5—108
" кости 15—48
" черепа 28—52
перемежающаяся лихорад-
ка 10—110
перемежающийся 14—105
переполнение 34—14
перепонка 19—100
переродиться 8—38
перерождение 7—104, 8—5
пересадить 33—68
пересадка 33—67
период вершины 30—110
" выздоровления
30—118
период нарастания 30-111
" предвестников
30—116
период спадения 30—109
пещера 13—97
пещеристое тело 29—48
печеночная доля 17—74
печень 13—45, 17—70
пивное сердце 4—84
пигментное пятно 6—78
" родимое пят-
но 21—20
питательная среда 19—82,
21—27, 31—112
питательность 21—32
питательный 21—31
питать 21—25
пища 21—33
пищеварение 8—117
пищеварительный орган
35—82
пищеварительный сок
35—84
пищевая кашка 30—67
пищевод 30—70
пищевое вещество 21—35
плазматическая клетка
24—34
пластинка 17—16
платяная вошь 23—23,
17—33
плаская стопа 23—106,
24—42
плоский 24—36
плосковогнутый 24—37
плосковыпуклый 24—38
плоское зеркало 24—39
плоскоклеточный 24—44
" рак 6-36
плотный 8—53, 30—48
площадь 17—32, 23—22
повальная болезнь 30—9
поваренная соль 15—73

поверхностный 22—8,
31—118
поверхность 21—24, 22—7
" разреза 29—8
повреждать 4—51, 17—13
повреждение 4—53, 17—22
повязка 35—65
поглощать 2—21
поглощение 2—23
подвижная почка 27—32
подвижность 20—66
подделывать 35—112
поджелудочная железа
22—49
подковообразная почка
13—106, 27—30
подковообразный 13—105
подкожно 31—97
подкожный 31—96
подострый 31—93
подрытый 34—79
подсерозная 31—103
подслизистая 31—101
позыв 9—57
" к мочеиспусканию
13—11
по каплям 33—97
покойничья 17—90
пол 12—69
полая вена 35—46
поле зрения 29—69
полнокровие 5-69, 14-10,
24-48
полнокровный 5-54, 5-76,
14—58
половой 30—10
полость 6—56, 13—98
полумунный 29—104
помутнение 33—104
понос 8—107, 9—79
поперечная полосатость
26—79
поперечно-полосатая
мышца 20—104, 26—77
поперечно-полосатый
26—34
поперечный 33—73
поперхнуться 36—57
по продолжению 7—26
порок развития 20—38
порок сердца 13—85,
36—114
портить 35—85
портиться 35—86
посеребрение 3—89
послабление 27—24
" лихорадки
11—36
послабляющая лихорадка
11—6, 27—26

- послед 24—26
 по соприкосновению 7-21
 постороннее тело 7—65,
 11—88, 16—81
 постоянная лихорадка
 7—23, 10—108
 постоянный 16—29
 постоянство 16—30
 потеря крови 5—74
 потребность жизни 17-45
 потрясающий озноб 29-28
 почва 21—23
 почесуха 25—96
 почечная лоханка 23—28
 почечный 27—33
     "   камень 6—16,
     21—105
 почечный песок 21—104
 почка 21—100, 27—29
 поясничная грыжа 13—69
 правило 26—94
 правильный 26—95
 превращение 34—45
 предварительное сообще-
 ние 37—5
 предварительный 25—92
 предвестник 25—54, 37—4
 предметное стекло 22—13
 предохранительная оспа
 24—82
 предохранительная при-
 вивка 29—35
 предохранительное при-
 способление 29—37
 предрасположение 9—20
     "   к бо-
     лезни 3—57, 16—102
 предрасположенный 9—17
 предсердие 37—2
 предсказание 25—68
 предсмертный 25—36
 предстательная железа
 25—82
 преломление 5—94
 преломлять 5—89
 прививать 35—9
 прививка 35—7
     "   оспы 24—86
 прививная оспа 24—79
 приводящий сосуд 35—33
 привратник желудка 26-63
 придаток 2—63
 придаток яичка 21—62
 прижизненный 14—114
 признак болезни 32—15
 признак жизни 17—68
 прилив крови 4—106
 приобретенный 2—42
     "   сифилис
     32—63
- припадок 3—18
     "   лихорадки 11-28
 прирастать 3—48
 природенный 3-19, 16-14
 приспособление 3—62
 пристеночный 37—13
 приступ 22—110
 причина болезни 16—104
 причинять 36—72
 проба 25—48
     "   жизни 17—56
 прободать 9—74, 23—37
 прободение 23—35
 проведение 17—110
 провод 17—111
 проводимость 17—113
 проглатывать 36—55
 прогорать 9—77
 продолговатый мозг 19-92
 продолжительность жизни
 17—46, 17—55
 продольный 18—64
 производить опыты 36-68
 производное 8—55
 произвольный 37—68
 происхождение 13—57
 проказа 18—1
 прокальвать 9—87
 пролежень 7—94, 9—62
 промежность 23—55
 проникать 9—48, 9—78
 проницаемость 9—81
 проницаемый 9—80
 пропитанный кровью 5-27
 пропотевать 33—72
 прорывать 9—75
 просвет 18—85
 просвечивающий 9—86
 просо 20—25
 просовидный 20—22
 простуда 10—74
 протекать 36—38
 протокол вскрытия 29-88
 протравлять 16—89
 проявление болезни 32-18
     "   жизни 17—41
     "   прямая кишка 19—65
     "   прямой каналец 33—119
     "   пряность 12—85
     "   пряный 12—87
     "   пузырек 36—97
     "   воздуха 18—77
     "   пузырный занос 20—45,
     33—76
     "   пузырный камень 6—19
     "   пузырь 7—76, 36—94
     "   пуловина 21—9
     "   пупок 21—6
     "   пупочная грыжа 5—117,
     13—74, 21—7
- пучок 6—66
 пыль 31—16
 пятнистый 11—69, 19—13
 пятно 11—65, 19—11
     "   загара 6—81
 разбавление 35—98
 разбавлять 35—92
 разбавляться 35—94
 раздражение 26—32
 разбухать 26—30
 раздражать 27—6
 раздражение 14-98, 27-1,
 27-12
 раздражимость 14—97
 раздражимый 14—96
 разжижение 36—6
 разжижение 36—8
 разлитой 8—116
 размягчение 19—33
     "   мозга 10-28,
     12—33
 разорванный 17—38
 разрез 29—6
 разрешение 27—52
 разрушать 8—82
 разрушающий 8—85
 разрушение 8—84
 разрыв 17—10, 17—37,
 28—59
 рассеянный 37—89
     "   свет 37—90
 расслабленный 28—80
 расслаблять 28—82
 разстраивать 31—63
 разстраиваться 31—64
 разстройство 31—66
     "   кровообра-
     щения 16—115, 37—100
 разстройство пищеварения
 8—120
 рак 6—24, 6—28, 16—109
     "   желудка 19—21
 раковина 20—92
 рана 37—55, 37—83
 распознавание болезни
 8—96
 распознавать болезнь 8-99
 распределение теплоты
 37—18
 распространение 35—70
 раствор 4—65, 18—69,
 30—53
 растворение 4—66
 растворимый 18—66
 растворять 4—64, 18—67
 растяжение 4—71
 растягивать 4—68
 растягиваться 4—69
 расширение 9—6, 9—40,
 10—90

- расширение бронхов 5—101
 расширение кишки 7—34, 7—37
 расширение сердца 13-83
 " сосудов 3—22
 расширитель 9—8
 расширяемый 9—5
 расширить 9—9
 расщеплять 30—62
 расщепляться 30—63
 рвать 5—90
 рваный 17—39
 рвота 5-95, 10-19, 10-68
 рвотная соль 5—93
 рвотное 5—91
 рвотный камень 5—96
 " корень 5—98
 рисовое тельце 7—68, 26—106
 рожа 10—87, 27—103, 27—109
 рог 7—62
 роговое перерождение 8—14
 родильная горячка 25-115, 37—75
 родимое пятно 21—18
 родничок 11—83
 родство 36—76
 ртутный 19—113
 рубец 6—107, 21—38
 рубцевание 36—43
 рубцеваться 36—42
 рубцовая ткань 21—41
 рубцовый 21—45
 рыхлый 18—56
 Сальная железа 32—37
 сальная селезенка 28—79
 салник 21—91, 22—56
 самозаражение 29—94, 29—96
 самоотравление 29—101
 самопереваривание 29-100
 самоубийство 29—98, 31—117
 сар 19—39, 27—110
 саркома 28—26
 сахарная болезнь 38—2
 сахарное мочеизнурение 8—92, 12—101, 38—1
 сахарный укол 38—3
 сведение 16—53
 свежий 27—78
 сверток 6—112, 12—59, 15—64
 сверток крови 5-23, 5-40, 7—73
 свертываемость 12—64
 свертывание 12-60, 15-67
 свертывание крови 5-24, 5—38
 свертываться 12—50, 15—72
 свинка 20—89
 свищ 11—61
 " прямой кишки 19-67
 свободное тело 7—67
 связка 18—33
 связывание 35—67
 сгущать 16—10
 сгущение 16—8
 " крови 3—50, 14—100
 ступок 12—59
 " крови 5—35
 седло 29—107
 седлообразный нос 28—36
 селезенка 18—30, 20—26, 30—84
 селезеночная перекладина 20—27
 семенной пузырек 36—98
 сердечная сумка 13—77
 сердце 7—60, 13—76
 серое вещество 31—108
 сжигание трупов 17—98
 сибирская язва 3—71, 20—29
 сильное увеличение 36-13
 синюха 7—74, 20—58, 38—37
 синюшный 38—39
 сифилис 32—62
 сифилитик 18—75
 складка 24—65
 скорый 29—3
 скрытый 17—23
 " период 17—25
 слабительное 17—36
 слабое увеличение 36—13
 слабый 28—81
 сливаться 16—13
 сливки 26—42
 слизистая оболочка 20-74, 28—92, 34—10
 слизистая железа 28—89
 " клетка 28—95
 " сумка 28—88
 " ткань 28—90
 слизистое влагалище 28-94
 перерождение 8—25
 слизистый отек 21—59
 " полип 28—93
 слизь 28—87, 20—75
 слипание 2—59
 слипаться 2—57
 слипчивое воспаление 2-61
 слипчивость 2—56
 слой 28—77
 слоюность 10—13
 слюна 30—66
 слюнный камень 6—18, 30—17
 смертность 20—64, 31—33
 смертельность 33—26
 смертельный 33—25
 смерть 33—16
 " от голодания 13—110
 смерть от замерзания 10—71
 смесь 20—35, 36—41
 смешанная опухоль 20—33
 смешиваться 36—40
 смещать(ся) 9—15
 сморщенная почка 29—25
 сморщивание 29—26
 " печени 17—76
 сморщивание рубца 21-43
 сморщиваться 29—22
 совещание 16—36
 совещаться 16—37
 содержание крови 5—21
 содержащий воздух 18-82
 " кровь 5—29
 содержимое грыжи 6—4
 соединительная ткань 4-88
 соединительно-тканная опухоль 4—91
 соединительно-тканный 11—59
 соединительно-тканный тяж 4—93
 сокращаемость 16—49
 сокращение 16—51
 солнечный удар 13—42, 14—83, 30—59
 сообщаться 15—113
 соотношение 27—17
 соприкосновение 7—19, 16—42, 16—44
 сосок 22—53
 состав 38—21
 составная часть 4—79
 " " крови 5-1
 составление 38—19
 состояние 31—9, 38—24
 " здоровья 12-78
 " питания 10—79
 сосуд 12—16, 35—32
 сосудистая опухоль 12—18
 сосудодвигательный 35-43
 сосудорасширяющий 35-40
 сосудосуживающий 35—41
 сотрясение мозга 12—32
 спинная сухотка 32—32

- спинной мозг 19—56,
 19—94
 спинномозговая грыжа
 19—110
 сплетение 24—64
 способ лечения 4—40
 способность 25—19
 способный 25—18
     " свертываться
     12—66
 способный створаживаться
 12—68
 сращение 7—14, 32—25,
 36—75
 среда 19—81
 средство 27—20
     " лечения 4—43
 срез 29—5
 ссадина 29—20
 старость 2—88
 старческая атрофия 4—20
     " гангрена
     11—114
 старческая слабость 2—89
 старческий 29—105
 створаживаемость 12—65
 створаживание 12—62
 створаживаться 12—52
 столбняк 31—7, 32—93
 страдать 17—102
 страдающий кровотоци-
 востью 5—8
 струп 29—14
 студенистый 11—56
 студень 11—55
 сужение 31—32, 35—103
 сужение аорты 3—78
     кишки 7—54,
     7—85
 сужение привратника
 26—66
 суживать 35—100
 суживаться 35—101
 сукровица 5—80
 сустав 3—111, 12—42
 суставная мышца 20—90
 сухая гангрена 12—2
 сухожилие 29—70, 32—52
 сухожильная нить 29—71
 сухожильное пятно 29—73
 сухотка 32—30
 сыворотка 30—8
 сывороточная оболочка
 30—2
 сывороточный 30—5
 сыпной тиф 11—67, 34—63
Таз 23—27
 твердая мозговая оболочка
 9—71
 твердый шанкр 34—26
 творог 15—21
 творожистое воспаление
 легких 24—68
 творожистое перерождение
 15—18
 творожистый 15—22
 текущий 11—74
 тело 7—64, 16—80
 телосложение 16—83
 температурная кривая
 32—50
 темя 28—72
 темянная кость 28—73
 тестоватый 32—43
 течение 36—35
     " болезни 20—60,
     36—37
 течение лихорадки 11—42
 течь 11—73
 тип лихорадки 11—41
 ткань 12—80
 тление 36—85
 тленный 36—84
 тлеть 36—83
 ток крови 5—68
 токсичность 33—51
 тонковолокнистый 11—7
 точка замерзания 11—93
     " кипения 30—26
 точный 25—42
 тощий 19—24
 трактование 4—38
 трактовать 4—36
 третичный 32—89
     " сифилис 32—71
 трехдневная перемежаю-
 щаяся лихорадка 11—2
 трехстворчатый 33—87
 трещина 27—101
 труба 34—1, 33—95,
 33—108
 трубчатая железа 33—116
 трубчатый 33—115
 труп 17—84
 трупное очоление 17—96,
 27—99, 33—45
 трупное охлаждение 2—75
     " пятно 17—87,
     18—48, 33—42
 трупный воск 17—101
     " запах 17—88
     " яд 17—89
 трясение 29—31
 трясти 29—30
 туловище 28—3
 туеское седло 34—58
 тучная клетка 19—73
 тучность 11—24, 18—88
 тучный 16—86
 тягучий 37—32
 тяж 31—69
 тянущийся нитями 10—49
Убивать 33—39
 убийство 20—62, 33—48
 увеличение 36—11
 увечие 17—59
 увечный 17—58
 угар 15—77
 углекислая ванна 15—82
 углекислота 15—81
 углекислый 15—80
     " снег 15—85
 углерод 15—86
 углубление 36—71
 уд 28—60
 удар 3—83
 удобоваримый 35—77
 узел 15—62
 уклонение 2—37
 уклоняться 2—36
 уплотнение 13—23, 14—28,
 36—17
 уплотнять 13—22, 36—15
 упругий 10—11
 урод 20—51
 уродство 20—38
 условие жизни 17—44
 устойчивость 30—104
 устойчивый 30—103
 утолщаться 35—88
 утолщение 35—90
 утопление 31—99
 ушиб 26—82
 ушибленная рана 26—83
 ущемление 14—23, 14—70,
 26—82
 ущемление грыжи 6—2
     " кишки 7—35
 ущемленная грыжа 5—111,
 13—65
Жворать 16—105
 хворость 16—108
 хворый 16—106
     " человек 16—107
 хлопок 11—75
 ход 36—35
 холод 15—10
 хронический 6—106
 хрустеть 15—44
 хрящ 6—45, 15—57
 хрящевой 6—45
 худосочие 6—11, 15—3
 худосочный 15—2
Царапина 29—20
 целебная сила 13—31
 целебное средство 13—37
 целебный источник 12—73
 13—38
 целебные воды 13—41

цилиндроклеточный рак 6—32	четырёхдневная лихорадка 26—27	шишковидная железа 37—94
цынга 29—62	четырёхдневная переме- жающаяся лихорада 10—112	шнуровая печень 29—10
частью 32—44	чирей 11—104	Щелок 17—28
чахотка 29—55	член 12—94	щель 27—102
червевидный отросток 25—50	чувство боли 28—108	щитовидная железа 33—7
чередоваться 2—29	чума 23—109	Яд 12—89, 35—47
череп 28—48	Шелушение 8—77	ядро 15—31
черепная крышка 28—50	шелушиться 8—80, 28—74	ядрышко 15—32
” полость 28—54	шип 30—105	язва 12—71, 34—18
черепной свод 28—53	шиповидный 30—106	” голени 34—23
чесотка 28—45	шишка 4—81	” желудка 19—19
		язвенный 34—43
		яичко 32—91

Mõnede eestikeelsete arstiteadusliste oskussõnade selgituseks I.

Dr. med. A. Valdes.

„Eesti Arstis“ ilmuvad eestikeelsed arstiteaduslised oskussõnad. Paljud neist on täiesti uued. Mitugi vanemat oskussõna, mis tänini sageli mitmes mõttes tarvitatud, on nüüd ainult ühe mõiste väljendamiseks kinnistatud. Nende kohta järgnevad mõned selgitused.

1. Lubjatustama, rasvatustama, veetustama, värvitustama jt. *Ent* — abil tuletatakse saksa keeli tegusõnu, milles avaldub muu seas kaotamise, kõrvaldamise või äravõtmise mõiste. Näit.: *entkalken*, *entfetten*, *entwässern*, *entfärben* jne. Vastavad sõnatuletised on puudunud tänini eesti keeles täiesti. Need on aga väga tarvilikud, ilma nendeta on võimalik sellekohaseid mõisteid ainult kirjeldavalt avaldada, mis keelt raskendavad. Siiski on võimalus sellekohaseid sõnu ka eesti keeles tuletada. Kui tahetakse mingisugusele asjale positiivset omadust kaunis, ilus anda, siis üteldakse kaunistama, ilustama. Lubjatu, rasvatu, veetu, värvitu jne. on eitavad omadused. Kui histoloogilisele preparaadile, mis vett sisaldab, tahetakse vee suhtes eitav omadus — veetu — anda, siis võib analoogiliselt eelmistele tuletistele arendada — veetustama (= *entwässern*), veetustuma (passiiv), veetustamine, veetustus. Lubjatustama = *entkalken*. Rasvatustama = *entfetten*. Värvitustama = *entfärben*. Paraffiinitustama = *entparaffinieren* jne.

2. -veresus. Teaduslikes terminoloogias tähendatakse verehaiguste nimetusi sõna „aemia“ abil, millele haigust iseloomustav sõna ette asetatakse, näituseks *hyper/aemia*, *chol/aemia*, *ur/aemia*, *lip/aemia* jne. Analoogiliselt võib ka eesti keeli verehaigusi nimetada, sõna „veresus“ (= *aemia*) ette haigust määravat sõna lisades. Väheveresus = *oligaemia* = *cnaemia* (kvantitatiivne!). Kehv-veresus — *anaemia* (kvalitatiivne). Hävitav kehv-veresus — *anaemia pernicioosa*. Liigveresus = *hyperaemia*. Valgeveresus = *leukaemia*. Suhkurveresus = *glycaemia*. Rasv-veresus = *lipaemia*. Kusiveresus = *uraemia*. Mädaveresus = *pyaemia*. Roiskveresus = *septicaemia*. Bakterveresus = *bacteriaemia*. Iseäralist tähelepanu on vaja pöörata sõna „anemia“ pääle, seda tarvitatakse kahes mõttes: 1) kui vere üldine hulk on vähem (kvantitatiivne anemia ehk oligemia) ja

2) kui punaste vereliblede omadused on kehvamaks muutunud (kvalitatiivne aneemia). Eesti keeli võib neid nüüd täpselt väljendada: kvantitatiivne aneemia on väheveresus ja kvalitatiivne aneemia — kehveresus. Vastavaid omadussõnu tuletatakse „-verene“ (-verese, -verest) abil: väheverene (= *oligaemicus*), kehverene (= *anaemicus*), liigverene (= *hyperaemicus*), valgeverene (= *leukaemicus*), suhkurverene, kusiverene jne.

3. Külmetama, külmetuma. Külmama, külmuma. Külmutama, külmutuma. Inimene külmetab õues. Kõrvad on külmetanud. Pidalitõbiste nahka külmetatakse süsihappega. Ühte ja sama sõna külmetama tarvitatakse praegu väga tihti kolme üksteisest erineva tegevuse väljendamiseks. Siin on vaja tingimata vahet teha.

Külmetama tähendab tervet keha või mingisugust selle osa viluks (mitte alla 0°!) lasta minna. Saksa keeli — *erkälten*, vene keeli — *простудить*. Näiteks: kaela külmetama = *den Hals erkälten* = простудить шею. **Külmetuma** = *sich erkälten* = простудиться. **Külmetus** — *Erkältung* = простуда. **Külmetusehaigus** — *Erkältungskrankheit* = простудная болезнь.

Külmama — keegi laseb külmas keskkonnas mingisugusel asjal või keha osal temperatuuri alla 0° langeda. Näiteks: tema külmas kõrvad = *он отморожил уши*. **Külmuma** — mingisugusel külmas keskkonnas seisval asjal või kehaosal langeb temperatuur alla 0°. Saksa keeli — *erfrieren*, vene keeli — *замерзнуть*, *отмерзнуть*. Näiteks: laps on teel külmunud = *das Kind ist auf dem Wege erfroren* = дитя замерзло на дороге; käed on külmunud = *die Hände sind erfroren* = руки отморожены. **Külmumus**, **külmumine** — *congelatio* = *Erfrierung* = отморожение. **Külmumis - surm** — *Erfrierungstod* = смерть от замерзания.

Külmutama (passiiv: **külmutuma**) — keegi alandab mingisuguse külma tekitava vahendi abil mõne asja või kehaosa temperatuuri alla 0°. Vene keeli — *замораживать*. Näiteks: süsihappe-lumega külmutatakse nahka. **Külmutamismikrotom** — *Gefriermikrotom* — замораживающий микротом.

4. Song. *Hernia* tõlgitsemiseks puudub meil täiesti sünnis sõna. Rahvasuus leiduvad mõned sellekohased sõnad (vaevaja, soolte kubemes käimine jt.), aga need on kõik abitud ja sedavõrd ühekülgsed sõnad, et neid ei saa *hernia* üldise mõiste tähendamiseks kasutada. Siin on vaja soetada täiesti uus oskussõna, mis mõistet jõuaks sisulikult väljendada. Selleks on väga kohane murdesõna — „song“ (gen. *songa*, part. *songa*). *Hernia* mõttes on seda sõna juba kirjanduses tarvitatud: Hellati „Tervise õpetuses“ on „*ajusonga*“ nime all *hernia cerebri* kirjeldust leidnud. Song tähendab murdesõnana kotisoppi. *Hernia* on ju sõna tõsisel mõttes ka sopp, mida mingisuguse kehaõõne sein moodustab. Sellepärast on „song“ *hernia* mõiste väljendamiseks väga kohane oskussõna. *Kubemesong* = *hernia inguinalis*. *Nabasong* — *hernia umbilicalis*. *Reiesong* — *hernia femoralis s. cruralis*. *Vaheliha-song* — *hernia diaphragmatica*. *Kohaldamata song* — *hernia irreponibilis*. *Kohaldatav song* — *hernia reponibilis*. *Pitsunud song* — *hernia incarcerata*.

5. Mädanemine ja roiskumine. Kaks mõistet, mis üksteisest täiesti

erinevad. Harilikult nimetatakse eesti keeli neid mõlemaid „mädanemiseks“. Teaduslikes keeles neid kaht protsessi ühesuguselt nimetada on kõige jämedam keeleviga. Ka eesti keeles tuleb nende kahe mõiste vahel kindlat vahet teha. Mädanemine (= *Eiterung* = *нагноение*) on *mädapõletik* (= *inflammatio purulenta* = *eiterige Entzündung* = *гнойное воспаление*), s. o. põletik, mille puhul suurel hulgal valgeid verelipli veresoontest kudesse välja rändab. Mäda = *pus* = *Eiter* = *гной*. Mäda veresus — *pyaemia* = *гноероение*. Mädanemine on patoloogilis-bioloogiline protsess, mis ainult elavas organismis toimub. Roiskumine (*putrescentia* = *Fäulnis* = *гниение*) aga on organismi surnud kudede lagunemine teatavate mikroobide tegevusel lihtsamateks keemilisteks ühendusteks, millest mõned väga vastikult haigevad. Mitte: koolnu (= surnukeha) mädaneb, vaid: koolnu roiskub. Haav mädaneb (mädapõletik, valged verelibled). Haav roiskub (lagunemine, paha hais). **Roisk** = *putror* = *гниль*. **Roiskveresus** = *septicaemia* = *гнилокровие*.

6. Kärbumine. Roisk-kärbumine. Nekroosi ehk organismi kudede kohalikku surma nimetatakse kärbumiseks (vene k. — *омертвление*). *Gangreen* on selle sõna kitsamas ja peamises mõttes kärbumine, millega roiskumine kaasub. *Gangreeni* nimetatakse eesti keeli kord põlendikuks, kord põleks ja rahva suus veel saksakeelse „*Brand*“i järele moonutatud sõnadega. Põlendik tähendab õieti sedasama, mis põletik, ja on ka kõlaliliselt väga viimase sarnane, sellepärast peab selle täiesti kõrvalt jätma. Kui me tahame gangreeni tarvis analoogiliselt saksakeelsele „*Brand*“ile oskussõna fikseerida, siis on selleks kõige kohasem — „põle“. Ei mitte „põlemine“ ehk kuumus ei iseloomusta gangreeni, vaid kärbumine ja roiskumine, sellepärast ei vasta sõna põle sisulikult gangreeni mõistele. *Gangreeni* on eesti keeli kohasem sõnaga „roisk-kärbumine“ tõlgitseda, selles oskussõnas väljendub ka protsessi sisu.

7. Haav. Paise. Haav (= *vulnus* = *Wunde* = *рана*) on välise mehaanilise vahendiga tekitatud organismi kudede puue (= defekt). Meil nimetatakse harilikult mingisuguse patoloogilise protsessi tagajärjel tekkinud puuet (*ulcus* = *Geschwür* = *язва*) ka haavaks. See on jäme viga. „*Ulcus*“ on eesti keeli „paise“. See sõna esineb selles mõttes ka piibli tõlkes juba esimesest trükist alates. „Aga üks vaene oli, Laatsarus nimi, see oli maas tema värava ees täis paiseid... aga koeradki tulid ja lakkusid tema paiseid“ (Luuk. ev. 16, 20—21). Ladinakeelses piiblis leiame vastava koha järgmisena: „*Et erat quidam mendicus, nomine Lazarus, qui iacebat ad januam eius, ulceribus plenus... sed et canes veniebant et lingebant ulcera eius.*“ Paiguti tarvitatakse rahva seas sõna „paise“ ka furunkli mõttes. Nüüd väljendab arstiteaduslikes terminoloogias ladinakeelne sõna „*ulcus*“ ainult ühte mõistet ja nimelt kudede defekti patoloogiliste protsesside tagajärjel. Vanas ladinakeelses üldises kirjanduses leidub sõna *ulcus* ka furunkli mõttes. Niisamuti on lugu ka saksakeelse „*Geschwür*“ iga, mida arstiteaduslikes kirjanduses ainult kudede puude mõttes tarvitatakse, mis aga rahva suus ka furunklit võib tähendada. Kuigi mõnes meie maanurgas sõna „paise“ on ka furunkli nimetuseks, siis ei sega see asjaolu täh. sõna *ulcus*’e tõlgitsemiseks fikseerimast. Furunkel on väga laialt koeranaela nime all tuntud ja nii võib seda ka kirjanduses tarvitada. Seega on haav = *vulnus* ja paise = *ulcus*

Tüüfusepaise = *ulcus typhosum*. Tuberkuloosipaise = *ulcus tuberculosum*. Ümmarpaise = *ulcus rotundum*.

8. **Lamatis.** *Decubitus*'e tarvis on tänini puudunud sünnis eestikeelne oskussõna. Niggoli „Eesti Arstiteaduslises sõnastikus“ nimetatakse seda lamamishaavaks. See ei vasta täiesti *decubitus*'e mõistele, — *decubitus* tekib küll lamamisest, kuid ta võib ka ilma paiseta (Niggolil — haav) olla. Õigem on *decubitus*'t lamatiseks nimetada, — ta on ju lamamise produkt. Kui lamatisel ka paise tekib, siis on see lamatispaise.

Mõnede eestikeelsete arstiteadusliste oskussõnade selgituseks II.

Dr. med. A. Valdes.

9. -kusesus. Kuse patoloogiliste seisundite nimetusi on võimalik eesti keeles sõna -kusesus (vastab *uria*'le) abil moodustada. Valk-kusesus*) = *albuminuria*. Suhkurkusesus = *glycosuria*. Verikusesus = *haematuria*. Liigkusesus = *polyuria*. Kusetus = *anuria*.

10. Veritsustõbi. Hemofilia tarvis on puudunud eestikeelne oskussõna, milles väljenduks selle tõve olemus. Viimast tabab sõna „veritsustõbi“. Juba sõnast enesest paistab (suffiksi -tse- kaudu), et siin on tegemist tõvega, mis iseloomustub korduvate ja väikesel viisil toimivate verejooksudega. Veritsustõbi = *haemophilia* = *крово́точивость*. Veritsema. Veritsev = *hämophil* = *крово́точный*. Veritseja, veritsev isik = *hämophilos* = *Bluter*.

11. Verevalum. Sõnale *haemorrhagia* leidub eesti keeles kaunis mitmekesiste lõppudega västeid: verevalang, verevalatus, verevalatis, verevalam. Kõik need tuletised oma suffiksita iseloomu tõttu ei kannu täiesti hemorragia mõistet. Keeleliselt õigem oleks verevalum [-i, -it] (sõnast *valuma* = *valguma*). Verevalumiline = *haemorrhagicus*. Verevalumilised rõuged = *variola haemorrhagica*.

12. Rike. Korratus. Häire. Eesti keeles puudub sõna, mis tähendaks täpsalt sedasama, mis saksakeelne „*Störung*“ või venekeelne „*разстройство*“. Seda asendavad sõnad „rike“ ja „korratus“. Rike tähendab mingisuguse masina, aparaadi või elundi ainelist ehk morfoloogilist viga. Kui südameklapid on põletiku või mõne muu patoloogilise protsessi tagajärjel morfoloogiliselt muutunud (kõvenenud, purustunud või liitunud), siis on see südameklappide rike. Südamerike = *vitium cordis*. Kui sõna „rike“ tähendab ainelist ehk morfoloogilist viga, siis ei või teda enam kasutada tegevuse ehk funktsiooni normist kõrvale kaldumise (*Störung*, *разстройство*) mõiste nimetamiseks. Sõna „korratus“ näitab kõrvalekaldumist seisundist, milles on ennemalt teatavat korrapärasust tähele pandud. Näiteks südame liikumisel on korrapärane rütm. Kõrvalekaldumine sellest on korratus südame liikumisrütmis. Sõna „korratus“ tähendab umbes seda, mis saksa keelne „*Unregelmässigkeit*“ või venekeelne „*неправильность*“. Mingisuguse füsioloogilise protsessi või elundi funktsiooni normist kõrvale kaldumise mõiste väljendamiseks tuleb kasutada soome keelest meie üldisesse kirjakeelde laenatud sõna „häire“. Häire [häire, häiret] = *Störung* = *разстройство*. Vereeringe-häire (ringvoolu-häire) = *Zirkulationsstörung* = *разстройство кровообращения*. Seedehäire (seedimishäire) = *Digestionsstörung* = *разстройство пищеварения*. Häirima (passiiv: häiruma) = *stören* = *разстраивать*. Näiteid: Ümmarraise on maorike, mille tagajärjel seedimine häirub. Südamerike võib vereringet häirida.

13. Haigustus, haigustuma, haigustama. Eesti keeles on puudunud eriline sõna „haigeks jäämise“ (saksa keeli: *Erkrankung*, vene keeli: *заболевание*) tarvis. Sarnasena võib esineda „haigustus“, „haigustumine“. Haigustuma (millesse?) = haigeks jääma = *erkranken* = *заболеть*. Näiteid:

*) Valk [valgu, valku] = munavalge (keemilise ollusena).

Külmetuse tagajärjel võib kergesti kopsupõletikku haigustuda. Laps haigustus sarlakitesse. Haigustama = haigeks tegema. Näiteks: Patogeensed bakterid haigustavad inimest. Haigustuvus = *Morbidität* = заболеваемость. Näiteks: Laste haigustuvus hakkab meil vähenema.

14. Haigus ja tõbi. Haiguma. Sõna „haigus“ on üldise mõiste väljenduseks. Tõbi on teatav eriline haigus. Näited: Kõhuhaigused on mitmesugused. Kõhutõbi ehk düsenteria on teatav eriline nakkushaigus. Kõhu-soetõbi = *typhus abdominalis*, Basedov'i tõbi (mitte haigus) = *morbus Basedovi*. Vesitõbi = *hydrops* = *Wassersucht* = водянка. Haigusekulg (mitte mõne teatava, vaid üldse haiguse käik) = *decursus morbi* = *Krankheitsverlauf* = течение болезни. Haiguma (milles?) = haige olema. Näiteks: Laps haigub leetrites.

15. Tervistama, tervistuma, tervistus. Tervistama (keda? millest?) = terveks tegema = *heilen* = лечить. Näiteid: Loodus tervistab inimest haigustest. Arstimid (arstirohud) on haiguste tervistamiseks. Tervistuma (millest?) = terveks saama = выздороветь. Näiteid: Mina tervistusin nefriidist. Pidalitõvest on raske tervistuda. Tervistus = terveks tegemine, terveks saamine. Näiteid: Tervistusasutus = *Heilanstalt* = лечебное заведение. Tervituskümblus = *Heilbad*. Tervistusvesi = *Heilwasser* = лечебные воды (mitte tervisevesi).

16. Nakkus. Nakatama, nakatuma, nakatus. Infektsioonihaigusi nime-tatakse eesti keeli külgehakkavateks ehk hakkavateks haigusteks. Murdesõna „nakkama“ tähendab sedasama, mis „hakkama“. Hellati „Tervise-õpetuses“ nimetataksegi külgehakkavaid haigusi nakkajateks haigusteks. Sõna „nakkama“ tüve on vajagi kinnistada infektsiooni mõiste väljenduseks, ja sellest otstarbekohaseid sõnatuletisi soetada. Nakkus = infektsioon = зараза. Nakkusehaigus = infektsioonihaigus = заразная болезнь. Nakatama (keda? millesse?) = infitseerima = *anstecken* = заразить. Näiteid: Tuberkuloosihaiged võivad ka ümbritsevaid inimesi sellesse haigusesse nakatada. Kes nakatas Teid süüfilisesse? Nakatuma (kellelt? millesse?) = infitseerima = заразиться. Näiteid: Põetajad nakatuvad vahel haigetelt kõhu-soetõppe. Kolm aastat tagasi nakatus haige gonorröasse. Nakatus = infitseerimine = заражение. Nakatusaeg = nakatamisaeg = aeg, millal on haigusesse nakatatud. Nakatuskoht = nakatamiskoht. Nakatis = nakatusaine = *Infektionsstoff* = заразное начало. Näiteid: Rõugete nakatis on veel tundmata. Süüfilise nakatiseks on kahkjad spiroheedid.

17. Kiduma. Kõduma. Väärastuma. Manduma. Rakkude ja kudede degeneratsiooni on eesti keeles tänini küll „kidunemise“, küll „kõdunemise“ abil tõlgitsetud. Samu sõnu tarvitatakse vahel ka atrofiat mõttes. Neil mõlemal sõnal aga on juba rahva keeles kindel tähendus ja sarnastena on neid vaja ka kinnistada: kidu(n)e ma = haiglane olema = *kränkeln* = хворать ja kõdu(n)e ma = *verwesen* = тлеть. Neist sõnadest on ka sellekohased tuletised: kidur = haiglane inimene, kiduvus, kidurus = haiglane olek = *Kränklichkeit*. Kõduv, kõdus [kõdusa, kõdusat] = *verweslich* = тленный. Näiteks: Inimkeha on kõdus. Kõde [kõdeme, kõdet] = kõdemissaadus = *Verwesungsprodukt*.

Sõnaga „degeneratsioon“ [saksa keeli: *Entartung*, vene keeli: перерождение) tahetakse väljendada mõistet, et rakkude või kudede füüsilis-keemiline

koostis kaldub kõrvale oma normsast loomusest. Neis tekivad ollused, mis pole enam ehtsad rakkude tarvis, need on väärollused. Degeneratsioon on väärustumine (vääraseks muutumine). Väärustus = *degeneratio* = *Entartung* = перерождение. Rasv-väärustus = *degeneratio adiposa*. Amüloidväärustus = *degeneratio amyloidea*. Vahajas väärustus = *wachstartige Entartung* = восковидное перерождение. Väärustuma = degenereeruma = перерождаться. Näiteid: Nakkusehaiguste puhul väärustub sageli südamelihase. Maks on rasv-väärustunud.

Degeneratsioon vaimliste ja kehaliste omaduste halvenemise mõttes on mandumine, mandus, manne [mande, mannet] (*Ausartung*, вырождение). Manduma = *ausarten* = вырождаться. Näiteks: Mitmed rahvad on mandumisel. Mandur = degenerant.

18. Kivind. Kivistis. Kivid (anorgaanilistest keemilistest ühendustest) leiduvad väljaspool organismi vabas looduses. Organismis patoloogilise produktina tekkinud kivisarnaseid moodustisi on täpsam kivinditeks nimetada, — mitmed neist on orgaanilistest ollustest ja ainult tuletavad kiva meelde. Näiteid: Lahkamisel leidis maooõnes kivi (alla neelatud, väljastpoolt sinna sattunud). Soolekivindid (sooles eneses tekkinud) põhjustavad vahel ussjätke-põletikku. Kusekivind = *Harnstein* = мочево́й камень. Sapikivind, põiekivind, süljekivind, pigmentkivind jne. Kivistis = kivistunud asi = *Petrefakt* = *Versteinerung* = окаменелость. Kivistisloode (loode, mis on kivistunud) = *Lithopädion*. Kivistus = kivistumine = *petrificatio* = окаменение. Näiteks: Vanadel inimestel kivistub kõrikõhr (kõrikivistus = *petrificatio laryngis*).

19. Toituma, tootumus. Toidustama. Toitsus, toitus. Toitmisel on mitmesugused tagajärjed organismis: ühel puhul läheb organism lihavaks, teisel puhul ei muutu organismi seisund või ta kõhnub kogunisti. Toitmise mõju organismi peale nimetatakse tootumiseks. Näide: Haiget toidetakse (söödetakse) hästi, aga ta siiski ei toitu (toitmisel pole organismis tagajärgi, organism jääb kõhnaks). Tootumus = *Ernährungszustand* = состояние питания. See on ülitarvilik kliiniline sõna, mille asemel tänini on tarvitatud „toitus“. Viimane sõna aga kuulub mitte tootumise vaid toitmise rühma (toitluseministeerium, rahvatoitus jne.). Näiteid: Haige tootumus on hea (märkus haiguseloose). Tuberkuloosi puhul nõrgeneb tootumus. Toidustama = toitu andma, toiduga varustama = *speisen* (*ernähren*). Näide Kui isoleeritud südamest lastakse mingisugust toitevedelikku (viinamarjashukru lahust jt.) läbi voolata, siis nimetatakse seda südame toidustamiseks (toidu andmiseks); toitevedelik jõuab südame rakkudeni ja toidab neid; rakud omandavad toiteaineid ja toituvad. Toitsus = *Nahrhaftigkeit* = питательность. Toitus [toitsa, toitsat] = *nahrhaft* = питательный. Näiteid: Piimal on väga suur toitsus. Toitus söök kosutab inimest. Toitsad road.

20. Haisema. Lõhnama. Lehkama. Vinama. Haisema on üldine mõiste. Lõhnama = meeldivalt haisema. Lehkama = mitte meeldivalt haisema (koolnu lehkab, koolnulehk). Vinama = vastikult, väljakannatamatult haisema — *stinken* = вонять. Siit on sõnatuletised: vina = *Gestank* = вонь, зловоние. Vinanina = *Stinknase*, vinapiiritus = „tinkpiiritus“. Näide: Roiskunud koed vinavad.

21. Koolnu. Surnukeha (*Leiche*, труп) nimetamiseks äsja loodud sõna „laip“ näib nagu otse saksa keelest võetud olevat (*Leib* = ihu, keha). Parem on selleks kinnistada murdesõna „koolnu“, mida kirjakeeles surnu mõistena ei tarvitata (hr. Veski ettepanek). Koolnulahang (lahkamine). Koolnukahvatu = *leichenblass*. Koolnulaik = *Leichenfleck* = трупное пятно. Koolnulehk = *Leichengeruch*. Koolnukangestus = *Leichenstarre* = трупное окоченение. Korjuseks võiks nimetada ainult roiskumisest lagunenud koolnut.

22. Kulg. Näht. Sõna käik (= käimine, *Gang*) sarnastes liitsõnades nagu haigusekäik, palavikukäik jne. pole mitte just täiesti oma kohal, see paistab selgesti siis silma, kui tahame ka sellekohast tegusõna — käima — tarvitama hakata. Võõrana tundub ütlus: Haigus käib kergesti. Väga kohane on seda sõna asendada juba matemaatikas ja astronoomias tuntud sõnaga „kulg“ (*Verlauf*). Haigusekulg [kulu, kulgu] = *Krankheitsverlauf*. Palavikukulg = *Fieberverlauf*. Kulgema = *verlaufen*. Näiteid: Katk kulgeb inimesel alati raskesti. Tuberkuloos on pikaldase kuluga. Sarlakite kulg on äge. Palaviku kulgu peab alati silmas pidama. Näht [nähu, nähtu] = nähtus kui konkreetne asi. Näiteid: Paapulid on teisese süüfilise nähud. Peale ravitsemist polnud leida enam haigusenähte. Nähu mõttes on meil tarvitatud ka sõna ilme (haigusellmed), kuid ilme tähendab seda, mis saksa keeli: *Ausdruck* ja vene keeli: выражение. Näiteks: Näoilme.

23. Juhus. Juht. Juhus tähendab *Zufall*, *Gelegenheit*, ja juht (juhu, juhtu) — *Fall*, случай. Sellepärast on õigem tarvitada mitte haigusejuhus, vaid haigusejuht. Näiteid: Mul oli juhus näha haruldase ajusonga juhtu. Kopsu esmase (primaarse) vähi juhud tulevad harva ette.

24. Süstima, süste, süstel. Süstima = injitseerima = впрыскивать („pitsima“ on labane ja mitte omapärane sõna). Süste = üksik injektsioon. Süstel [süstla, süstlat] = *Injektionspritze*. Näiteid: Salvarsaani süstitakse naha-alusi (subkutaanselt) ja veeni-sisesi (intravenoosselt). Lihasesisesed süsted on valusad. Haige sai kaks süstet (injektsiooni, „pitsi“) morfiimi. Klaas-süstlat on kerge puhastada. Rekordsüstlal on mitmed head omadused.

25. Tüsilik, tüstus, tüstama. Sõna „tüsilik“ (komplitseerunud, keeruline) on juba meie vanemas kirjanduses tuntud (v. Saareste, Põhja-Eesti murdesõnad). Sellest tüvest on tuletised: tüstus, tüsi = *Komplikation* = = осложнение; tüsitama = *komplizieren* = осложнять; tüsitatud, tüsitunud, tüsilik = *kompliziert* = осложненный, сложный. Näiteid: Kõhu tüüfus tüsitub vahel soolte mulgustusega (perforatsiooniga) või verejooksuga. Tüsitunud murd = *komplizierte Fraktur* = осложненный перелом. Põletik on väga tüsilik patoloogiline protsess. Sarlakite tüsituseks on nefriit.

26. Võrsuma. Vohama. Võrsuma tähendab millestki väljakasvama või võsuma. Näiteid: Uudismoodustunud sapijuhad on võrsunud vanadest sapijuhadest. Võõtlhased võrsuvad embrüonaalsel arenemisel mesodermist. Vohama = lopsakalt kasvama = *wuchern*. Vohamine (tegevus), voha (vohamisesaadus, konkreetne asi) = *Wucherung* = разрастание. Näiteid: Koe puude (defekti) korral hakkab sidekude vohama. Granulatsioonikude tekib sidekoe vohamisest. Adenoidsed vohad näivad vahel kasvajate sarnased olevat.

„Eesti Arsti“ toimetuse tingimused autoritele,

kes oma töid meie lehes soovivad avaldada :

1. „Eesti Arstis“ avaldamiseks saadetud originaal-tööd ei tohi olla ilmunud varemini teistes ajakirjades. Soovib autor juba sissesaadetud tööd mujal avaldada, siis tuleb sellest toimetusele viibimata teatada, nõudes tagasi käsikiri.
2. Tööd ilmuvad sisseandmise järjekorras.
3. Käsikirjad peavad olema keeleliselt laitmatud, puhtalt lehe ühele küljele kirjutatud, võimalikult kirjutusmasinal. Original-töödele palutakse juurde lisada lühike autoreferaat prantsuse, inglise ehk saksa keeles.
4. Trükkipanemise suuri kulusid arvesse võttes peavad tööd olema piiratud suuruse poolest võimaliku miinimumini: erandilistel juhtumustel võivad nad ulatuda ühe trükipoognani. Soovitavate pildistuste (klišeede etc.) kulud kannab autor. Honoraari tööde eest võimalik maksta ei ole.
5. Toimetusel on õigus käsikirju lühendada ja parandada.
6. Soovitav separaatide arv peab olema ära tähendatud käsikirjal. Separaatide kulud kannab autor, õiendades arve trükikojaga.
7. Autorile saadetakse soovi järele äratõmme-korrektuur, milline soov peab olema ära tähendatud käsikirjal.
8. Autorid, kes „Eesti Arstis“ oma töid soovivad avaldada, peavad olema „E. A.“ alalised abonendid.

On avatud tellimine

Eesti Arstiseltside Liidu häälekandja

„Eesti Arsti“

IV aastakäigu, 1925. a. pääle.

„Eesti Arst“ ilmub iga kuu 2 trükipoogna suuruses, piltide ja joonestustega. Toob originaal-artikleid ja referaate kõigilt arstiteaduse aladelt, ülevaateid arstitegevuse aladelt, arstiteaduslase kirjanduse ja ajakirjanduse ülevaateid, eriti rajariikide arstiteaduslistest ajakirjadest, välismaa kirju, E. arstiseltside liitu kuuluvate arstiseltside teaduslikkude koosolekute protokolle, arstlist följetoni ja kroonikat, nii sise- kui välismaalt.

Omas referaatide osas tahab „Eesti Arst“ eriti praktilise arsti tarbeid silmas pidada, viimaseid orienteerides tähtsamate saavutuste üle nii kliinilise kui eksperimentaalse meditsiini aladelt. Jätkub Eesti arstiteadusliste oskussõnade väljaandmine üksikute erialade järele ühes märkustega nende praktilise käsituse kohta; osakond arstiteaduslised ääremärkused tahab tuua praktilisi näpunäiteid eeskätt arstilise praktika aladelt. Jätkata tahame ka eeloleval aastal tähtsate Eesti arstide näo-piltide ja eluloo-kirjelduste väljaandmist.

Tellimise hind: sisemaal $\frac{1}{1}$ aastas postiga 650 mk., postita 600 mk.
 $\frac{1}{2}$ „ „ 350 „ „ 325 „

välismaal $\frac{1}{1}$ a. 750 mk., $\frac{1}{2}$ a. 400 mk. Üksiku numbril hind 75 mk.

Kuulutuste hind: 1 lhk. kaantel 2500 mk.; $\frac{1}{2}$ lhk. 1500 mk.
1 „ teksti taga 1500 mk.; $\frac{1}{2}$ „ 800 mk.

Tellimisi võetakse vastu O.-Ü. „Noor Eesti“, Tartus, Rüütli tän. 4.

Eesti Arstiseltside Liidu väljaanded

Veel mõningad eksemplarid olemas bibliograafiliste haruld

- 1) „Eesti Arst“ I aastakäik (1922' a.) № 1—12. — 574 + VI lhk. piltide ja joonistega tekstis. R. Fählmann'i, F. R. Kreutzwaldi, Põhja-Balti Arstideseltsi avamiskoosoleku (30. IX. 1912 a.) ja kongressi aupreisiidiumi (R. Tigerstedt, T. Laitinen, J. Alksnis, F. Bagdonas) piltidega peenel kriidipaberil. — Hind 750 marka.
- 2) „Eesti Arst“ II aastakäik (1922) № 1—12. — 374 + VI lhk. + 10 lhk. Eesti arstiteaduslikku sõnastikku + 16 lhk. Pärnu Eesti arstidepäeva protokolle, hulga piltide ja joonistega tekstis ja A. Alver'i pildiga peenel kriidipaberil. — Hind 600 marka.

Ladu „Eesti Arsti“ toimetuses. Tartu, Vana anatoomikum.

*

- 3) „Eesti Arst“ I aastakäik (1922) № 2—12. — Hind 400 marka.
- 4) I Eesti Arstide kongress Tartus 2.—4. detsembrini 1921. Äratrükk „Eesti Arstist“ № 2—12, 1922. a. — 257 lhk. teksti hulga piltide ja joonistega tekstis ja kongressi presidendi prof. H. Koppeli kui ka kongr. aupreisiidiumi piltidega peenel kriidipaberil. Hind 250 marka.
- 5) F. R. Kreutzwald'i, H. Koppeli ja Põhja-Balti Arstideseltsi asutamise koosoleku (30. IX. 1912) pildid peenel kriidipaberil. — Hind à 15 mk.
- 6) Üleriikline Eesti arstidepäev Pärnus 14./15. juulil 1923. 55 lhk. teksti. Hind 65 m.

Ladu „Noor Eesti“ raamatukaupluses, Rüütli tän. 4, Tartus.

*

- 7) Dr. med. J. Brennsohn: *Die Ärzte Estlands vom Beginn der historischen Zeit bis zur Gegenwart*. Ein biographisches Lexikon nebst einer historischen Einleitung über das Medizinalwesen Estlands. Riga 1922. 550 + 2 lhk. Hind ilukõites 900 mk., köitmata 800 mk.

Raamatu kohta kirjutab A. Valdes „Eesti Arstis“ № 1. 1923. a.: „Sel tõesil on kõrge väärtus. Ta on suur tükk meie kodumaa kultuurajaloost. Autor on päris sipelga visadusega mitmesugustes arkiivides asjalikke andmeid meie kodumaa arstide ja tervishoiuliste korralduste arenemise kohta kokku kannud. Ta on mitugi ajaloolist dokumenti fikseerinud, mis maailma sõja ja evakuatsioonide läbi on meie kodumaalt välja veerenud. Autori töö oma ette jääb ka väga tähtsaks ajalooliseks dokumendiks. Ta pakub huvi iga kodumaa ajaloo harrastajale. Meie arstkonnale aga on ta kuldne raamat, ei mitte raamatukogus seismiseks, vaid lauachteks ja sägedaks lehitsemiseks. See on meie arstkonna mineviku ja oleviku album, üleselle veel kasulik käsiraamat. Kes kahtleb hinna kõrguse üle, see ei kahjatse kindlasti mitte, kui raamat ostetud. Ta peaks mitu korda kallim olema, kui tabaksime lugupeetud autori töövaeva vääriiselt tasuda. Nii jääb päris honoraariks autorile küll ainult meie südamlilik kollegiaalne tänu.“

Saada Tallinnas: Tallinna linna tervishoiu osakonnas ja Tartus: Tartu ülikooli lastekliinikus.

Hind 150 marka.

www.books2ebooks.eu